FIVB
FEDERATION INTERNATIONALE DE VOLLEYBALL

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΒΟΛΕΪ 2021-2024

Εγκεκριμένοι από το 37° Συνέδριο της FIVB 2021

Επίσημοι Κανονισμοί Βόλεϊ 2021-2024

Έκδοση FIVB 2021 – Ελληνική έκδοση: Ο.Δ.Β.Ε. 2021

Σχεδίαση, διάταξη, εικονογράφηση: © FIVB 2021

FÉDÉRATION INTERNATIONALE
DE VOLLEYBALL

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΒΟΛΕΪ
2021-2024

Εγκρίθηκαν από το 37° Συνέδριο της FIVB του 2021

Προς εφαρμογή σε όλες τις διοργανώσεις από την 1η Ιανουαρίου 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ 7

ΜΕΡΟΣ 1: **ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ** 8

ΜΕΡΟΣ 2 - ΤΜΗΜΑ 1: **ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ** 11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: **ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ** 12

1 Ο ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ 12
1.1 ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ 12
1.2 ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ 12
1.3 ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ 13
1.4 ΖΩΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ 13
1.5 ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ 14
1.6 ΦΩΤΙΣΜΟΣ 14
2 ΦΙΛΕ ΚΑΙ ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ 14
2.1 ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΕ 14
2.2 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΦΙΛΕ 15
2.3 ΠΛΑΓΙΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ 15
2.4 ΑΝΤΕΝΕΣ 15
2.5 ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ 15
2.6 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ 16
3 ΜΠΑΛΕΣ 16
3.1 ΠΡΟΤΥΠΑ 16
3.2 ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑ ΣΤΙΣ ΜΠΑΛΕΣ 16
3.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΠΕΝΤΕ ΜΠΑΛΕΣ 16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: **ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ** 17

4 ΟΜΑΔΕΣ 17
4.1 ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ 17
4.2 ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 18
4.3 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ 18
4.4 ΑΛΛΑΓΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ 19
4.5 ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ 19
5 ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 19
5.1 ΑΡΧΗΓΟΣ 19
5.2 ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ 20
5.3 ΒΟΗΘΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗ 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ 22

6 ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΠΟΝΤΟΥ, ΝΙΚΗΤΗΣ ΣΕΤ ΚΑΙ ΝΙΚΗΤΗΣ ΑΓΩΝΑ 22
6.1 ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΠΟΝΤΟΥ....22
6.2 ΝΙΚΗΤΗΣ ΣΕΤ....22
6.3 ΝΙΚΗΤΗΣ ΑΓΩΝΑ....23
6.4 ΑΠΟΧΗ ΚΑΙ ΕΛΛΙΠΗΣ ΟΜΑΔΑ 23
7 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ 23
7.1 Η ΚΛΗΡΩΣΗ 23
7.2 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΠΡΟΘΕΡΜΑΝΣΗΣ 23
7.3 ΑΡΧΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΞΗ ΟΜΑΔΑΣ....24
7.4 ΘΕΣΕΙΣ....25
7.5 ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ 25
7.6 ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ 26
7.7 ΛΑΘΟΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ....26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ 27

8 ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ....27
8.1 ΜΠΑΛΑ ΕΝΤΟΣ ΠΑΙΔΙΑΣ....27
8.2 ΜΠΑΛΑ ΕΚΤΟΣ ΠΑΙΔΙΑΣ 27
8.3 ΜΠΑΛΑ "ΜΕΣΑ"....27
8.4 ΜΠΑΛΑ "ΕΞΩ"....27
9 ΠΑΙΞΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ....28
9.1 ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ....28
9.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΤΥΠΗΜΑΤΩΝ 28
9.3 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΑΙΞΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ 29
10 ΜΠΑΛΑ ΣΤΟ ΦΙΛΕ....29
10.1 ΜΠΑΛΑ ΠΟΥ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΦΙΛΕ 29
10.2 ΜΠΑΛΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΜΠΑ ΤΟ ΦΙΛΕ 30
10.3 ΜΠΑΛΑ ΣΤΟ ΦΙΛΕ....30
11 ΠΑΙΚΤΗΣ ΣΤΟ ΦΙΛΕ....30
11.1 ΕΠΑΦΗ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ 30
11.2 ΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ 30
11.3 ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΦΙΛΕ....31
11.4 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΠΑΙΚΤΩΝ ΣΤΟ ΦΙΛΕ 31
12 ΣΕΡΒΙΣ....31
12.1 ΠΡΩΤΟ ΣΕΡΒΙΣ ΣΕ ΕΝΑ ΣΕΤ....31
12.2 ΣΕΙΡΑ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ....32
12.3 ΕΓΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΣΕΡΒΙΣ 32
12.4 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΣ 32

12.5 ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑ....32
12.6 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΣ.... 33
12.7 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ....33
13 ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ....33
13.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΥ ΧΤΥΠΗΜΑΤΟΣ....33
13.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ....33
13.3 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ....34
14 ΜΠΛΟΚ....34
14.1 ΜΠΛΟΚ....34
14.2 ΕΠΑΦΗ ΣΤΟ ΜΠΛΟΚ....35
14.3 ΜΠΛΟΚ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΑΛΩΝ....35
14.4 ΜΠΛΟΚ ΚΑΙ ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΟΜΑΔΑΣ....35
14.5 ΜΠΛΟΚ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ....35
14.6 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΠΛΟΚ....35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: **ΔΙΑΚΟΠΕΣ, ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ** 36

15 ΔΙΑΚΟΠΕΣ....36
15.1 ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΑΓΩΝΑ....36
15.2 ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΑΓΩΝΑ.... 36
15.3 ΑΙΤΗΜΑ ΓΙΑ ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΓΩΝΑ.... 36
15.4 ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ....37
15.5 ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΙΚΤΗ....37
15.6 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ....37
15.7 ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΛΛΑΓΗ....37
15.8 ΑΛΛΑΓΗ ΛΟΓΩ ΑΠΟΒΟΛΗΣ Ή ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ....38
15.9 ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ....38
15.10 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ....38
15.11 ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ....39
16 ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΑΓΩΝΑ....39
16.1 ΤΥΠΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ....39
16.2 ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ....40
17 ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΓΩΝΑ....40
17.1 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ/ΑΣΘΕΝΕΙΑ....40
17.2 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ....40
17.3 ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ....40
18 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗ ΓΗΠΕΔΩΝ....41
18.1 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ....41
18.2 ΑΛΛΑΓΗ ΓΗΠΕΔΩΝ....41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: **Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΛΙΜΠΕΡΟ** 42

19 Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΛΙΜΠΕΡΟ....42
19.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΙΜΠΕΡΟ....42
19.2 ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ....42
19.3 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΛΙΜΠΕΡΟ....42
19.4 ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΛΙΜΠΕΡΟ....44
19.5 ΣΥΝΟΨΗ....45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: **ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ** 46

20 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ....46
20.1 ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ....46
20.2 ΕΥ ΑΓΩΝΙΖΕΣΘΑΙ....46
21 Η ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΤΗΣ....46
21.1 ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ....46
21.2 ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ....47
21.3 ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΙΜΩΡΙΩΝ....47
21.4 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΡΙΩΝ ΓΙΑ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ....48
21.5 ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΣΕΤ....48
21.6 ΣΥΝΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΡΤΩΝ....48

ΜΕΡΟΣ 2 - ΤΜΗΜΑ 2: **ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ, ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΧΕΙΡΟΣΗΜΑΝΣΗ** 49

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: **ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ** 50

22 Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ....50
22.1 ΣΥΝΘΕΣΗ....50
22.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ....50
23 1ος ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ....51
23.1 ΘΕΣΗ....51
23.2 ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ....51
23.3 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....52
24 2ος ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ....53
24.1 ΘΕΣΗ....53
24.2 ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ....53
24.3 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....54
25 ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ ΕΠΑΝΕΛΕΓΧΟΥ (CHALLENGE)....54
25.1 ΘΕΣΗ....54
25.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....54

26 ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ....55
26.1 ΘΕΣΗ....55
26.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....55
27 ΣΗΜΕΙΩΤΗΣ....56
27.1 ΘΕΣΗ....56
27.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....56
28 ΒΟΗΘΟΣ ΣΗΜΕΙΩΤΗΣ....57
28.1 ΘΕΣΗ....57
28.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....57
29 ΕΠΟΠΤΕΣ ΓΡΑΜΜΩΝ....58
29.1 ΘΕΣΗ....58
29.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ....58
30 ΕΠΙΣΗΜΑ ΣΗΜΑΤΑ....59
30.1 ΧΕΙΡΟΣΗΜΑΝΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ....59
30.2 ΣΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΙΑ....59

ΜΕΡΟΣ 2 - ΤΜΗΜΑ 3: **ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ** 61

Δ1α ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ / ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ....62
Δ1β Ο ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ....63
Δ2 Ο ΚΥΡΙΩΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ....64
Δ3 ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΦΙΛΕ....65
Δ4 ΘΕΣΕΙΣ ΠΑΙΚΤΩΝ....66
Δ5α Η ΜΠΑΛΑ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΚΑΘΕΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΦΙΛΕ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΥΣ....67
Δ5β Η ΜΠΑΛΑ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΚΑΘΕΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΦΙΛΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΑΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΝΗ..68
Δ6 ΟΜΑΔΙΚΟ ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑ....69
Δ7 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΜΠΛΟΚ....69
Δ8 ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΑΠΟ ΠΑΙΚΤΗ ΤΗΣ ΠΙΣΩ ΖΩΝΗΣ....70
Δ9 ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ, ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΙΜΩΡΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ....71
Δ9α ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ....71
Δ9β ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ....71
Δ10 ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΤΟΥΣ....72
Δ11 ΕΠΙΣΗΜΗ ΧΕΙΡΟΣΗΜΑΝΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ....73-79
Δ12 ΕΠΙΣΗΜΑ ΣΗΜΑΤΑ ΚΡΙΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΙΑ....80-81

ΜΕΡΟΣ 3: **ΟΡΙΣΜΟΙ** 82

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ 85

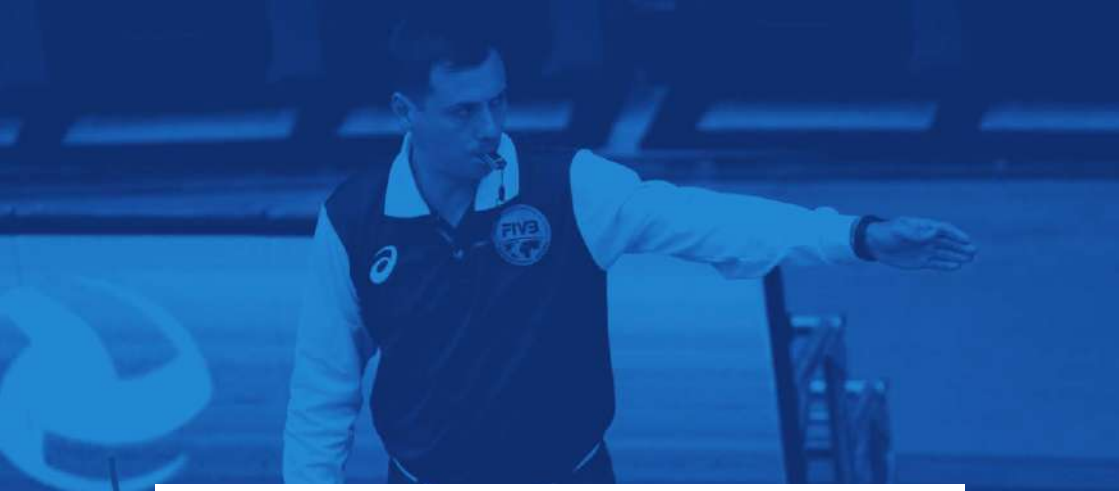

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Το βόλεϊ είναι ένα άθλημα που παίζεται από δύο ομάδες σε έναν αγωνιστικό χώρο που χωρίζεται στα δύο από ένα φιλέ. Υπάρχουν διαφορετικές εκδοχές του αθλήματος προσαρμοσμένες σε ειδικές καταστάσεις, με σκοπό να προσφέρουν την ευελιξία του παιχνιδιού σε όλους.

Ο σκοπός του παιχνιδιού είναι να σταλεί η μπάλα πάνω από το φιλέ, για να χτυπήσει στον κυρίως αγωνιστικό χώρο της αντίπαλης ομάδας και να εμποδιστεί η αντίστοιχη προσπάθεια των αντιπάλων. Κάθε ομάδα έχει στη διάθεσή της τρία χτυπήματα (συν την επαφή στο μπλοκ) για να επιστρέψει την μπάλα.

Η μπάλα τίθεται εντός παιδιάς με το σερβίς: ο παίκτης που σερβίρει στέλνει την μπάλα πάνω από το φιλέ προς τους αντιπάλους. Η φάση συνεχίζεται έως ότου η μπάλα έρθει σε επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο, πάει «έξω» ή μια ομάδα αποτύχει να την επιστρέψει σωστά.

Στο βόλεϊ, η ομάδα που κερδίζει τη φάση, κερδίζει έναν πόντο (Σύστημα Συνεχούς Καταγραφής Πόντων). Όταν η ομάδα που έχει την υποδοχή κερδίζει τη φάση, κερδίζει έναν πόντο και το δικαίωμα να σερβίρει και οι παίκτες της περιστρέφονται κατά μία θέση σύμφωνα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού.

ΜΕΡΟΣ 1

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από κάθε άποψη, το Βόλεϊ είναι από τα κορυφαία αθλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο. Έχει τις περισσότερες ομοσπονδίες, πολύ υψηλά νούμερα τηλεθέασης, περισσότερους ακόλουθους στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων και μη παικτών, από σχεδόν οποιοδήποτε άλλο άθλημα και μια εικόνα δυναμική, καθαρή, με έντονα χρώματα, συνδυάζοντας το υψηλό επίπεδο ανταγωνιστικότητας με το υψηλό επίπεδο θεάματος.

Ο William Morgan, ο εμπνευστής του αθλήματος, θα το αναγνώριζε ακόμη και σήμερα για τον λόγο ότι το Βόλεϊ διατήρησε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και βασικά στοιχεία κατά τη διάρκεια αυτών των ετών. Μερικά από αυτά είναι κοινά με άλλα αθλήματα τα οποία περιλαμβάνουν τη χρήση φιλέ/μπάλας/ρακέτας όπως: - Το σερβίς- Η περιστροφή (η εκτέλεση του σερβίς με τη σειρά)- Η επίθεση- Η άμυνα- Η δυνατότητα των παιχτών να παίξουν τόσο κοντά στο φιλέ όσο και στο πίσω μέρος του γηπέδου. Το άθλημα του Βόλεϊ έχει κάνει βήματα προς τα εμπρός. Έχει γίνει εκρηκτικό, θεαματικό, είναι γρήγορο, έχει ελεύθερη ροή και οι αθλητές του εντυπωσιάζουν το κοινό που τους παρακολουθεί σε γεμάτα γήπεδα.

Επιπλέον, το Βόλεϊ αποτελεί μοναδική περίπτωση ανάμεσα στα άλλα αθλήματα που χρησιμοποιούν φιλέ, με την έννοια ότι στο Βόλεϊ η μπάλα βρίσκεται συνεχώς στον αέρα, μια ιπτάμενη μπάλα, και στο ότι επιτρέπει σε κάθε ομάδα τη δυνατότητα να πασάρει μεταξύ της προτού επιστρέψει την μπάλα στους αντίπαλους. Με αυτό τον τρόπο δίνει στις δύο ομάδες ίσες ευκαιρίες να σκοράρουν.

Τα τελευταία χρόνια η FIVB έκανε μεγάλα βήματα σε μια προσπάθεια να προσαρμόσει το άθλημα σε ένα σύγχρονο κοινό. Απελευθερώνοντας τα κριτήρια που αφορούν στο παίξιμο της μπάλας, εισάγοντας 2 εξειδικευμένους αμυντικά παίχτες, τους «Λίμπερο», εισάγοντας την τεχνολογία με τον Επανέλεγχο (Video Challenge System), το οποίο προάγει τη δικαιοσύνη στην προσπάθεια των αθλητών και ενθαρρύνοντας πολιτικές που σκοπό έχουν να ψυχαγωγήσουν το κοινό, τόσο στα γήπεδα όσο και μπροστά στις οθόνες.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

Το κείμενο αυτό απευθύνεται σε ένα ευρύ κοινό που ασχολείται με το Βόλεϊ, παίκτες, προπονητές, διαιτητές, θεατές, εκφωνητές και άλλους, για τους ακόλουθους λόγους: με την καλύτερη κατανόηση των κανονισμών, επιτυγχάνεται καλύτερη ποιότητα παιχνιδιού, έτσι οι προπονητές είναι σε θέση να χτίσουν πιο σωστά τη δομή της ομάδας τους και τις τακτικές τους, επιτρέποντας με αυτό τον τρόπο στους παίκτες να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τις δυνατότητές τους. Η καλύτερη κατανόηση των σχέσεων που έχουν μεταξύ τους οι κανονισμοί και οι πραγματικές ενέργειες μέσα στο γήπεδο, επιτρέπει στους διαιτητές να παίρνουν καλύτερες αποφάσεις.

Το Βόλεϊ είναι εξίσου ανταγωνιστικό και ψυχαγωγικό. Στον τομέα της ψυχαγωγίας αγγίζει το ανθρώπινο πνεύμα και προάγει τη «διασκέδαση» και την υγιή ζωή. Ο ανταγωνισμός επιτρέπει στους ανθρώπους να επιδείξουν τις καλύτερες τους ικανότητες, τη δημιουργικότητά τους, την ελευθερία της έκφρασής τους αλλά και τη μαχητικότητά τους. Οι κανονισμοί έχουν σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε να επιτρέπουν σε όλες αυτές τις παραμέτρους να ακμάσουν.

Ο ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ ΜΕΣΑ ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ουσία του να είναι κάποιος καλός διαιτητής έγκειται στην έννοια της δικαιοσύνης και της συνέπειας (το γεγονός ότι ο διαιτητής βρίσκεται στο μέσο των 2 γηπέδων συμβολίζει από μόνο του την ισορροπία). Αυτές οι δύο έννοιες επιτρέπουν στους παίκτες να εμπιστευτούν τις αποφάσεις των διαιτητών. Ωστόσο, ο διαιτητής θα πρέπει να διευκολύνει το παιχνίδι για τις ομάδες, όχι απλά να το ελέγχει, θα πρέπει να μοιάζει περισσότερο με τον μαέστρο μιας ορχήστρας παρά με ένα δικτάτορα, θα πρέπει να είναι ικανός να προάγει και να προωθεί το άθλημα παρά να παρουσιάζεται σαν ένας «αποτελεσματικός» τιμωρός.

Αντιλαμβανόμενος τους λόγους για τους οποίους έχει συνταχθεί κάποιος κανονισμός και έχοντας στο μυαλό του μια καθαρή εικόνα για τον σκοπό του κανονισμού μέσα στο πλαίσιο του «θεάματος», ο διαιτητής καθίσταται ένα σημαντικό μέρος μιας επιτυχημένης διαδικασίας, ενώ παράλληλα παραμένει μακριά από το προσκήνιο και παρεμβαίνει μόνο όταν είναι απαραίτητο. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ένας καλός διαιτητής χρησιμοποιεί τους κανονισμούς για να καταστήσει τη διοργάνωση μια ολοκληρωμένη εμπειρία για όλους τους εμπλεκόμενους.

Για όσους έχουν διαβάσει μέχρι αυτό το σημείο, δείτε τους κανονισμούς που ακολουθούν σαν τις τρέχουσες εξελίξεις ενός υπέροχου παιχνιδιού, αλλά κρατήστε στο μυαλό σας ότι οι λίγες παράγραφοι που έχουν προηγηθεί μπορεί να έχουν μεγάλη σημασία για εσάς σε σχέση με τη θέση που έχετε μέσα στο παιχνίδι.

Ασχοληθείτε ενεργά!

Κρατήστε την μπάλα ψηλά!

Κατανοήστε το παιχνίδι!

ΜΕΡΟΣ 2

ΤΜΗΜΑ 1: **ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Δείτε Κανονισμούς

1 Ο ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ο αγωνιστικός χώρος περιλαμβάνει τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και την ελεύθερη ζώνη. Πρέπει να είναι ορθογώνιος και συμμετρικός. 1.1, Δ1α, Δ1β

1.1 ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ Δ2

Ο κυρίως αγωνιστικός χώρος είναι ένα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο με διαστάσεις 18 x 9 μ. και περιβάλλεται από μια ελεύθερη ζώνη με πλάτος 3 μ. τουλάχιστον προς όλες τις πλευρές.

Το ελεύθερο αγωνιστικό διάστημα είναι το διάστημα πάνω από τον αγωνιστικό χώρο, το οποίο είναι ελεύθερο από οποιοδήποτε εμπόδιο. Το ελεύθερο αυτό διάστημα πρέπει να έχει τουλάχιστον 7 μ. ύψος από την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, η ελεύθερη ζώνη πρέπει να είναι 5 μ. από τις πλάγιες γραμμές και 6,5 μ. από τις τελικές γραμμές. Το ελεύθερο αγωνιστικό διάστημα πρέπει να έχει τουλάχιστον 12,5 μ. ύψος από την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου.

1.2 ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

1.2.1 Η επιφάνεια πρέπει να είναι επίπεδη, οριζόντια και ομοιόμορφη. Δεν πρέπει να παρουσιάζει κανέναν κίνδυνο για τραυματισμό των παικτών. Απαγορεύεται να διεξάγεται αγώνας σε ανώμαλες ή ολισθηρές επιφάνειες.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, επιτρέπονται μόνο ξύλινες ή συνθετικές επιφάνειες. Κάθε επιφάνεια πρέπει να εγκρίνεται προηγουμένως από την FIVB.

1.2.2 Σε κλειστά γήπεδα, η επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου πρέπει να έχει ανοικτό χρώμα.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, είναι απαραίτητο οι γραμμές να είναι λευκού χρώματος. Είναι επίσης απαραίτητο ο κυρίως αγωνιστικός χώρος και η ελεύθερη ζώνη να είναι άλλου χρώματος και τα χρώματα αυτά να διαφέρουν μεταξύ τους. Ο κυρίως αγωνιστικός χώρος μπορεί να έχει διαφορετικά χρώματα, ώστε να ξεχωρίζει η μπροστινή από την πίσω ζώνη. 1.1, 1.3

1.2.3 Σε ανοικτά γήπεδα, επιτρέπεται μία κλίση 5 χιλ. ανά μέτρο για αποστράγγιση. Απαγορεύεται οι γραμμές του αγωνιστικού χώρου να είναι κατασκευασμένες από στερεό υλικό. 1.3

1.3 ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ — Δ2

1.3.1 Όλες οι γραμμές έχουν 5 εκ. πλάτος. Πρέπει να έχουν ανοικτό χρώμα και διαφορετικό από το χρώμα του δαπέδου και από οποιεσδήποτε άλλες γραμμές. — 1.2.2

1.3.2 Οριοθετικές γραμμές

Δύο πλάγιες γραμμές και δύο τελικές γραμμές οριοθετούν τον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Τόσο οι πλάγιες όσο και οι τελικές γραμμές συμπεριλαμβάνονται στις διαστάσεις του κυρίως αγωνιστικού χώρου. — 1.1

1.3.3 Κεντρική γραμμή

Ο άξονας της κεντρικής γραμμής χωρίζει τον κυρίως αγωνιστικό χώρο σε δύο ίσες περιοχές, με διαστάσεις 9 x 9 μ. η κάθε μία. Θεωρείται ότι το πλάτος της γραμμής ανήκει εξίσου και στις δύο πλευρές του κυρίως αγωνιστικού χώρου. Αυτή η γραμμή εκτείνεται κάτω από το φιλέ από τη μία πλάγια γραμμή μέχρι την άλλη. — Δ2

1.3.4 Γραμμή επίθεσης

Σε κάθε πλευρά του κυρίως αγωνιστικού χώρου είναι χαραγμένη μία γραμμή επίθεσης, της οποίας η πίσω ακμή απέχει 3 μ. από τον άξονα της κεντρικής γραμμής. Η γραμμή αυτή οριοθετεί την μπροστινή ζώνη. — 1.3.3, 1.4.1

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, η γραμμή επίθεσης επεκτείνεται με την προσθήκη διακεκομμένων γραμμών από τις πλάγιες γραμμές, με πέντε διακεκομμένες γραμμές μήκους 15 εκ. και πλάτους 5 εκ. που η καθεμιά απέχει από την άλλη 20 εκ., έτσι ώστε το συνολικό μήκος να είναι 1,75 μ. — Δ2

1.4 ΖΩΝΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — Δ1β, Δ2

1.4.1 Μπροστινή ζώνη — 19.3.1.4, 23.3.2.3ε, Δ2

Σε κάθε πλευρά του κυρίως αγωνιστικού χώρου, η μπροστινή ζώνη οριοθετείται από τον άξονα της κεντρικής γραμμής και την πίσω ακμή της γραμμής επίθεσης. — 1.3.3, 1.3.4, 19.3.1.4, 23.3.2.3ε

Η μπροστινή ζώνη θεωρείται ότι επεκτείνεται και πέρα από τις πλάγιες γραμμές, μέχρι το τέλος της ελεύθερης ζώνης. — 1.1, 1.3.2

1.4.2 Ζώνη σερβίς

Η ζώνη του σερβίς είναι μία περιοχή πλάτους 9 μ. πίσω από κάθε τελική γραμμή.
Περιορίζεται κάθετα από δύο μικρές γραμμές, μήκους 15 εκ. η κάθε μία, χαραγμένες 20 εκ. πίσω από την τελική γραμμή ως επέκταση των πλάγιων γραμμών. Και οι δύο μικρές γραμμές συμπεριλαμβάνονται στο πλάτος της ζώνης σερβίς. — 1.3.2,12, Δ1δ

Σε βάθος, η ζώνη σερβίς εκτείνεται μέχρι το τέλος της ελεύθερης ζώνης. — 1.1

1.4.3 Ζώνη αλλαγής

Η ζώνη αλλαγής οριοθετείται από την επέκταση των δύο γραμμών επίθεσης μέχρι το τραπέζι του σημειωτή. 1.3.4, 15.10.1, Δ1β

1.4.4 Ζώνη αντικατάστασης Λίμπερο

Η ζώνη αντικατάστασης του Λίμπερο είναι μέρος της ελεύθερης ζώνης από την πλευρά των πάγκων των ομάδων και οριοθετείται από την προέκταση της γραμμής επίθεσης μέχρι την τελική γραμμή. 19.3.2.7, Δ1β

1.4.5 Περιοχή προθέρμανσης

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, οι περιοχές προθέρμανσης, διαστάσεων 3 x 3 μ. περίπου, βρίσκονται στις δύο γωνίες από την πλευρά των πάγκων, έξω από την ελεύθερη ζώνη, όπου δεν θα εμποδίζουν τους θεατές να παρακολουθούν τον αγώνα, ή εναλλακτικά πίσω από τον πάγκο της ομάδας, όπου η εξέδρα αρχίζει από 2,5 μ. και πάνω από την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου. 24.2.5, Δ1α, Δ1β

1.5 ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

Η ελάχιστη θερμοκρασία δεν πρέπει να είναι κάτω από 10° C (50° F).

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, η μέγιστη θερμοκρασία θα πρέπει να καθορίζεται από τον τεχνικό υπεύθυνο του αγώνα.

1.6 ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ο ελάχιστος φωτισμός δεν πρέπει να είναι λιγότερος από 300 lux. 1

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, ο φωτισμός στον αγωνιστικό χώρο δεν θα πρέπει να είναι λιγότερο από 2000 lux και μετριέται στο 1 μ. πάνω από την επιφάνεια του αγωνιστικού χώρου.

2 ΦΙΛΕ ΚΑΙ ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ Δ3

2.1 ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΦΙΛΕ

2.1.1 Τοποθετημένο κάθετα πάνω από την κεντρική γραμμή, υπάρχει ένα φιλέ, του οποίου η πάνω πλευρά βρίσκεται σε ύψος 2,43 μ. για τους άνδρες και 2,24 μ. για τις γυναίκες. 1.3.3, 2.1.2

2.1.2 Το ύψος του μετριέται από το κέντρο του αγωνιστικού χώρου. Το ύψος του φιλέ (πάνω από τις δύο πλάγιες γραμμές) πρέπει να είναι ακριβώς το ίδιο και δεν πρέπει να υπερβαίνει το επίσημο ύψος πάνω από 2 εκ. 1.1, 1.3.2, 2.1.1

2.2 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΦΙΛΕ

Το φιλέ έχει πλάτος 1 μ. (±3 εκ.) και μήκος 9,50 έως 10 μ. (με μήκος 25 έως 50 εκ. για κάθε πλευρά έξω από τις πλάγιες ταινίες) και είναι κατασκευασμένο από μαύρο τετράγωνο πλέγμα 10 εκ. Δ3

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, σε συνδυασμό με ειδικούς κανονισμούς της διοργάνωσης, το πλέγμα μπορεί να τροποποιηθεί για διευκόλυνση της διαφήμισης, όπως προκύπτει από συμφωνίες μάρκετινγκ.

Στην κορυφή του και σε όλο το μήκος του είναι ραμμένη μια οριζόντια ταινία, πλάτους 7 εκ., κατασκευασμένη από αναδιπλούμενο λευκό καναβάτσο. Κάθε άκρο της ταινίας έχει μία τρύπα, μέσα από την οποία περνά ένα κορδόνι που δένει την ταινία στους στυλοβάτες, ώστε να διατηρείται η κορυφή της τεντωμένη.

Μέσα από την ταινία, ένα εύκαμπτο καλώδιο δένει το φιλέ στους στυλοβάτες και κρατά την κορυφή του τεντωμένη.

Στο κάτω μέρος του φιλέ υπάρχει άλλη μία οριζόντια ταινία, πλάτους 5 εκ., όμοια με αυτήν της κορυφής του φιλέ, μέσα από την οποία περνάει ένα σχοινί. Το σχοινί αυτό δένει το φιλέ στους στυλοβάτες και διατηρεί το κάτω μέρος του τεντωμένο.

2.3 ΠΛΑΓΙΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Δύο λευκές ταινίες είναι δεμένες κάθετα στο φιλέ και τοποθετημένες ακριβώς πάνω από κάθε πλάγια γραμμή. 1.3.2, Δ3

Αυτές έχουν πλάτος 5 εκ. και μήκος 1 μ. και θεωρούνται μέρη του φιλέ.

2.4 ΑΝΤΕΝΕΣ

Η αντένα είναι μία εύκαμπτη ράβδος, μήκους 1,80 μ. και διαμέτρου 10 χιλ., κατασκευασμένη από υαλοβάμβακα ή παρόμοιο υλικό.

Η αντένα τοποθετείται στο εξωτερικό μέρος κάθε πλάγιας ταινίας. Οι αντένες τοποθετούνται σε αντίθετες πλευρές του φιλέ. 2.3, Δ3

Τα 80 άνω εκ. κάθε αντένας προεξέχουν πάνω από το φιλέ και είναι σημειωμένα με λωρίδες των 10 εκ. σε χρωματισμό που να δημιουργεί αντίθεση, κατά προτίμηση κόκκινο και λευκό.

Οι αντένες θεωρούνται μέρος του φιλέ και καθορίζουν πλευρικά το οριοθετημένο διάστημα. 10.1.1, Δ3, Δ5α, Δ5β

2.5 ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ

2.5.1 Οι στυλοβάτες που στηρίζουν το φιλέ τοποθετούνται σε απόσταση 0,50-1,00 μ. έξω από τις πλάγιες γραμμές. Έχουν ύψος 2,55 μ. και είναι κατά προτίμηση ρυθμιζόμενοι. Δ3

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις οι στυλοβάτες που στηρίζουν το φιλέ βρίσκονται τοποθετημένοι σε απόσταση 1 μ. από τις πλάγιες γραμμές και πρέπει να είναι καλυμμένοι με προστατευτικά τραυματισμών.

2.5.2 Οι στυλοβάτες είναι κυλινδρικοί και λείοι και τοποθετούνται στο έδαφος χωρίς σύρματα. Δεν πρέπει να υπάρχουν μηχανισμοί στήριξης που είναι επικίνδυνοι ή δημιουργούν εμπόδια.

2.6 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Όλος ο συμπληρωματικός εξοπλισμός καθορίζεται από κανονισμούς της FIVB.

3 ΜΠΑΛΕΣ

3.1 ΠΡΟΤΥΠΑ

Η μπάλα πρέπει να είναι σφαιρική, κατασκευασμένη εξωτερικά από εύκαμπτο ή συνθετικό δέρμα, μέσα στο οποίο υπάρχει σαμπρέλα από λάστιχο ή παρόμοιο υλικό.

Το χρώμα της πρέπει να είναι ένα ομοιόμορφο ανοικτό χρώμα ή συνδυασμός χρωμάτων.

Το συνθετικό δέρμα και οι συνδυασμοί χρωμάτων στις μπάλες που χρησιμοποιούνται σε επίσημες διεθνείς διοργανώσεις πρέπει να ακολουθούν τα πρότυπα της FIVB.

Η περιφέρειά της είναι 65-67 εκ. και το βάρος της 260-280 γραμ.

Η εσωτερική της πίεση πρέπει να είναι 0,30 έως 0,325 kg/cm2 (4,26 έως 4,61 psi) (294,3 έως 318,82 mbar ή hPa).

3.2 ΟΜΟΙΟΜΟΡΦΙΑ ΣΤΙΣ ΜΠΑΛΕΣ

Όλες οι μπάλες που χρησιμοποιούνται σε έναν αγώνα πρέπει να έχουν τα ίδια πρότυπα σχετικά με την περιφέρεια, το βάρος, την πίεση, τον τύπο, το χρώμα κλπ. 3.1

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, όπως επίσης και στις Εθνικές Διοργανώσεις, πρέπει να χρησιμοποιούνται μπάλες εγκεκριμένες από την FIVB, εκτός αν υπάρχει η συμφωνία της FIVB.

3.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕ ΠΕΝΤΕ ΜΠΑΛΕΣ

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, πρέπει να χρησιμοποιούνται πέντε μπάλες. Σε αυτή την περίπτωση, τοποθετούνται έξι επαναφορείς της μπάλας, ένας σε κάθε γωνία της ελεύθερης ζώνης και ένας πίσω από κάθε διαιτητή. Δ10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Δείτε Κανονισμούς

4 ΟΜΑΔΕΣ

4.1 ΣΥΝΘΕΣΗ ΟΜΑΔΑΣ

4.1.1 Σε έναν αγώνα, μια ομάδα μπορεί να αποτελείται το πολύ από 12 παίκτες και επιπλέον: 5.2, 5.3

– Προπονητικό προσωπικό: έναν προπονητή και **μέχρι δύο βοηθούς προπονητές,**

– Ιατρικό προσωπικό: έναν **φυσιοθεραπευτή** και έναν γιατρό.

Μόνο όσοι αναγράφονται στο φύλλο αγώνα επιτρέπεται να εισέλθουν κανονικά στην Περιοχή Ελέγχου/Διοργάνωσης και να συμμετάσχουν στην επίσημη προθέρμανση και στον αγώνα.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις Ανδρών-Γυναικών:

Στο φύλλο αγώνα μπορούν να αναγραφούν και να αγωνιστούν μέχρι 14 παίκτες.

Τα πέντε, το μέγιστο, άτομα του πάγκου (συμπεριλαμβανομένου του προπονητή) επιλέγονται από τον ίδιο τον προπονητή, αλλά πρέπει να αναγραφούν στο φύλλο αγώνα και να είναι δηλωμένα στη φόρμα Ο-2 (bis).

Ο Υπεύθυνος Ομάδας (Team Manager) και/ή ο δημοσιογράφος της ομάδας δεν μπορούν να καθίσουν στον πάγκο ούτε πίσω από αυτόν μέσα στην Περιοχή Ελέγχου.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, ο γιατρός και ο φυσιοθεραπευτής πρέπει να περιλαμβάνονται στην αποστολή της ομάδας και να είναι εκ των προτέρων διαπιστευμένοι από την FIVB. Δ1α **Ωστόσο, για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις Ανδρών-Γυναικών, αν δεν περιλαμβάνονται ως μέλη στον πάγκο της ομάδας, πρέπει να καθίσουν έξω από την οριοθετημένη περιοχή του αγωνιστικού χώρου, εντός της Περιοχής Ελέγχου/Διοργάνωσης ή να καθίσουν σε μια ειδική θέση που καθορίζεται στο Ειδικό Εγχειρίδιο της Διοργάνωσης και μπορούν να παρέμβουν μόνο αν τους ζητηθεί από τους διαιτητές για να αντιμετωπίσουν ένα επείγον περιστατικό των παικτών. Ο φυσιοθεραπευτής (ακόμα κι αν δεν είναι μέλος του πάγκου) επιτρέπεται να βοηθάει στην προθέρμανση μέχρι την έναρξη της επίσημης προθέρμανσης στο φιλέ.** 7.2.1

Οι Επίσημοι Κανονισμοί κάθε διοργάνωσης περιλαμβάνονται στο Ειδικό Εγχειρίδιο της διοργάνωσης.

4.1.2 Ένας από τους παίκτες είναι ο αρχηγός της ομάδας, ο οποίος πρέπει να σημειώνεται στο φύλλο αγώνα. 5.1

4.1.3	Μόνο οι παίκτες που είναι γραμμένοι στο φύλλο αγώνα επιτρέπεται να εισέλθουν στον κυρίως αγωνιστικό χώρο και να συμμετάσχουν στον αγώνα. Από τη στιγμή που ο προπονητής και ο αρχηγός της ομάδας έχουν υπογράψει στο φύλλο αγώνα (την λίστα των μελών της ομάδας για το ηλεκτρονικό φύλλο αγώνα), οι εγγεγραμμένοι παίκτες δεν μπορούν να αλλαχθούν.	1, 4.1.1, 5.1.1, 5.2.2
4.2	**ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ**	
4.2.1	Οι παίκτες που δεν συμμετέχουν στον αγώνα πρέπει είτε να κάθονται στον πάγκο της ομάδας τους είτε να βρίσκονται στο δικό τους χώρο προθέρμανσης. Ο προπονητής και τα άλλα μέλη της ομάδας κάθονται στον πάγκο, αλλά επιτρέπεται να τον εγκαταλείπουν προσωρινά.	1.4.5, 5.2.3, 7.3.3
	Οι πάγκοι για τις ομάδες βρίσκονται στα πλάγια του τραπεζιού του σημειωτή, έξω από την ελεύθερη ζώνη.	Δ1α, Δ1β
4.2.2	Μόνο τα μέλη της σύνθεσης των ομάδων επιτρέπεται να εισέρχονται στον αγωνιστικό χώρο, να κάθονται στον πάγκο κατά τη διάρκεια του αγώνα και να συμμετέχουν στην επίσημη προθέρμανση.	4.1.1, 7.2
4.2.3	Οι παίκτες που δεν αγωνίζονται επιτρέπεται να προθερμαίνονται χωρίς μπάλες ως ακολούθως:	
4.2.3.1	κατά τη διάρκεια του αγώνα: στις περιοχές προθέρμανσης	1.4.5, Δ1α, Δ1β
4.2.3.2	κατά τη διάρκεια των τάιμ-άουτ: στην ελεύθερη ζώνη πίσω από το δικό τους κυρίως αγωνιστικό χώρο.	1.3.3, 15.4
4.2.4	Κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων μεταξύ των σετ, οι παίκτες επιτρέπεται να προθερμαίνονται χρησιμοποιώντας μπάλες μέσα στην ελεύθερη ζώνη τους.	18.1
4.3	**ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**	
	Ο εξοπλισμός ενός παίκτη αποτελείται από μια φανέλα, σορτσάκι, κάλτσες (τη στολή) και αθλητικά παπούτσια.	
4.3.1	Το χρώμα και το σχέδιο στις φανέλες, στα σορτσάκια και στις κάλτσες πρέπει να είναι ομοιόμορφα για την ομάδα *(εκτός του Λίμπερο)*. Οι στολές πρέπει να είναι καθαρές.	4.1, 19.2
4.3.2	Τα παπούτσια πρέπει να είναι ελαφριά και εύκαμπτα, με λαστιχένιες ή συνθετικές σόλες χωρίς τακούνια.	
4.3.3	Οι φανέλες των παικτών πρέπει να είναι αριθμημένες από το 1 μέχρι το 20.	4.3.3.2
	Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις Ανδρών-Γυναικών, όπου χρησιμοποιείται μεγαλύτερος αριθμός παικτών, η αρίθμηση μπορεί να επεκταθεί.	
4.3.3.1	Ο αριθμός πρέπει να είναι τοποθετημένος πάνω στη φανέλα στο κέντρο της μπροστινής και της πίσω πλευράς. Το χρώμα και η φωτεινότητα των αριθμών πρέπει να έρχονται σε αντίθεση με το χρώμα και τη φωτεινότητα της φανέλας.	
4.3.3.2	Ο αριθμός πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστον 15 εκ. στο στήθος και τουλάχιστον 20 εκ. στην πλάτη. Η λωρίδα που σχηματίζει τους αριθμούς πρέπει να έχει πλάτος τουλάχιστον 2 εκ.	
4.3.4	Ο αρχηγός της ομάδας πρέπει να έχει στη φανέλα του μια λωρίδα 8 x 2 εκ. που να υπογραμμίζει τον αριθμό στο στήθος.	5.1

	Όταν η μπάλα είναι εκτός παιδιάς, μόνο ο αρχηγός αγώνα έχει το δικαίωμα να απευθυνθεί στους διαιτητές:	8.2
5.1.2.1	Για να ζητήσει επεξήγηση για την εφαρμογή ή την ερμηνεία των Κανονισμών και ακόμα για να μεταφέρει αιτήματα ή ερωτήματα των συμπαικτών του. Αν ο αρχηγός του αγώνα δεν συμφωνεί με την επεξήγηση του 1ου διαιτητή, έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει ένσταση κατά της απόφασης και αμέσως επισημαίνει στον 1° διαιτητή ότι διατηρεί το δικαίωμα να υποβάλει γραπτώς επίσημη ένσταση στο φύλλο αγώνα με τη λήξη του αγώνα.	23.2.4
5.1.2.2	Να ζητήσει έγκριση:	
	α) για αλλαγή όλου ή μέρους του εξοπλισμού,	4.3, 4.4.2
	β) για την επιβεβαίωση των θέσεων των ομάδων,	7.4, 7.6
	γ) για τον έλεγχο του δαπέδου, του φιλέ, της μπάλας, κλπ.	1.2, 2, 3
5.1.2.3	Κατά την απουσία του προπονητή, εκτός αν η ομάδα έχει έναν βοηθό προπονητή που έχει αναλάβει τα καθήκοντα του προπονητή, να ζητήσει τάιμ-άουτ και αλλαγές παικτών.	15.3.1, 15.4.1, 15.5.2
5.1.3	ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ, ο αρχηγός της ομάδας:	6.3
5.1.3.1	ευχαριστεί τους διαιτητές και υπογράφει το φύλλο αγώνα επιβεβαιώνοντας έτσι το αποτέλεσμα,	25.2.3.3
5.1.3.2	μπορεί, εφόσον αυτό έχει επισημανθεί τη σωστή χρονική στιγμή στον 1° διαιτητή, να επιβεβαιώσει και να καταγράψει στο φύλλο αγώνα μια επίσημη ένσταση σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή ή ερμηνεία των κανονισμών από το διαιτητή.	5.1.2.1, 25.2.3.2
5.2	**ΠΡΟΠΟΝΗΤΗΣ**	
5.2.1	Κατά τη διάρκεια του αγώνα, ο προπονητής κατευθύνει το παιχνίδι της ομάδας του έξω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Επιλέγει την αρχική παράταξη, τις αλλαγές παικτών και παίρνει τάιμ-άουτ. Για αυτές τις λειτουργίες επικοινωνεί με τον 2° διαιτητή.	1.1, 7.3.2, 15.4.1, 15.5.2
5.2.2	ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ, ο προπονητής καταγράφει ή ελέγχει τα ονόματα και τους αριθμούς των παικτών του στη σύνθεση ομάδας στο φύλλο αγώνα, και ύστερα το υπογράφει.	4.1, 19.1.3, 25.2.1.1
5.2.3	ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ, ο προπονητής:	
5.2.3.1	πριν από κάθε σετ, δίνει στο 2° διαιτητή ή στο σημειωτή το φύλλο(α) αρχικής παράταξης κατάλληλα συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο. Εάν χρησιμοποιούνται εφαρμογές τάμπλετ, η ηλεκτρονική αποστολή της αρχικής παράταξης θεωρείται αυτόματα επίσημη,	7.3.2, 7.4, 7.6
5.2.3.2	κάθεται στον πάγκο στην πλησιέστερη στο σημειωτή θέση, αλλά μπορεί να αφήνει την θέση του,	4.2
5.2.3.3	ζητά τάιμ-άουτ και αλλαγές.	15.4, 15.5

4.3.5 Απαγορεύεται να φορούν οι παίκτες *(εκτός από τους Λίμπερο)* στολές διαφορετικού χρώματος, και/ή χωρίς επίσημους αριθμούς. 19.2

4.4 ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ

Ο 1ος διαιτητής μπορεί να επιτρέψει σε έναν ή περισσότερους παίκτες: 23

4.4.1 να παίξουν ξυπόλυτοι,

4.4.2 να αλλάξουν βρεγμένες ή κατεστραμμένες στολές μεταξύ των σετ ή μετά από αλλαγή παίκτη, με την προϋπόθεση ότι το χρώμα, το σχέδιο και ο αριθμός της νέας στολής(-ών) είναι τα ίδια, 4.3, 15.5

4.4.3 να παίξουν με τις φόρμες τους λόγω ψυχρού καιρού, με την προϋπόθεση ότι έχουν το ίδιο χρώμα και σχέδιο για όλη την ομάδα *(εκτός από τους Λίμπερο)* και είναι αριθμημένες σύμφωνα με τον Κανονισμό 4.3.3. 4.1.1, 19.2

4.5 ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

4.5.1 Απαγορεύεται να φορούν οι παίκτες αντικείμενα που είναι δυνατό να προκαλέσουν τραυματισμό ή να τους δώσουν τεχνητό πλεονέκτημα.

4.5.2 Οι παίκτες επιτρέπεται να φορούν γυαλιά ή φακούς με δική τους ευθύνη.

4.5.3 Οι παίκτες επιτρέπεται να φορούν ελαστικά συμπίεσης (ελαστικά βοηθήματα προστασίας από τραυματισμούς) για προστασία ή υποστήριξη.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες διοργανώσεις Ανδρών-Γυναικών, αυτά τα βοηθήματα πρέπει να είναι του ίδιου χρώματος με το αντίστοιχο μέρος της στολής. Μαύρο, λευκό ή ουδέτερα χρώματα μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν. Μαύρο, λευκό ή ουδέτερα χρώματα επιτρέπεται επίσης να χρησιμοποιηθούν, με την προϋπόθεση ότι όλοι οι παίκτες που τα χρησιμοποιούν, φορούν το ίδιο χρώμα.

5 ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Τόσο ο αρχηγός της ομάδας, όσο και ο προπονητής είναι υπεύθυνοι για τη συμπεριφορά και την πειθαρχία των μελών της ομάδας τους. 20

Οι Λίμπερο επιτρέπεται να είναι αρχηγοί της ομάδας ή αρχηγοί του αγώνα.

5.1 ΑΡΧΗΓΟΣ

5.1.1 ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ, ο αρχηγός της ομάδας υπογράφει το φύλλο αγώνα και εκπροσωπεί την ομάδα του στην κλήρωση. 7.1, 25.2.1.1

5.1.2 ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ και για όσο διάστημα αγωνίζεται, ο αρχηγός της ομάδας είναι ο αρχηγός αγώνα. Όταν ο αρχηγός της ομάδας δεν αγωνίζεται, τότε ο προπονητής ή ο αρχηγός της ομάδας πρέπει να ορίσει έναν άλλον παίκτη που αγωνίζεται, ο οποίος θα αναλάβει το ρόλο του αρχηγού αγώνα. Αυτός ο αρχηγός αγώνα διατηρεί τα καθήκοντά του, έως ότου ο ίδιος αλλαχθεί ή ο αρχηγός της ομάδας επιστρέψει στον αγώνα ή έως ότου τελειώσει το σετ. 15.2.1

5.2.3.4 επιτρέπεται, όπως και τα άλλα μέλη της ομάδας, να δίνει οδηγίες στους παίκτες που αγωνίζονται. Ο προπονητής επιτρέπεται να δίνει οδηγίες όρθιος ή περπατώντας μέσα στην ελεύθερη ζώνη μπροστά από τον πάγκο του, από την προέκταση της γραμμής επίθεσης μέχρι την περιοχή προθέρμανσης, αν βρίσκεται στη γωνία της Περιοχής Ελέγχου Αγώνα, χωρίς να εμποδίζει ή να καθυστερεί τον αγώνα. Αν η περιοχή προθέρμανσης βρίσκεται πίσω από τον πάγκο της ομάδας, τότε ο προπονητής επιτρέπεται να κινείται από την προέκταση της επιθετικής γραμμής μέχρι το τέλος του κυρίως αγωνιστικού χώρου της ομάδας του, χωρίς όμως να εμποδίζει το οπτικό πεδίο των εποπτών γραμμών. 1.3.4, 1.4.5, Δ1α, Δ1β, Δ2

5.3 ΒΟΗΘΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΗ

5.3.1 Ο βοηθός προπονητή κάθεται στον πάγκο της ομάδας, αλλά δεν έχει το δικαίωμα να παρεμβαίνει στον αγώνα. 4.1.2

5.3.2 Αν ο προπονητής υποχρεωθεί να εγκαταλείψει την ομάδα του, για οποιονδήποτε λόγο, ακόμα και λόγω τιμωρίας, όχι όμως στην περίπτωση που ο προπονητής μπει στον αγώνα ως παίκτης, ο βοηθός προπονητή δύναται να αναλάβει τα καθήκοντα του προπονητή κατά τη διάρκεια της απουσίας του, αφού εγκριθεί από τον διαιτητή με αίτημα του αρχηγού αγώνα. 5.1.2, 5.2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

		Δείτε Κανονισμούς
6	**ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΠΟΝΤΟΥ, ΝΙΚΗΤΗΣ ΣΕΤ ΚΑΙ ΝΙΚΗΤΗΣ ΑΓΩΝΑ**	
6.1	**ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΠΟΝΤΟΥ**	
6.1.1	Πόντος	
	Μια ομάδα κερδίζει έναν πόντο:	
6.1.1.1	με επιτυχημένο χτύπημα της μπάλας στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων,	8.3
6.1.1.2	όταν η αντίπαλη ομάδα διαπράξει κάποιο σφάλμα,	6.1.2
6.1.1.3	όταν η αντίπαλη ομάδα τιμωρείται με ποινή.	16.2.3, 21.3.1
6.1.2	Σφάλμα	
	Μια ομάδα διαπράττει σφάλμα, όταν μια ενέργεια του παιχνιδιού είναι αντίθετη στους κανονισμούς (ή τους παραβιάζει με κάποιον άλλον τρόπο). Οι διαιτητές κρίνουν τα σφάλματα και καθορίζουν τις συνέπειες σύμφωνα με τους κανονισμούς:	
6.1.2.1	αν πραγματοποιηθούν δύο ή περισσότερα σφάλματα διαδοχικά, τότε υπολογίζεται μόνο το πρώτο,	
6.1.2.2	αν πραγματοποιηθούν δύο ή περισσότερα σφάλματα ταυτόχρονα από αντιπάλους, δίνεται ΔΙΠΛΟ ΣΦΑΛΜΑ και η φάση επαναλαμβάνεται.	Δ11 (23)
6.1.3	**Φάση και ολοκληρωμένη φάση**	
	Μια **φάση** είναι η ακολουθία των ενεργειών παιχνιδιού από τη στιγμή που πραγματοποιείται το χτύπημα του σερβίς μέχρις ότου η μπάλα βρεθεί εκτός παιδιάς. Μια **ολοκληρωμένη φάση** είναι η ακολουθία των ενεργειών παιχνιδιού που έχει ως αποτέλεσμα να κερδηθεί ένας πόντος.	8.1, 8.2, 12.2.2.1, 15.2.3, 15.11.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2.9
	Αυτό περιλαμβάνει: – Την τιμωρία με ποινή. – Την απώλεια του σερβίς αν αυτό δεν πραγματοποιηθεί μέσα στο καθορισμένο χρονικό όριο.	 21.3.1 12.4.4
6.1.3.1	Αν η ομάδα που σερβίρει κερδίσει μια φάση, κερδίζει έναν πόντο και συνεχίζει να σερβίρει.	
6.1.3.2	Αν η ομάδα που υποδέχεται κερδίσει μια φάση, κερδίζει έναν πόντο και πρέπει να σερβίρει στη συνέχεια.	
6.2	**ΝΙΚΗΤΗΣ ΣΕΤ**	Δ11 (9)
	Ένα σετ (εκτός από το αποφασιστικό 5° σετ) κερδίζεται από την ομάδα που θα κερδίσει πρώτη 25 πόντους με ελάχιστη διαφορά δύο πόντων. Σε περίπτωση ισοπαλίας 24-24, ο αγώνας συνεχίζεται έως ότου επιτευχθεί διαφορά δύο πόντων (26-24, 27-25 κτλ.).	6.3.2

6.3 ΝΙΚΗΤΗΣ ΑΓΩΝΑ

Δ11 (9)

6.3.1 Ο αγώνας κερδίζεται από την ομάδα που θα κερδίσει τρία σετ. 6.2

6.3.2 Σε περίπτωση ισοπαλίας 2-2, το αποφασιστικό 5° σετ παίζεται στους 15 πόντους με ελάχιστη διαφορά 2 πόντων. 7.1

6.4 ΑΠΟΧΗ ΚΑΙ ΕΛΛΙΠΗΣ ΟΜΑΔΑ

6.4.1 Αν κάποια ομάδα αρνείται να αγωνιστεί, αφού έχει κληθεί γι' αυτό, τότε θεωρείται ότι απέχει, μηδενίζεται και χάνει τον αγώνα με αποτέλεσμα 0-3 για τον αγώνα και 0-25 για κάθε σετ. 6.2, 6.3

6.4.2 Αν κάποια ομάδα, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, δεν εμφανιστεί στον αγωνιστικό χώρο εγκαίρως, τότε θεωρείται ότι απέχει με το ίδιο αποτέλεσμα όπως στον Κανονισμό 6.4.1.

6.4.3 Μία ομάδα που χαρακτηρίζεται ΕΛΛΙΠΗΣ για το σετ ή τον αγώνα, χάνει το σετ ή τον αγώνα. Στην αντίπαλη ομάδα δίνονται οι πόντοι ή οι πόντοι και τα σετ που χρειάζονται για να κερδίσει το σετ ή τον αγώνα. Η ελλιπής ομάδα διατηρεί τους πόντους και τα σετ της. 6.2, 6.3, 7.3.1

7 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ

7.1 Η ΚΛΗΡΩΣΗ

Πριν από την έναρξη του αγώνα, ο 1ος διαιτητής πραγματοποιεί την κλήρωση, για να αποφασιστεί το πρώτο σερβίς και οι πλευρές του κυρίως αγωνιστικού χώρου στο πρώτο σετ. 12.1.1

Αν παιχτεί αποφασιστικό (5°) σετ, θα πραγματοποιηθεί νέα κλήρωση. 6.3.2

7.1.1 Η κλήρωση πραγματοποιείται παρουσία των δύο αρχηγών των ομάδων. 5.1

7.1.2 Ο νικητής της κλήρωσης επιλέγει:

ΕΙΤΕ

7.1.2.1 το δικαίωμα να σερβίρει ή να υποδεχθεί το σερβίς, 12.1.1

Ή

7.1.2.2 την πλευρά του κυρίως αγωνιστικού χώρου.

Ο χαμένος παίρνει την επιλογή που απομένει.

7.2 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΠΡΟΘΕΡΜΑΝΣΗΣ

7.2.1 Πριν τον αγώνα, αν οι ομάδες είχαν προηγουμένως αποκλειστικά στη διάθεσή τους αγωνιστικό χώρο, τότε έχουν δικαίωμα επίσημης προθέρμανσης μαζί στο φιλέ διάρκειας 6 λεπτών. Αν όχι, τότε έχουν 10 λεπτά.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες διοργανώσεις, οι ομάδες έχουν δικαίωμα προθέρμανσης μαζί στο φιλέ για 10 λεπτά.

7.2.2	Αν ένας από τους δύο αρχηγούς ζητήσει ξεχωριστή (διαδοχική) επίσημη προθέρμανση στο φιλέ, τότε κάθε ομάδα θα έχει 3 ή 5 λεπτά.	7.2.1
7.2.3	Στην περίπτωση διαδοχικής επίσημης προθέρμανσης, η ομάδα που έχει το πρώτο σερβίς, θα κάνει πρώτη προθέρμανση στο φιλέ.	7.1.2.1, 7.2.2
	Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, όλοι οι παίκτες πρέπει να φορούν τη στολή του αγώνα για όλο το Πρωτόκολλο και την προθέρμανση.	
7.3	**ΑΡΧΙΚΗ ΠΑΡΑΤΑΞΗ ΟΜΑΔΑΣ**	
7.3.1	Πρέπει να υπάρχουν πάντα έξι παίκτες από κάθε ομάδα στον αγώνα.	6.4.3
	Η αρχική παράταξη της ομάδας υποδεικνύει τη σειρά περιστροφής των παικτών στον κυρίως αγωνιστικό χώρο. Αυτή η σειρά πρέπει να διατηρείται σε όλη τη διάρκεια του σετ.	7.6
7.3.2	Πριν από την έναρξη κάθε σετ, ο προπονητής πρέπει να παρουσιάζει την αρχική παράταξη της ομάδας του σε ένα φύλλο παράταξης ή μέσω μιας ηλεκτρονικής συσκευής, αν χρησιμοποιείται. Το φύλλο παραδίδεται κατάλληλα συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο στο 2° διαιτητή ή στο σημειωτή – είτε στέλνεται ηλεκτρονικά απ' ευθείας στο σημειωτή.	5.2.3.1, 24.3.1, 25.2.1.2
7.3.3	Οι παίκτες που δεν περιλαμβάνονται στην αρχική παράταξη ενός σετ είναι οι αναπληρωματικοί γι' αυτό το σετ (εκτός από τους Λίμπερο).	7.3.2, 15.5
7.3.4	Από τη στιγμή που το φύλλο αρχικής παράταξης έχει παραδοθεί στο 2° διαιτητή ή στο σημειωτή, καμία αλλαγή στην αρχική παράταξη δεν εγκρίνεται χωρίς κανονική αλλαγή.	15.2.2, 15.5, Δ11 (5)
7.3.5	Διαφορές ανάμεσα στη θέση των παικτών στον κυρίως αγωνιστικό χώρο και το φύλλο αρχικής παράταξης ρυθμίζονται ως εξής:	24.3.1
7.3.5.1	Αν διαπιστωθεί τέτοιου είδους διαφορά πριν από την έναρξη του σετ, οι θέσεις των παικτών πρέπει να διορθωθούν σύμφωνα με αυτές που αναγράφονται στο φύλλο αρχικής παράταξης, χωρίς να επιβληθεί καμιά τιμωρία.	7.3.2
7.3.5.2	Αν, πριν από την έναρξη του σετ, στον κυρίως αγωνιστικό χώρο υπάρχει κάποιος παίκτης που δεν έχει αναγραφεί στο φύλλο αρχικής παράταξης, τότε αυτός ο παίκτης πρέπει να αλλαχθεί σύμφωνα με το φύλλο αρχικής παράταξης, χωρίς να επιβληθεί καμιά τιμωρία.	7.3.2
7.3.5.3	Όμως αν ο προπονητής επιθυμεί να κρατήσει τον/τους μη αναγραφόμενο/-ους στο φύλλο αρχικής παράταξης παίκτη/-ες στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, τότε πρέπει να ζητήσει κανονική/-ές αλλαγή/-ες, με τη χρήση της αντίστοιχης χειροσήμανσης και αυτή/-ές η/οι αλλαγή/-ές καταγράφεται/-ονται στο φύλλο αγώνα.	15.2.2, Δ11 (5)
	Αν η διαφορά ανάμεσα στις θέσεις των παικτών και το φύλλο αρχικής παράταξης εντοπιστεί αργότερα, η ομάδα που διέπραξε το σφάλμα πρέπει να επανέλθει στις σωστές θέσεις. Οι πόντοι των αντιπάλων παραμένουν σε ισχύ και επιπλέον κερδίζουν έναν πόντο και το επόμενο σερβίς. Όλοι οι πόντοι που κέρδισε η ομάδα που διέπραξε το σφάλμα από την ακριβή στιγμή που έγινε το σφάλμα μέχρι τον εντοπισμό του, ακυρώνονται.	
7.3.5.4	Αν βρεθεί αγωνιζόμενος ένας παίκτης, ο οποίος δεν είναι καταγεγραμμένος στο φύλλο αγώνα στη σύνθεση της ομάδας, οι πόντοι των αντιπάλων παραμένουν σε ισχύ και επιπλέον κερδίζουν έναν πόντο και το σερβίς. Η ομάδα που διέπραξε το σφάλμα θα χάσει όλους τους πόντους και/ή τα σετ (με 0-25, αν αυτό είναι αναγκαίο) που κέρδισε από τη στιγμή που ο μη καταγεγραμμένος παίκτης εισήλθε στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, θα πρέπει να υποβάλει διορθωμένο φύλλο αρχικής παράταξης και να στείλει έναν νέο καταγεγραμμένο παίκτη στον κυρίως αγωνιστικό χώρο στη θέση του μη καταγεγραμμένου παίκτη.	6.1.2, 7.3.2

7.4	**ΘΕΣΕΙΣ**	Δ4
	Τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς, κάθε ομάδα πρέπει να βρίσκεται μέσα στο δικό της κυρίως αγωνιστικό χώρο και τοποθετημένη σύμφωνα με τη σειρά περιστροφής (εκτός από τον παίκτη που σερβίρει).	7.6.1, 8.1, 12.4
7.4.1	Οι θέσεις των παικτών αριθμούνται ως εξής:	
7.4.1.1	οι τρεις παίκτες κατά μήκος του φιλέ είναι οι παίκτες της μπροστινής ζώνης και καταλαμβάνουν τις θέσεις 4 (μπροστά-αριστερά), 3 (μπροστά-κέντρο) και 2 (μπροστά-δεξιά),	
7.4.1.2	οι άλλοι τρεις είναι οι παίκτες της πίσω ζώνης και καταλαμβάνουν τις θέσεις 5 (πίσω-αριστερά), 6 (πίσω-κέντρο) και 1 (πίσω-δεξιά).	
7.4.2	Καθορισμός θέσεων μεταξύ των παικτών:	
7.4.2.1	κάθε παίκτης της πίσω ζώνης πρέπει να βρίσκεται σε μεγαλύτερη απόσταση από την κεντρική γραμμή από ό,τι ο αντίστοιχος παίκτης της μπροστινής ζώνης,	
7.4.2.2	οι παίκτες της μπροστινής ζώνης και της πίσω ζώνης, αντίστοιχα, πρέπει να είναι στο πλάτος τοποθετημένοι σύμφωνα με τη σειρά που υποδεικνύεται στον Κανονισμό 7.4.1.	
7.4.3	Οι θέσεις των παικτών καθορίζονται και ελέγχονται βάσει της επαφής των πελμάτων τους με το δάπεδο (η τελευταία επαφή με το δάπεδο καθορίζει τη θέση του παίκτη)ως εξής:	Δ4
7.4.3.1	κάθε παίκτης της πίσω γραμμής πρέπει να βρίσκεται στην ίδια ευθεία ή να έχει τουλάχιστον ένα μέρος ενός πέλματός του πιο μακριά από την κεντρική γραμμή από το μπροστινό πέλμα του αντίστοιχου παίκτη της μπροστινής γραμμής.	1.3.3, 7.4.2.1, 7.4.3
7.4.3.2	κάθε δεξιός (αριστερός) πλάγιος παίκτης πρέπει να βρίσκεται στην ίδια ευθεία ή να έχει τουλάχιστον ένα μέρος ενός πέλματός του πιο κοντά στη δεξιά (αριστερή) πλάγια γραμμή από τα πέλματα των άλλων παικτών της ίδιας σειράς που απέχουν περισσότερο από τη δεξιά (αριστερή) πλάγια γραμμή.	1.3.2, 7.4.1.2, 7.4.2.2, 7.4.3
7.4.4	Μετά την εκτέλεση του σερβίς, οι παίκτες επιτρέπεται να κινηθούν ελεύθερα, καταλαμβάνοντας οποιαδήποτε θέση στο δικό τους κυρίως αγωνιστικό χώρο και στην ελεύθερη ζώνη.	
7.5	**ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ**	Δ4, Δ11 (13)
7.5.1	Η ομάδα διαπράττει σφάλμα «λάθος θέσεις», αν κάποιος παίκτης δεν είναι στη σωστή θέση του τη στιγμή που χτυπάει την μπάλα ο παίκτης που σερβίρει. Όταν ένας παίκτης βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο μετά από αντικανονική αλλαγή και το παιχνίδι αρχίσει ξανά, αυτό θεωρείται ως λάθος θέσεις με τις συνέπειες μιας αντικανονικής αλλαγής.	7.3, 7.4, 15.9
7.5.2	Αν ο παίκτης που σερβίρει κάνει σφάλμα τη στιγμή που χτυπάει την μπάλα στο σερβίς, το σφάλμα αυτό προηγείται του σφάλματος θέσεων.	12.4, 12.7.1
7.5.3	Αν μετά το χτύπημα του σερβίς υπάρχει σφάλμα στο σερβίς, τότε προηγείται το σφάλμα θέσεων.	12.7.2
7.5.4	Οι λάθος θέσεις έχουν τις ακόλουθες συνέπειες:	
7.5.4.1	η ομάδα τιμωρείται και οι αντίπαλοι κερδίζουν έναν πόντο και το σερβίς.	6.1.3
7.5.4.2	οι θέσεις των παικτών πρέπει να διορθωθούν.	7.3, 7.4

7.6 ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ

7.6.1 Η σειρά περιστροφής καθορίζεται από την αρχική παράταξη της ομάδας και ελέγχεται με τη σειρά του σερβίς και τις θέσεις των παικτών κατά τη διάρκεια του σετ. 7.3.1, 7.4.1, 12.2

7.6.2 Όταν η ομάδα που έχει την υποδοχή κερδίζει το δικαίωμα να σερβίρει, οι παίκτες της περιστρέφονται κατά μία θέση σύμφωνα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού: ο παίκτης της θέσης 2 πηγαίνει στη θέση 1 για να σερβίρει, ο παίκτης της θέσης 1 πηγαίνει στη θέση 6, κτλ. 12.2.2.2

7.7 ΛΑΘΟΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ Δ11 (13)

7.7.1 Λάθος περιστροφή διαπράττεται όταν το ΣΕΡΒΙΣ δεν εκτελείται σύμφωνα με τη σειρά περιστροφής. Αυτό έχει τις ακόλουθες συνέπειες κατά σειρά: 7.6.1, 12

7.7.1.1 ο σημειωτής πατάει την κόρνα για να σταματήσει το παιχνίδι. Η αντίπαλη ομάδα κερδίζει έναν πόντο και το σερβίς. 6.1.3

Αν η λάθος περιστροφή διαπιστωθεί αφού έχει ολοκληρωθεί η φάση η οποία άρχισε με το σφάλμα, τότε η αντίπαλη ομάδα κερδίζει μόνο έναν πόντο, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της φάσης που παίχτηκε.

7.7.1.2 η σειρά περιστροφής της ομάδας που υπέπεσε στο σφάλμα πρέπει να διορθωθεί. 7.6.1

7.7.2 Επιπλέον, ο σημειωτής πρέπει να προσδιορίσει την ακριβή στιγμή που διαπράχθηκε το σφάλμα και όλοι οι πόντοι που κερδήθηκαν από την ομάδα που υπέπεσε στο σφάλμα από εκείνη τη στιγμή και μετά, πρέπει να ακυρωθούν. Οι πόντοι της αντίπαλης ομάδας παραμένουν σε ισχύ. 25.2.2.2

Αν η στιγμή αυτή δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί, δεν ακυρώνονται οι πόντοι και η μόνη τιμωρία είναι ότι οι αντίπαλοι κερδίζουν έναν πόντο και το σερβίς. 6.1.3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

		Δείτε Κανονισμούς
8	**ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**	
8.1	**ΜΠΑΛΑ ΕΝΤΟΣ ΠΑΙΔΙΑΣ**	
	Η μπάλα είναι εντός παιδιάς από τη στιγμή του χτυπήματος για σερβίς που έγινε μετά από έγκριση του 1ου διαιτητή.	12, 12.3
8.2	**ΜΠΑΛΑ ΕΚΤΟΣ ΠΑΙΔΙΑΣ**	
	Η μπάλα είναι εκτός παιδιάς από τη στιγμή του σφάλματος που θα σφυριχτεί από έναν διαιτητή. Αν δεν υπάρχει σφάλμα, από τη στιγμή του σφυρίγματος.	
8.3	**ΜΠΑΛΑ "ΜΕΣΑ"**	Δ11 (14), Δ12 (1)
	Η μπάλα είναι "μέσα" αν σε οποιαδήποτε στιγμή της επαφής της με το δάπεδο, κάποιο μέρος της μπάλας έρθει σε επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο, συμπεριλαμβανομένων των οριοθετικών γραμμών.	1.1, 1.3.2
8.4	**ΜΠΑΛΑ "ΕΞΩ"**	
	Η μπάλα είναι "έξω" όταν:	
8.4.1	όλα τα μέρη της μπάλας που έρχονται σε επαφή με το δάπεδο είναι εξ ολοκλήρου εκτός των οριοθετικών γραμμών,	1.3.2, Δ11 (15), Δ12 (2)
8.4.2	ακουμπά κάποιο αντικείμενο εκτός του κυρίως αγωνιστικού χώρου, την οροφή ή κάποιο άτομο εκτός αγώνα,	Δ11 (15), Δ12 (4)
8.4.3	ακουμπά τις αντένες, τα σχοινιά, τους στυλοβάτες ή το ίδιο το φιλέ έξω από τις πλάγιες ταινίες,	2.3, Δ3, Δ5α, Δ11 (15), Δ12 (4)
8.4.4	διασχίσει το κάθετο επίπεδο του φιλέ είτε ολικά είτε μερικά έξω από το οριοθετημένο διάστημα, εκτός από την περίπτωση του Κανονισμού 10.1.2,	2.3, Δ5α, Δ5β, Δ11 (15), Δ12 (4)
8.4.5	διασχίζει εξ ολοκλήρου το κατώτερο διάστημα του φιλέ.	23.3.2.3στ, Δ5α, Δ11 (22)

9 ΠΑΙΞΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ

Κάθε ομάδα πρέπει να παίζει μέσα στο δικό της αγωνιστικό χώρο και διάστημα (με την εξαίρεση του Κανονισμού 10.1.2). Όμως, η μπάλα επιτρέπεται να επαναφερθεί και πέρα από την ελεύθερη ζώνη της ίδιας πλευράς και πάνω από το τραπέζι του σημειωτή στην πλήρη προέκτασή του. Δ1β

9.1 ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Χτύπημα είναι κάθε επαφή με την μπάλα ενός παίκτη που αγωνίζεται. 14.4.1

Η ομάδα δικαιούται να κάνει το μέγιστο τρία χτυπήματα (συν την επαφή στο μπλοκ) για να επιστρέψει την μπάλα. Αν κάνει περισσότερα, τότε η ομάδα διαπράττει το σφάλμα των "ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΧΤΥΠΗΜΑΤΩΝ".

9.1.1 ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΕΣ ΕΠΑΦΕΣ

Ένας παίκτης δεν επιτρέπεται να χτυπήσει την μπάλα δύο συνεχόμενες φορές *(με την εξαίρεση των Κανονισμών 9.2.3, 14.2 και 14.4.2).* 9.2.3, 14.2, 14.4.2

9.1.2 ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΕΣ ΕΠΑΦΕΣ

Δύο ή τρεις παίκτες επιτρέπεται να ακουμπήσουν την μπάλα ταυτόχρονα.

9.1.2.1 Όταν δύο (ή τρεις) συμπαίκτες ακουμπήσουν την μπάλα ταυτόχρονα, τότε υπολογίζονται ως δύο (ή τρία) χτυπήματα (με την εξαίρεση του μπλοκ). Αν πηγαίνουν για την μπάλα, αλλά μόνο ένας από αυτούς την ακουμπήσει, τότε υπολογίζεται ως ένα χτύπημα. Η σύγκρουση παικτών δεν συνιστά σφάλμα.

9.1.2.2 Όταν δύο αντίπαλοι ακουμπήσουν την μπάλα ταυτόχρονα πάνω από το φιλέ και η μπάλα συνεχίσει να παίζεται, η ομάδα που δέχεται την μπάλα έχει το δικαίωμα για τρία ακόμα χτυπήματα. Αν αυτή η μπάλα βγει «έξω», τότε το σφάλμα καταλογίζεται στην ομάδα που βρίσκεται στην αντίθετη πλευρά.

9.1.2.3 Αν ταυτόχρονα χτυπήματα από δύο αντιπάλους πάνω από το φιλέ, οδηγήσουν σε παρατεταμένη επαφή με την μπάλα, το παιχνίδι συνεχίζεται.

9.1.3 ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

Μέσα στον αγωνιστικό χώρο, ένας παίκτης δεν επιτρέπεται να δέχεται βοήθεια από κάποιον συμπαίκτη του ή κάποια κατασκευή/αντικείμενο για να χτυπήσει την μπάλα. 1

Όμως, ένας παίκτης που πρόκειται να υποπέσει σε σφάλμα (να ακουμπήσει το φιλέ ή να περάσει την κεντρική γραμμή, κλπ.) επιτρέπεται να βοηθηθεί ή να τραβηχτεί από κάποιον συμπαίκτη του. 1.3.3, 11.4.4

9.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΤΥΠΗΜΑΤΩΝ

9.2.1 Η μπάλα επιτρέπεται να ακουμπήσει σε οποιοδήποτε σημείο του σώματος.

9.2.2 Η μπάλα δεν πρέπει να πιαστεί και/ή να μεταφερθεί. Μπορεί να αναπηδήσει προς οποιαδήποτε κατεύθυνση. 9.3.3, Δ11 (16)

9.2.3 Η μπάλα επιτρέπεται να ακουμπήσει σε διαφορετικά μέρη του σώματος, με την προϋπόθεση ότι οι επαφές γίνονται ταυτόχρονα.

Εξαιρέσεις:

9.2.3.1 στο μπλοκ, συνεχόμενες επαφές επιτρέπεται να γίνουν από έναν ή περισσότερους παίκτες υπό τον όρο ότι οι επαφές γίνονται κατά τη διάρκεια μίας ενέργειας, 14.1.1, 14.2

9.2.3.2 στο πρώτο χτύπημα της ομάδας, η μπάλα επιτρέπεται να χτυπήσει σε διάφορα σημεία του σώματος διαδοχικά, υπό τον όρο ότι οι επαφές γίνονται κατά τη διάρκεια μίας ενέργειας. 9.1, 14.4.1

9.3 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΑΙΞΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ

9.3.1 ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ: μια ομάδα χτυπά την μπάλα τέσσερις φορές πριν την επιστρέψει. 9.1, Δ11 (18)

9.3.2 ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΟ ΧΤΥΠΗΜΑ: ένας παίκτης υποβοηθείται από κάποιον συμπαίκτη του ή κάποια κατασκευή/αντικείμενο μέσα στον αγωνιστικό χώρο για να χτυπήσει την μπάλα. 9.1.3

9.3.3 ΠΙΑΣΤΟ: η μπάλα πιάνεται και/ή μεταφέρεται, χωρίς να αναπηδήσει από το χτύπημα. 9.2.2, Δ11 (16)

9.3.4 ΔΙΠΛΗ ΕΠΑΦΗ: ένας παίκτης χτυπά την μπάλα δύο φορές συνεχόμενα ή η μπάλα έρχεται σε επαφή με διαφορετικά μέρη του σώματός του συνεχόμενα. 9.2.3, Δ11 (17)

10 ΜΠΑΛΑ ΣΤΟ ΦΙΛΕ

10.1 ΜΠΑΛΑ ΠΟΥ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΦΙΛΕ

10.1.1 Η μπάλα που στέλνεται προς το γήπεδο των αντιπάλων πρέπει να περάσει πάνω από το φιλέ μέσα από το οριοθετημένο διάστημα. Το οριοθετημένο διάστημα είναι το μέρος του κάθετου επιπέδου του φιλέ, το οποίο οριοθετείται ως εξής: 2.4, 10.2, Δ5α

10.1.1.1 κάτω: από την κορυφή του φιλέ, 2.2

10.1.1.2 στα πλάγια: από τις αντένες και τη νοητή προέκτασή τους, 2.4

10.1.1.3 πάνω: από την οροφή.

10.1.2 Η μπάλα που έχει διασχίσει ολικά ή μερικά το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ προς την ελεύθερη ζώνη της αντίπαλης ομάδας έξω από το οριοθετημένο διάστημα, επιτρέπεται να παιχτεί προς τα πίσω μέσα στα επιτρεπόμενα χτυπήματα της ομάδας, με την προϋπόθεση ότι: 9.1, Δ5β

10.1.2.1 ο παίκτης δεν έχει έρθει σε επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο της αντίπαλης ομάδας, 11.2.2

10.1.2.2 η μπάλα, όταν παίχτηκε προς τα πίσω, διέσχισε το επίπεδο του φιλέ ξανά ολικά ή μερικά έξω από το οριοθετημένο διάστημα, από την ίδια πλευρά του γηπέδου. 11.4.4, Δ5β

Η αντίπαλη ομάδα δεν επιτρέπεται να εμποδίσει μια τέτοια ενέργεια.

10.1.3 Η μπάλα που κατευθύνεται προς το αντίπαλο γήπεδο στο διάστημα κάτω από το φιλέ, παίζεται μέχρι την στιγμή που θα έχει διασχίσει εξ ολοκλήρου το κάθετο επίπεδο του φιλέ. 23.3.2.3στ, Δ5α, Δ11 (22)

10.2 ΜΠΑΛΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΜΠΑ ΤΟ ΦΙΛΕ

Η μπάλα διασχίζοντας το φιλέ, επιτρέπεται να το ακουμπήσει. 10.1.1

10.3 ΜΠΑΛΑ ΣΤΟ ΦΙΛΕ

10.3.1 Μπάλα που χτύπησε στο φιλέ επιτρέπεται να επαναφερθεί μέσα στα όρια των τριών χτυπημάτων της ομάδας. 9.1

10.3.2 Αν η μπάλα σχίσει το πλέγμα του φιλέ ή το ρίξει κάτω, η φάση ακυρώνεται και επαναλαμβάνεται.

11 ΠΑΙΚΤΗΣ ΣΤΟ ΦΙΛΕ

11.1 ΕΠΑΦΗ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ

11.1.1 Στο μπλοκ, ένας παίκτης επιτρέπεται να ακουμπήσει την μπάλα πέρα από το φιλέ, με την προϋπόθεση ότι δεν παρεμβαίνει στο παιχνίδι του αντιπάλου πριν το επιθετικό χτύπημα του τελευταίου. 14.1, 14.3

11.1.2 Μετά από ένα επιθετικό χτύπημα, ένας παίκτης επιτρέπεται να περάσει τα χέρια του πέρα από το φιλέ, με την προϋπόθεση ότι η επαφή με την μπάλα έγινε στο δικό του αγωνιστικό διάστημα.

11.2 ΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ

11.2.1 Επιτρέπεται το πέρασμα στο αντίπαλο διάστημα κάτω από το φιλέ, με την προϋπόθεση ότι δεν παρεμβαίνει στο παιχνίδι των αντιπάλων.

11.2.2 Πέρασμα στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων, πέρα από την κεντρική γραμμή: 1.3.3, 11.2.2.1, Δ11 (22)

11.2.2.1 η επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων με το (τα) πέλμα (-τα) επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι κάποιο μέρος του (των) πέλματος (-άτων) είτε παραμένει σε επαφή είτε είναι ακριβώς πάνω από την κεντρική γραμμή και αυτή η ενέργεια δεν παρεμβαίνει στο παιχνίδι των αντιπάλων. 1.3.3, Δ11 (22)

11.2.2.2 η επαφή με τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων με οποιοδήποτε μέρος του σώματος από το πέλμα και πάνω επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι δεν παρεμποδίζεται το παιχνίδι των αντιπάλων. 1.3.3, 11.2.2.1, Δ11 (22)

11.2.3 Ένας παίκτης επιτρέπεται να εισέλθει στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων, αφού η μπάλα τεθεί εκτός παιδιάς. 8.2

11.2.4 Οι παίκτες επιτρέπεται να περάσουν στην ελεύθερη ζώνη των αντιπάλων, με την προϋπόθεση ότι δεν παρεμποδίζεται το παιχνίδι των αντιπάλων.

11.3 ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΦΙΛΕ

11.3.1 Η επαφή ενός παίκτη με το φιλέ ανάμεσα στις αντένες, κατά τη διάρκεια της ενέργειας για παίξιμο της μπάλας, είναι σφάλμα. 11.4.4, 23.3.2.3γ, 24.3.2.3, Δ3

Η ενέργεια για παίξιμο της μπάλας περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων) το άλμα, το χτύπημα (ή την προσπάθεια) και τη σταθερή προσγείωση, έτοιμος (η) για μια νέα ενέργεια.

11.3.2 Οι παίκτες επιτρέπεται να έρθουν σε επαφή με το στυλοβάτη, τα σχοινιά ή οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο έξω από τις αντένες, συμπεριλαμβανομένου του φιλέ, με την προϋπόθεση ότι αυτή η ενέργεια δεν αποτελεί παρέμβαση στο παιχνίδι. (εκτός από τον Κανονισμό 9.1.3) Δ3

11.3.3 Όταν η μπάλα πηγαίνει στο φιλέ και αυτό προκαλεί επαφή του φιλέ με κάποιον αντίπαλο, τότε δεν διαπράττεται σφάλμα.

11.4 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΠΑΙΚΤΩΝ ΣΤΟ ΦΙΛΕ

11.4.1 Ένας παίκτης ακουμπά την μπάλα ή κάποιον αντίπαλο στο διάστημα των αντιπάλων πριν ή κατά τη διάρκεια του επιθετικού χτυπήματος του αντιπάλου. 11.1.1, Δ11 (20)

11.4.2 Ένας παίκτης παρεμβαίνει στο παιχνίδι των αντιπάλων ενώ εισέρχεται στο αντίπαλο διάστημα κάτω από το φιλέ. 11.2.1

11.4.3 Το πέλμα (ή τα πέλματα) ενός παίκτη εισέρχονται εξ ολοκλήρου στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων. 11.2.2.2, Δ11 (22)

11.4.4 Ένας παίκτης παρεμβαίνει στο παιχνίδι όταν (μεταξύ άλλων): Δ11 (19)

– ακουμπά το φιλέ ανάμεσα στις αντένες ή την ίδια την αντένα κατά την ενέργειά του να παίξει την μπάλα, 11.3.1

– χρησιμοποιεί το φιλέ ανάμεσα στις αντένες σαν βοήθημα για να στηριχτεί ή να σταθεροποιηθεί,

– δημιουργεί κάποιο αθέμιτο πλεονέκτημα σε βάρος του αντιπάλου ακουμπώντας το φιλέ,

– κάνει ενέργειες που παρεμποδίζουν την επιτρεπόμενη προσπάθεια των αντιπάλων να παίξουν την μπάλα,

– πιάνει / κρατιέται από το φιλέ.

Οποιοδήποτε παίκτης που βρίσκεται κοντά στην μπάλα όσο αυτή παίζεται και που προσπαθεί να παίξει την μπάλα, θεωρείται ότι βρίσκεται στην ενέργεια για παίξιμο της μπάλας, ακόμα κι αν δεν έρθει σε επαφή με αυτήν.

Ωστόσο, η επαφή με το φιλέ έξω από τις αντένες δεν θεωρείται σφάλμα (εκτός από τον Κανονισμό 9.1.3).

12 ΣΕΡΒΙΣ

Το σερβίς είναι η ενέργεια του χτυπήματος της μπάλας για το ξεκίνημα μιας φάσης από τον πίσω δεξιό παίκτη, ο οποίος βρίσκεται στη ζώνη σερβίς. 1.4.2, 8.1, 12.4.1

12.1 ΠΡΩΤΟ ΣΕΡΒΙΣ ΣΕ ΕΝΑ ΣΕΤ

12.1.1 Το πρώτο σερβίς του 1ου σετ, όπως και εκείνο του αποφασιστικού 5ου σετ, εκτελείται από την ομάδα που καθορίζεται από την κλήρωση. 6.3.2, 7.1

12.1.2 Τα άλλα σετ ξεκινούν με σερβίς της ομάδας που δεν σέρβιρε πρώτη στο προηγούμενο σετ.

12.2 ΣΕΙΡΑ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ

12.2.1 Οι παίκτες πρέπει να ακολουθούν τη σειρά περιστροφής στο σερβίς που αναφέρεται στο φύλλο αρχικής παράταξης. 7.3.1, 7.3.2

12.2.2 Μετά το πρώτο σερβίς σε ένα σετ, ο παίκτης που θα σερβίρει καθορίζεται ως εξής: 12.1

12.2.2.1 Όταν η ομάδα που σερβίρει κερδίζει τη φάση, ο παίκτης που σέρβιρε (ή ο αντικαταστάτης του) θα σερβίρει ξανά. 6.1.3, 15.5

12.2.2.2 Όταν η ομάδα υποδέχεται το σερβίς κερδίζει τη φάση, αποκτά το δικαίωμα να σερβίρει και περιστρέφεται πριν σερβίρει. Ο παίκτης που θα σερβίρει είναι αυτός που μετακινείται από την μπροστινή-δεξιά στην πίσω-δεξιά θέση. 6.1.3, 7.6.2

12.3 ΕΓΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΣΕΡΒΙΣ

Ο 1ος διαιτητής δίνει την έγκριση για το σερβίς, αφού έχει ελέγξει ότι οι δύο ομάδες είναι έτοιμες να αγωνιστούν και ότι ο παίκτης που σερβίρει έχει στην κατοχή του την μπάλα. 12, Δ11 (1)

12.4 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΣ Δ11 (10)

12.4.1 Η μπάλα πρέπει να χτυπηθεί με το ένα χέρι ή οποιοδήποτε σημείο του βραχίονα, αφού έχει υψωθεί ή απελευθερωθεί από το(α) χέρι(α).

12.4.2 Μόνο μία φορά επιτρέπεται να υψωθεί ή απελευθερωθεί η μπάλα. Το χτύπημα της μπάλας στο δάπεδο ή το παίξιμο της μεταξύ των χεριών επιτρέπεται.

12.4.3 Τη στιγμή του χτυπήματος του σερβίς ή της απογείωσης για σερβίς με άλμα, ο παίκτης που σερβίρει δεν πρέπει να ακουμπήσει τον κυρίως αγωνιστικό χώρο (συμπεριλαμβανομένης της τελικής γραμμής) ή το δάπεδο εκτός της ζώνης σερβίς. 1.4.2, 27.2.1.4, Δ11 (22), Δ12 (4)

Μετά το χτύπημα, ο παίκτης επιτρέπεται να πατήσει ή να προσγειωθεί έξω από τη ζώνη σερβίς ή μέσα στον κυρίως αγωνιστικό χώρο.

12.4.4 Ο παίκτης που σερβίρει πρέπει να χτυπήσει την μπάλα μέσα σε 8 δευτερόλεπτα μετά το σφύριγμα του 1ου διαιτητή για σερβίς. 12.3, Δ11 (11)

12.4.5 Το σερβίς που εκτελείται πριν το σφύριγμα του διαιτητή ακυρώνεται και επαναλαμβάνεται. 12.3

12.5 ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑ Δ6, Δ11 (12)

12.5.1 Οι παίκτες της ομάδας που σερβίρει δεν πρέπει να εμποδίζουν τους αντιπάλους τους, με ατομικό ή ομαδικό προπέτασμα, να βλέπουν το χτύπημα του σερβίς και τη διαδρομή της μπάλας στον αέρα. 12.5.2

12.5.2 Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης του σερβίς, ένας ή περισσότεροι παίκτες της ομάδας που σερβίρει πραγματοποιούν προπέτασμα με το να κουνάνε χέρια, να πηδούν ή να κινούνται πλάγια, ή με το να στέκονται μαζί, με σκοπό να κρύψουν και το χτύπημα του σερβίς και τη διαδρομή της μπάλας στον αέρα, μέχρι η μπάλα να φτάσει στο κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ. Αν ένα από τα δύο είναι ορατό στην ομάδα που υποδέχεται, αυτό δεν συνιστά προπέτασμα. 12.4, Δ6

12.6 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΣ

12.6.1 Σφάλματα στο σερβίς.

Τα ακόλουθα σφάλματα οδηγούν σε αλλαγή του σερβίς, ακόμα και όταν οι αντίπαλοι έχουν λανθασμένες θέσεις. Ο παίκτης που σερβίρει: 12.2.2.2, 12.7.1

12.6.1.1 παραβιάζει τη σειρά του σερβίς, 12.2

12.6.1.2 δεν εκτελεί το σερβίς σωστά. 12.4

12.6.2 Σφάλματα μετά το χτύπημα στο σερβίς.

Αφού η μπάλα έχει χτυπηθεί σωστά, το σερβίς μετατρέπεται σε σφάλμα (εκτός αν κάποιος παίκτης είναι σε λανθασμένη θέση) αν η μπάλα: 12.4, 12.7.2

12.6.2.1 ακουμπήσει κάποιον παίκτη της ομάδας που σερβίρει ή δεν διασχίσει το κάθετο επίπεδο του φιλέ εξ ολοκλήρου μέσα από το οριοθετημένο διάστημα, 8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, Δ11 (19)

12.6.2.2 καταλήξει "έξω", 8.4, Δ11 (15)

12.6.2.3 περάσει πάνω από προπέτασμα. 12.5, Δ11 (12)

12.7 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ ΚΑΙ ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ

12.7.1 Αν ο παίκτης που σερβίρει διαπράξει σφάλμα τη στιγμή της εκτέλεσης του σερβίς (αντικανονική εκτέλεση, λανθασμένη σειρά περιστροφής κλπ.) και οι αντίπαλοι έχουν λανθασμένες θέσεις, τότε τιμωρείται το σφάλμα στο σερβίς. 7.5.1, 7.5.2, 12.6.1

12.7.2 Αντίθετα, αν η εκτέλεση του σερβίς είναι σωστή, αλλά το σερβίς έχει ανεπιτυχή κατάληξη (βγαίνει έξω, περνάει πάνω από προπέτασμα κλπ.), τότε προηγείται το σφάλμα στις θέσεις και είναι αυτό που τιμωρείται. 7.5.3, 12.6.2

13 ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

13.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΥ ΧΤΥΠΗΜΑΤΟΣ 12, 14.1.1

13.1.1 Όλες οι ενέργειες που κατευθύνουν την μπάλα προς τους αντιπάλους, εκτός από το σερβίς και το μπλοκ, θεωρούνται επιθετικά χτυπήματα.

13.1.2 Στο επιθετικό χτύπημα το πέρασμα με τα δάχτυλα ("πλασέ") επιτρέπεται, εφόσον η μπάλα χτυπηθεί καθαρά και δεν κρατηθεί ή μεταφερθεί. 9.2.2

13.1.3 Ένα επιθετικό χτύπημα ολοκληρώνεται τη στιγμή που η μπάλα διασχίζει εξ ολοκλήρου το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ ή όταν έρθει σε επαφή με κάποιον αντίπαλο.

13.2 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

13.2.1 Ένας παίκτης της μπροστινής γραμμής επιτρέπεται να ολοκληρώσει ένα επιθετικό χτύπημα από οποιοδήποτε ύψος, με την προϋπόθεση ότι η επαφή με την μπάλα γίνεται στο δικό του αγωνιστικό διάστημα (εκτός από τους Κανονισμούς 13.2.4 και 13.3.6). 7.4.1.1

13.2.2	Ένας παίκτης της πίσω ζώνης επιτρέπεται να ολοκληρώσει ένα επιθετικό χτύπημα από οποιοδήποτε ύψος, πίσω από την μπροστινή ζώνη:	1.4.1, 7.4.1.2, 19.3.1.2, Δ8
13.2.2.1	τη στιγμή της απογείωσής του, το (τα) πέλμα (πέλματα) του παίκτη δεν πρέπει να έχουν ακουμπήσει ούτε περάσει τη γραμμή επίθεσης,	1.3.4
13.2.2.2	μετά το χτύπημά του, ο παίκτης επιτρέπεται να προσγειωθεί μέσα στην μπροστινή ζώνη.	1.4.1
13.2.3	Ένας παίκτης της πίσω ζώνης επιτρέπεται επίσης να ολοκληρώσει ένα επιθετικό χτύπημα από την μπροστινή ζώνη, εφόσον τη στιγμή της επαφής, ένα μέρος της μπάλας βρίσκεται χαμηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	1.4.1, 7.4.1.2, Δ8
13.2.4	Κανένας παίκτης δεν επιτρέπεται να ολοκληρώσει επιθετικό χτύπημα στο σερβίς των ΑΝΤΙΠΑΛΩΝ, όταν η μπάλα είναι στην μπροστινή ζώνη και εξ ολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	1.4.1
13.3	**ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ**	
13.3.1	Ένας παίκτης χτυπά την μπάλα μέσα στο αγωνιστικό διάστημα της αντίπαλης ομάδας.	13.2.1, Δ11 (20)
13.3.2	Ένας παίκτης στέλνει την μπάλα "έξω".	8.4, Δ11 (15)
13.3.3	Ένας παίκτης της πίσω ζώνης ολοκληρώνει ένα επιθετικό χτύπημα από την μπροστινή ζώνη και τη στιγμή του χτυπήματος η μπάλα βρίσκεται εξ ολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	1.4.1, 7.4.1.2, 13.2.3, Δ11 (21)
13.3.4	Ένας παίκτης ολοκληρώνει ένα επιθετικό χτύπημα στο σερβίς του αντιπάλου, όταν η μπάλα βρίσκεται στην μπροστινή ζώνη και είναι εξ ολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	1.4.1, 13.2.4, Δ11 (21)
13.3.5	Ο Λίμπερο ολοκληρώνει ένα επιθετικό χτύπημα και τη στιγμή του χτυπήματος η μπάλα βρίσκεται εξ ολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	19.3.1.2, 23.3.2.3δ, Δ11 (21)
13.3.6	Ένας παίκτης ολοκληρώνει ένα επιθετικό χτύπημα ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ, όταν η μπάλα έρχεται από πάσα με δάχτυλα από τον Λίμπερο, που βρίσκεται στη δική του μπροστινή ζώνη.	1.4.1, 19.3.1.4, 23.3.2.3ε, Δ11 (21)
14	**ΜΠΛΟΚ**	
14.1	**ΜΠΛΟΚ**	
14.1.1	Μπλοκ είναι η ενέργεια των παικτών κοντά στο φιλέ, να εμποδίσουν να περάσει η μπάλα που έρχεται από την αντίπαλη ομάδα, με το να φτάσουν ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ, ανεξάρτητα από το ύψος της επαφής με την μπάλα. Μόνο παίκτες της μπροστινής ζώνης επιτρέπεται να ολοκληρώσουν ένα μπλοκ, αλλά κατά τη στιγμή της επαφής με την μπάλα, μέρος του σώματος πρέπει να είναι ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	7.4.1.1
14.1.2	Προσπάθεια για μπλοκ Προσπάθεια για μπλοκ είναι η ενέργεια του μπλοκ χωρίς να υπάρξει επαφή με την μπάλα.	

14.1.3	Ολοκληρωμένο μπλοκ	
	Ένα μπλοκ ολοκληρώνεται, όταν η μπάλα έρχεται σε επαφή με έναν μπλοκέρ.	Δ7
14.1.4	Ομαδικό μπλοκ	
	Ένα ομαδικό μπλοκ εκτελείται από δύο ή τρεις παίκτες ο ένας κοντά στον άλλο και ολοκληρώνεται, όταν ένας από αυτούς ακουμπήσει την μπάλα.	
14.2	**ΕΠΑΦΗ ΣΤΟ ΜΠΛΟΚ**	
	Διαδοχικές (γρήγορες και συνεχόμενες) επαφές με την μπάλα επιτρέπεται να γίνουν από έναν ή περισσότερους μπλοκέρ, με την προϋπόθεση ότι οι επαφές πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια μίας ενέργειας.	9.1.1, 9.2.3
14.3	**ΜΠΛΟΚ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΑΛΩΝ**	Δ11 (20)
	Στο μπλοκ, ο παίκτης επιτρέπεται να τοποθετήσει τα χέρια και τους βραχίονές του πέρα από το φιλέ, με την προϋπόθεση ότι αυτή η ενέργεια δεν παρεμβαίνει στο παιχνίδι των αντιπάλων. Συνεπώς, δεν επιτρέπεται να έλθει σε επαφή με την μπάλα πέρα από το φιλέ, πριν κάποιος αντίπαλος να έχει πραγματοποιήσει ένα επιθετικό χτύπημα.	13.1.1
14.4	**ΜΠΛΟΚ ΚΑΙ ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΟΜΑΔΑΣ**	
14.4.1	Η επαφή στο μπλοκ δεν υπολογίζεται στα χτυπήματα της ομάδας. Επομένως, μετά από μια επαφή στο μπλοκ, μια ομάδα δικαιούται τρία χτυπήματα για να επιστρέψει την μπάλα.	9.1, 14.4.2
14.4.2	Το πρώτο χτύπημα μετά από το μπλοκ επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί από οποιονδήποτε παίκτη, συμπεριλαμβανομένου και εκείνου που ακούμπησε την μπάλα κατά τη διάρκεια του μπλοκ.	14.4.1
14.5	**ΜΠΛΟΚ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ**	12, Δ11 (12)
	Το μπλοκ στο σερβίς των αντιπάλων απαγορεύεται.	
14.6	**ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΠΛΟΚ**	Δ11 (20)
14.6.1	Ο μπλοκέρ ακουμπά την μπάλα που βρίσκεται στο διάστημα των αντιπάλων πριν από το επιθετικό χτύπημα των αντιπάλων.	14.3
14.6.2	Ένας παίκτης της πίσω ζώνης ή ο Λίμπερο ολοκληρώνει ένα μπλοκ ή συμμετέχει σε ένα ολοκληρωμένο μπλοκ.	14.1, 14.5, 19.3.1.3
14.6.3	Μπλοκ στο σερβίς των αντιπάλων.	14.5, Δ11 (12)
14.6.4	Η μπάλα από το μπλοκ καταλήγει "έξω".	8.4
14.6.5	Μπλοκ στο διάστημα των αντιπάλων έξω από την αντένα.	
14.6.6	Ο Λίμπερο κάνει προσπάθεια για ατομικό ή ομαδικό μπλοκ.	14.1.1, 19.3.1.3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΔΙΑΚΟΠΕΣ, ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ

Δείτε Κανονισμούς

15 ΔΙΑΚΟΠΕΣ

Μια διακοπή είναι ο χρόνος που μεσολαβεί ανάμεσα στο τέλος μιας ολοκληρωμένης φάσης και στο σφύριγμα του 1ου διαιτητή για το επόμενο σερβίς. — 6.1.3, 8.1, 8.2, 15.4, 15.5, 24.2.6

Οι μόνες **κανονικές διακοπές** σε έναν αγώνα είναι τα ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ και οι ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΑΙΚΤΩΝ.

15.1 ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΑΓΩΝΑ

Κάθε ομάδα δικαιούται το μέγιστο δύο τάιμ-άουτ και έξι αλλαγές παικτών σε κάθε σετ. — 6.2, 15.4, 15.5

15.2 ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΠΩΝ ΑΓΩΝΑ

15.2.1 Αίτημα για ένα ή δύο τάιμ-άουτ και ένα αίτημα για αλλαγή παίκτη από κάθε ομάδα επιτρέπεται να ακολουθεί το ένα το άλλο, στη διάρκεια της ίδιας διακοπής. — 15.4, 15.5

15.2.2 Ωστόσο, μια ομάδα δεν επιτρέπεται να κάνει διαδοχικά αιτήματα για αλλαγή παίκτη στη διάρκεια της ίδιας διακοπής. Δύο ή περισσότεροι παίκτες επιτρέπεται να αλλαχθούν συγχρόνως με το ίδιο αίτημα. — 15.5, 15.6.1

15.2.3 Πρέπει να μεσολαβήσει μία ολοκληρωμένη φάση ανάμεσα σε δύο ξεχωριστά αιτήματα για αλλαγή παίκτη από την ίδια ομάδα. (Εξαίρεση: μια αναγκαστική αλλαγή λόγω τραυματισμού ή αποβολής/αποκλεισμού (15.5.2, 15.7, 15.8)). — 6.1.3, 15.5

15.2.4 Δεν επιτρέπεται να ζητηθεί οποιαδήποτε κανονική διακοπή αγώνα, αφού έχει απορριφθεί ένα αίτημα και έχει τιμωρηθεί με προειδοποίηση καθυστέρησης, κατά τη διάρκεια της ίδιας διακοπής (δηλ. πριν το τέλος της επόμενης ολοκληρωμένης φάσης). — 16.1.2

15.3 ΑΙΤΗΜΑ ΓΙΑ ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΓΩΝΑ

15.3.1 Κανονικές διακοπές αγώνα επιτρέπεται να ζητηθούν από τον προπονητή ή, σε περίπτωση απουσίας του, από τον αρχηγό του αγώνα και μόνο από αυτούς. — 5.1.2.3, 5.2.3.3, 5.3.2, 15

15.3.2 Αλλαγή παίκτη πριν την έναρξη ενός σετ επιτρέπεται και πρέπει να καταγραφεί ως κανονική αλλαγή σε εκείνο το σετ. — 7.3.4

15.4 ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ

15.4.1 Τα αιτήματα για τάιμ-άουτ πρέπει να γίνονται με τη χρήση της αντίστοιχης χειροσήμανσης, όταν η μπάλα είναι εκτός παιδιάς και πριν από το σφύριγμα για σερβίς. Όλα τα αιτούμενα τάιμ-άουτ διαρκούν 30 δευτερόλεπτα. 6.1.3, 8.2, 12.3, Δ11 (4)

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις η διάρκεια των Τάιμ Άουτ μπορεί να προσαρμοστεί, αν η FIVB εγκρίνει τέτοιου είδους αίτημα με βάση αίτημα των Οργανωτών.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις είναι υποχρεωτική η χρήση της κόρνας και στη συνέχεια της χειροσήμανσης για να γίνει αίτημα για τάιμ-άουτ.

15.4.2 Κατά τη διάρκεια όλων των τάιμ-άουτ, οι παίκτες που αγωνίζονται πρέπει να πάνε στην ελεύθερη ζώνη κοντά στους πάγκους τους. Δ1α

15.5 ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΙΚΤΗ

15.5.1 Αλλαγή παίκτη είναι η ενέργεια κατά την οποία ένας παίκτης, εκτός από τον Λίμπερο ή τον αντικαταστάτη του, αφού καταγραφεί από το σημειωτή, εισέρχεται στον αγώνα και καταλαμβάνει τη θέση κάποιου άλλου παίκτη, ο οποίος πρέπει να βγει από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο εκείνη τη στιγμή. 19.3.2.1, Δ11 (5)

15.5.2 Όταν η αλλαγή γίνεται αναγκαστικά εξαιτίας τραυματισμού ενός παίκτη που αγωνίζεται, πρέπει να συνοδεύεται από την αντίστοιχη χειροσήμανση από τον προπονητή (ή τον αρχηγό του αγώνα). 5.1.2.3,5.2.3.3, 6.1.3, 8.2, 12.3, Δ11 (5)

15.6 ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

15.6.1 Ένας παίκτης της αρχικής παράταξης επιτρέπεται να βγει από τον αγώνα μόνο μία φορά σε κάθε σετ και να επιστρέψει μόνο μία φορά σε κάθε σετ και μόνο στην προηγούμενη θέση που είχε στην παράταξη. 7.3.1

15.6.2 Ένας αναπληρωματικός επιτρέπεται να εισέλθει στον αγώνα στη θέση ενός παίκτη της αρχικής παράταξης μόνο μία φορά σε κάθε σετ και μπορεί να αλλαχτεί μόνο από τον ίδιο αρχικό παίκτη. 7.3.1

15.7 ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΛΛΑΓΗ

Ένας παίκτης (εκτός από τον Λίμπερο), ο οποίος δεν μπορεί να συνεχίσει να αγωνίζεται λόγω τραυματισμού / ασθένειας, ή αποβολής/αποκλεισμού, θα πρέπει να αλλαχτεί με κανονική αλλαγή. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, τότε η ομάδα έχει το δικαίωμα να κάνει μια ΚΑΤ΄ ΕΞΑΙΡΕΣΗ αλλαγή, πέρα από τους περιορισμούς του Κανονισμού 15.6. 15.6, 19.4.3, 21.3.2, 21.3.3, Δ11 (5)

Μια κατ' εξαίρεση αλλαγή σημαίνει ότι οποιοσδήποτε παίκτης που δεν βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο τη στιγμή του τραυματισμού/ασθένειας/αποβολής/αποκλεισμού, εκτός από το Λίμπερο, το δεύτερο Λίμπερο ή τον κανονικό παίκτη που αυτοί αντικατέστησαν, επιτρέπεται να αλλάξει τον παίκτη που τραυματίστηκε/ασθένησε/αποβλήθηκε/αποκ λείστηκε. Παίκτης που τραυματίστηκε/ασθένησε/αποβλήθηκε και έγινε κατ' εξαίρεση αλλαγή, δεν επιτρέπεται να επανέλθει στον αγώνα.

Η κατ' εξαίρεση αλλαγή δεν υπολογίζεται σε καμιά περίπτωση ως κανονική αλλαγή, αλλά πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα ως μέρος των συνολικών αλλαγών στο σετ και τον αγώνα.

15.8 ΑΛΛΑΓΗ ΛΟΓΩ ΑΠΟΒΟΛΗΣ Ή ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Ένας παίκτης που ΑΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Ή ΑΠΟΚΛΕΙΕΤΑΙ πρέπει να αλλαχτεί αμέσως με κανονική αλλαγή. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, η ομάδα έχει το δικαίωμα να κάνει μια κατ' εξαίρεση αλλαγή. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, η ομάδα καθίσταται ΕΛΛΙΠΗΣ. 6.4.3, 7.3.1, 15.6, 15.7, 21.3.2, 21.3.3, Δ11 (5)

15.9 ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

15.9.1 Μια αλλαγή είναι αντικανονική, αν παραβαίνει τους περιορισμούς που υποδεικνύονται στον Κανονισμού 15.6 (εκτός από την περίπτωση του Κανονισμού 15.7), ή αν εμπλέκεται κάποιος μη καταγεγραμμένος παίκτης.

15.9.2 Όταν μια ομάδα έχει πραγματοποιήσει μια αντικανονική αλλαγή και ο αγώνας συνεχίστηκε, τότε πρέπει να εφαρμοστεί η ακόλουθη διαδικασία, κατά σειρά: 8.1, 15.6

15.9.2.1 η ομάδα τιμωρείται και οι αντίπαλοι κερδίζουν έναν πόντο και το σερβίς, 6.1.3

15.9.2.2 η αλλαγή πρέπει να διορθωθεί,

15.9.2.3 οι πόντοι που έχουν κερδηθεί από την ομάδα που υπέπεσε στο σφάλμα, από τη στιγμή που διαπράχθηκε το σφάλμα, ακυρώνονται. Οι πόντοι των αντιπάλων παραμένουν έγκυροι.

15.10 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

15.10.1 Η αλλαγή πρέπει να πραγματοποιείται μέσα στη ζώνη αλλαγής. 1.4.3, Δ1β

15.10.2 Η αλλαγή πρέπει να διαρκεί μόνο όσο χρόνο χρειάζεται για να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα και να επιτραπεί η είσοδος και έξοδος των παικτών. 15.10, 24.2.6, 25.2.2.3

15.10.3.1 Το ουσιαστικό αίτημα για αλλαγή υποβάλλεται τη στιγμή που ο (οι) αναπληρωματικός/-οί παίκτης/-ες εισέλθει (-ουν) στη ζώνη αλλαγής, έτοιμος/-οι για να αγωνιστεί/-ουν, κατά τη διάρκεια μιας διακοπής. Ο προπονητής δεν χρειάζεται να κάνει τη χειροσήμανση της αλλαγής, εκτός αν η αλλαγή γίνεται λόγω τραυματισμού ή πριν από την έναρξη του σετ.

15.10.3.2 Αν ο παίκτης δεν είναι έτοιμος τη στιγμή του αιτήματος, η αλλαγή δεν εγκρίνεται και η ομάδα τιμωρείται με καθυστέρηση. 16.2, Δ9

15.10.3.3 Το αίτημα για αλλαγή αναγνωρίζεται και ανακοινώνεται από το σημειωτή ή από το 2° Διαιτητή, με χρήση κόρνας ή σφυρίχτρας αντίστοιχα. Ο 2ος διαιτητής εγκρίνει την αλλαγή. 24.2.6

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις χρησιμοποιούνται αριθμημένες πινακίδες για να διευκολύνεται η αλλαγή (εκτός αν χρησιμοποιούνται ηλεκτρονικές συσκευές για τη μετάδοση δεδομένων στον σημειωτή).

15.10.4	Αν μια ομάδα προτίθεται να κάνει περισσότερες από μία αλλαγές ταυτόχρονα, όλοι οι αναπληρωματικοί παίκτες πρέπει να εισέλθουν στη ζώνη αλλαγής την ίδια στιγμή, ώστε να θεωρηθεί ότι πρόκειται για το ίδιο αίτημα. Σ' αυτή την περίπτωση, οι αλλαγές πρέπει να γίνουν διαδοχικά, το ένα ζευγάρι παικτών μετά το άλλο. Αν μια αλλαγή είναι αντικανονική, οι κανονικές αλλαγές επιτρέπονται και η αντικανονική απορρίπτεται και υπόκειται σε τιμωρία καθυστέρησης.	1.4.3, 15.2.2
15.11	**ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ**	
15.11.1	Είναι αντικανονικό να ζητηθεί οποιαδήποτε κανονική διακοπή αγώνα:	15
15.11.1.1	κατά τη διάρκεια μιας φάσης ή τη στιγμή ή μετά από το σφύριγμα για σερβίς,	12.3
15.11.1.2	από μη εξουσιοδοτημένο μέλος ομάδας,	5.1.2.3, 5.2.3.3
15.11.1.3	για δεύτερη αλλαγή από την ίδια ομάδα κατά τη διάρκεια της ίδιας διακοπής (δηλ. πριν από το τέλος της επόμενης ολοκληρωμένης φάσης), εκτός από την περίπτωση τραυματισμού/ασθένειας/αποβολής/αποκλεισμού ενός παίκτη που αγωνίζεται.	15.2.2, 15.2.3, 15.8, 16.1 25.2.2.6
15.11.1.4	όταν έχει εξαντληθεί ο αριθμός των τάιμ-άουτ και των αλλαγών που δικαιούται μια ομάδα.	15.1
15.11.2	Το πρώτο αντικανονικό αίτημα από μια ομάδα στον αγώνα, το οποίο δεν επηρεάζει ή δεν καθυστερεί το παιχνίδι, απορρίπτεται, αλλά πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα χωρίς περαιτέρω συνέπειες.	16.1, 25.2.2.6
15.11.3	Οποιοδήποτε επόμενο αντικανονικό αίτημα στον αγώνα από την ίδια ομάδα συνιστά καθυστέρηση.	16.1.4 Δ11 (25)
16	**ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΙΣ ΑΓΩΝΑ**	
16.1	**ΤΥΠΟΙ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΕΩΝ**	
	Μία αντικανονική ενέργεια ομάδας που εμποδίζει τη συνέχιση του αγώνα είναι καθυστέρηση και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:	
16.1.1	καθυστέρηση των κανονικών διακοπών του αγώνα,	15.10.2
16.1.2	παράταση διακοπών του αγώνα, μετά από εντολή για συνέχισή του,	15
16.1.3	αίτημα αντικανονικής αλλαγής,	15.9
16.1.4	επανάληψη αντικανονικού αιτήματος,	15.11.3
16.1.5	καθυστέρηση του αγώνα από ένα μέλος της ομάδας.	
16.2	**ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ**	Δ9
16.2.1	Η *"προειδοποίηση καθυστέρησης"* και η *"ποινή καθυστέρησης"* είναι ομαδικές τιμωρίες.	
16.2.1.1	Οι τιμωρίες καθυστέρησης παραμένουν σε ισχύ όλο τον αγώνα.	6.3
16.2.1.2	Όλες οι τιμωρίες καθυστέρησης καταγράφονται στο φύλλο αγώνα.	25.2.2.6

16.2.2 Η πρώτη καθυστέρηση στον αγώνα από κάποιο μέλος της ομάδας τιμωρείται με "ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ". 4.1.1, Δ11 (25)

16.2.3 Η δεύτερη και οι επόμενες καθυστερήσεις παντός τύπου από οποιοδήποτε μέλος της ίδιας ομάδας στον ίδιο αγώνα, συνιστούν σφάλμα και τιμωρούνται με "ΠΟΙΝΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ": πόντος και σερβίς στους αντιπάλους. 6.1.3, Δ11 (25)

16.2.4 Τιμωρίες καθυστέρησης που επιβάλλονται πριν ή ανάμεσα στα σετ, ισχύουν στο επόμενο σετ. 18.1

17 ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΑΓΩΝΑ

17.1 ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ/ΑΣΘΕΝΕΙΑ 8.1

17.1.1 Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος, ενώ η μπάλα είναι εντός παιδιάς, ο διαιτητής πρέπει να σταματήσει τον αγώνα αμέσως και να επιτρέψει την είσοδο ιατρικής βοήθειας στον αγωνιστικό χώρο.

Κατόπιν η φάση επαναλαμβάνεται. 6.1.3

17.1.2 Αν ένας τραυματισμένος/ασθενής παίκτης δεν είναι δυνατόν να αλλαχθεί είτε με κανονική είτε με κατ' εξαίρεση αλλαγή, δίνεται στον παίκτη χρόνος 3 λεπτών για να συνέλθει, αλλά όχι περισσότερο από μία φορά για τον ίδιο παίκτη στον ίδιο αγώνα. 15.6, 15.7, 24.2.8

Αν ο παίκτης δεν συνέλθει, η ομάδα του καθίσταται ελλιπής. 6.4.3, 7.3.1

17.2 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Αν υπάρξει εξωτερική παρέμβαση κατά τη διάρκεια του αγώνα, το παιχνίδι πρέπει να σταματήσει και η φάση να επαναληφθεί. 6.1.3, Δ11 (23)

17.3 ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

17.3.1 Αν απρόβλεπτες καταστάσεις διακόψουν τον αγώνα, ο 1^{ος} διαιτητής, οι διοργανωτές και η Επιτροπή Ελέγχου, αν υπάρχει, θα αποφασίσουν για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, ώστε να επανέλθουν οι ομαλές συνθήκες. 23.2.3

17.3.2 Σε περίπτωση που συμβούν μία ή περισσότερες διακοπές, που δεν υπερβαίνουν σε συνολικό χρόνο τις 4 ώρες: 17.3.1

17.3.2.1 αν ο αγώνας αρχίσει ξανά στο ίδιο γήπεδο, το σετ που έχει διακοπεί θα συνεχιστεί κανονικά με το ίδιο αποτέλεσμα, τους ίδιους παίκτες (εκτός από αυτούς που τιμωρήθηκαν με αποβολή ή αποκλεισμό) και τις ίδιες θέσεις. Τα σετ που παίχτηκαν, διατηρούν τα αποτελέσματά τους, 1, 7.3

17.3.2.2 αν ο αγώνας αρχίσει ξανά σε άλλο γήπεδο, το σετ που διακόπηκε ακυρώνεται και επαναλαμβάνεται με τα ίδια μέλη των ομάδων και με τις ίδιες αρχικές θέσεις (εκτός από αυτούς που τιμωρήθηκαν με αποβολή ή αποκλεισμό) και θα παραμείνουν σε ισχύ όλες οι τιμωρίες που έχουν καταγραφεί. Τα σετ που παίχτηκαν, διατηρούν τα αποτελέσματά τους. 7.3, 21.4.1, Δ9

17.3.3 Αν συμβούν μία ή περισσότερες διακοπές που υπερβαίνουν συνολικά τις 4 ώρες, τότε ολόκληρος ο αγώνας θα επαναληφθεί.

18 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗ ΓΗΠΕΔΩΝ

18.1 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ

Διάλειμμα είναι ο χρόνος μεταξύ των σετ. Όλα τα διαλείμματα διαρκούν τρία λεπτά. 4.2.4

Κατά τη διάρκεια αυτής της χρονικής περιόδου, πραγματοποιείται η αλλαγή των γηπέδων και η καταγραφή της παράταξης των ομάδων στο φύλλο αγώνα. 7.3.2, 18.2, 25.2.1.2

Το διάλειμμα μεταξύ του δευτέρου και του τρίτου σετ μπορεί να διαρκέσει μέχρι 10 λεπτά με την έγκριση των αρμοδίων μετά από αίτημα των διοργανωτών.

18.2 ΑΛΛΑΓΗ ΓΗΠΕΔΩΝ Δ11 (3)

18.2.1 Μετά από κάθε σετ οι ομάδες αλλάζουν γήπεδα, εκτός από το αποφασιστικό σετ. 7.1

18.2.2 Στο αποφασιστικό σετ, μόλις η ομάδα που προηγείται φτάσει τους 8 πόντους, οι ομάδες αλλάζουν γήπεδα χωρίς καθυστέρηση και οι θέσεις των παικτών παραμένουν ίδιες. 6.3.2, 7.4.1, 25.2.2.5

Αν η αλλαγή των γηπέδων δεν γίνει όταν η ομάδα που προηγείται φτάσει τους 8 πόντους, τότε θα πραγματοποιηθεί, αμέσως μόλις γίνει αντιληπτό το σφάλμα. Το αποτέλεσμα κατά τη στιγμή της αλλαγής παραμένει ως έχει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΛΙΜΠΕΡΟ

		Δείτε Κανονισμούς
19	**Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΛΙΜΠΕΡΟ**	
19.1	**ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΙΜΠΕΡΟ**	5
19.1.1	Κάθε ομάδα έχει το δικαίωμα να προσδιορίσει από τη λίστα των παικτών του φύλλου αγώνα μέχρι δύο εξειδικευμένους αμυντικά παίκτες: τους Λίμπερο. **Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις Ανδρών-Γυναικών, αν μια ομάδα έχει δηλώσει περισσότερους από 12 παίκτες στο φύλλο αγώνα, είναι υποχρεωτικό να δηλωθούν ΔΥΟ Λίμπερο στη σύνθεση της ομάδας.**	4.1.1
19.1.2	Όλοι οι Λίμπερο πρέπει να καταγράφονται στο φύλλο αγώνα στις ειδικές γραμμές που υπάρχουν γι' αυτό.	5.2.2, 25.2.1.1, 28.2.1.1
19.1.3	Ο Λίμπερο που βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο είναι ο Ενεργός Λίμπερο. Αν υπάρχει και άλλος Λίμπερο, θα είναι ο δεύτερος Λίμπερο της ομάδας. Μόνο ένας Λίμπερο επιτρέπεται να βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.	
19.2	**ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**	4.3
	Ο (οι) Λίμπερο πρέπει να φορούν στολή (ή μπλούζα/γιλέκο για τον επαναπροσδιοριζόμενο Λίμπερο), η οποία να έχει διαφορετικό κύριο χρώμα από οποιοδήποτε χρώμα της υπόλοιπης ομάδας. Η στολή των Λίμπερο πρέπει να διαφέρει ξεκάθαρα από την υπόλοιπη ομάδα. Και τα δύο Λίμπερο επιτρέπεται να φοράνε διαφορετικές στολές μεταξύ τους και από την υπόλοιπη ομάδα. Οι στολές των Λίμπερο πρέπει να ακολουθούν την ίδια αρίθμηση με την υπόλοιπη ομάδα. **Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, ο επαναπροσδιοριζόμενος Λίμπερο πρέπει, αν είναι δυνατόν, να φοράει φανέλα με το ίδιο χρώμα και σχέδιο με τον αρχικό Λίμπερο, αλλά πρέπει να διατηρήσει τον αριθμό του.**	
19.3	**ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΛΙΜΠΕΡΟ**	
19.3.1	Ενέργειες παιχνιδιού:	
19.3.1.1	Ο Λίμπερο επιτρέπεται να αντικαταστήσει οποιονδήποτε παίκτη της πίσω ζώνης.	7.4.1.2
19.3.1.2	Ο Λίμπερο περιορίζεται να εκτελεί καθήκοντα παίκτη της πίσω ζώνης και δεν επιτρέπεται να ολοκληρώσει επίθεση από οπουδήποτε (συμπεριλαμβανομένου του κυρίως αγωνιστικού χώρου και της ελεύθερης ζώνης), αν κατά τη στιγμή της επαφής η μπάλα είναι εξ ολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ.	13.2.2, 13.2.3, 13.3.5
19.3.1.3	Δεν επιτρέπεται να σερβίρει, να κάνει μπλοκ ή προσπάθεια για μπλοκ.	12.4.1, 14.6.2, 14.6.6, Δ11 (12)

19.3.1.4	Ένας παίκτης δεν επιτρέπεται να ολοκληρώσει επιθετικό χτύπημα, όταν η μπάλα είναι εξ ολοκλήρου ψηλότερα από την κορυφή του φιλέ, αν δέχεται την μπάλα από πάσα με δάχτυλα του Λίμπερο και ο Λίμπερο βρίσκεται μέσα στην επιθετική ζώνη του. Η μπάλα επιτρέπεται να χτυπηθεί ελεύθερα, αν ο Λίμπερο κάνει την ίδια ενέργεια έξω από την επιθετική ζώνη του.	1.4.1, 13.3.6, 23.3.2.3δ, ε, Δ1β
19.3.2	Αντικαταστάσεις Λίμπερο	
19.3.2.1	Οι αντικαταστάσεις του Λίμπερο δεν υπολογίζονται ως αλλαγές παικτών. Είναι απεριόριστες, αλλά πρέπει να μεσολαβεί μια ολοκληρωμένη φάση μεταξύ δύο αντικαταστάσεων του Λίμπερο (εκτός αν μια ποινή αναγκάσει την ομάδα να κάνει περιστροφή και το Λίμπερο να μετακινηθεί στη θέση τέσσερα, ή ο Ενεργός Λίμπερο βρεθεί σε αδυναμία να συνεχίσει τον αγώνα, με συνέπεια να μην μπορεί να ολοκληρωθεί η φάση).	6.1.3, 15.5
19.3.2.2	Ο κανονικός παίκτης που αντικαταστάθηκε, επιτρέπεται να αντικαταστήσει και να αντικατασταθεί από οποιονδήποτε από τους δύο Λίμπερο. Ο Ενεργός Λίμπερο επιτρέπεται να αντικατασταθεί μόνο από τον κανονικό παίκτη που αυτός αντικατέστησε γι' αυτή τη θέση ή από τον δεύτερο Λίμπερο.	
19.3.2.3	Στην αρχή κάθε σετ, ο Λίμπερο δεν επιτρέπεται να μπει στον κυρίως αγωνιστικό χώρο, μέχρι ο 2ος διαιτητής να έχει ελέγξει την αρχική παράταξη των παικτών και να επιτρέψει την αντικατάσταση ενός από τους παίκτες της αρχικής εξάδας με τον Λίμπερο.	7.3.2, 12.1
19.3.2.4	Οι επόμενες αντικαταστάσεις Λίμπερο πρέπει να γίνονται μόνο όταν η μπάλα είναι εκτός παιδιάς και πριν το σφύριγμα για σερβίς.	8.2, 12.3
19.3.2.5	Αντικατάσταση Λίμπερο που έγινε μετά το σφύριγμα για σερβίς, αλλά πριν το χτύπημα του σερβίς, δεν απορρίπτεται. Όμως, με το τέλος της φάσης, ο αρχηγός του αγώνα πρέπει να πληροφορηθεί ότι αυτό δεν αποτελεί μια επιτρεπόμενη διαδικασία και ότι η επανάληψή της θα επισύρει τιμωρία καθυστέρησης.	12.3, 12.4, Δ9
19.3.2.6	Επαναλαμβανόμενες αργοπορημένες αντικαταστάσεις Λίμπερο πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα την άμεση διακοπή του αγώνα και την επιβολή τιμωρίας καθυστέρησης. Η ομάδα που θα έχει το επόμενο σερβίς θα καθορίζεται από το είδος της τιμωρίας καθυστέρησης.	16.2, Δ9
19.3.2.7	Η είσοδος και η έξοδος από τον αγωνιστικό χώρο του Λίμπερο και του παίκτη που αντικαθίσταται πρέπει να γίνεται μόνο μέσα στη ζώνη αντικατάστασης του Λίμπερο.	1.4.4, Δ1β
19.3.2.8	Οι αντικαταστάσεις Λίμπερο πρέπει να καταγράφονται στο Φύλλο Ελέγχου Λίμπερο (αν χρησιμοποιείται) ή στο ηλεκτρονικό φύλλο αγώνα.	28.2.2.1, 28.2.2.2
19.3.2.9	Μια αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο μπορεί να περιλαμβάνει (μεταξύ άλλων):	
	–αντικατάσταση Λίμπερο χωρίς να μεσολαβήσει ολοκληρωμένη φάση	6.1.3
	–ο Λίμπερο να αντικατασταθεί από άλλον παίκτη και όχι από τον δεύτερο Λίμπερο ή τον κανονικό παίκτη που αυτός αντικατέστησε.	15.9
	Μια αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο πρέπει να αντιμετωπιστεί ακριβώς όπως μια αντικανονική αλλαγή:	15.9
	π.χ. αν η αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο γίνει αντιληπτή πριν από την έναρξη της επόμενης φάσης, τότε πρέπει να διορθωθεί από τους διαιτητές και η ομάδα να τιμωρηθεί για καθυστέρηση.	Δ9

Αν η αντικανονική αντικατάσταση Λίμπερο γίνει αντιληπτή μετά από το χτύπημα του σερβίς, οι συνέπειες είναι οι ίδιες με μια αντικανονική αλλαγή. 15.9

19.4 ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΥ ΛΙΜΠΕΡΟ

19.4.1 Ο Λίμπερο καθίσταται **ανίκανος** να αγωνιστεί αν τραυματιστεί, ασθενήσει, αποβληθεί ή αποκλειστεί. 21.3.2, 21.3.3, Δ9

Ο Λίμπερο μπορεί να **δηλωθεί** ανίκανος να αγωνιστεί για οποιονδήποτε λόγο από τον προπονητή ή, κατά την απουσία προπονητή, από τον αρχηγό του αγώνα. 5.1.2.1, 5.2.1

19.4.2 Ομάδα με έναν Λίμπερο

19.4.2.1 Όταν μόνο ένας Λίμπερο είναι διαθέσιμος για μια ομάδα σύμφωνα με τον Κανονισμό 19.4.1 ή η ομάδα έχει μόνο έναν καταγεγραμμένο Λίμπερο και αυτός καθίσταται ή δηλώνεται ανίκανος να αγωνιστεί, ο προπονητής (ή ο αρχηγός του αγώνα, αν δεν υπάρχει προπονητής) επιτρέπεται να επαναπροσδιορίσει ως Λίμπερο για το υπόλοιπο του αγώνα οποιονδήποτε άλλον παίκτη που δεν βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο τη στιγμή του επαναπροσδιορισμού (εκτός από τον παίκτη που έχει αντικατασταθεί από τον Λίμπερο). 19.4, 19.4.1

19.4.2.2 Αν ο Ενεργός Λίμπερο καταστεί ανίκανος να αγωνιστεί, επιτρέπεται να αντικατασταθεί από τον κανονικό παίκτη που αντικατέστησε ή αμέσως και κατευθείαν στον κυρίως αγωνιστικό χώρο από έναν επαναπροσδιορισμένο Λίμπερο. Ωστόσο, ένας Λίμπερο για τον οποίο θα γίνει επαναπροσδιορισμός, δεν επιτρέπεται να αγωνιστεί για το υπόλοιπο του αγώνα.

Αν ο Λίμπερο δεν βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο όταν δηλωθεί ανίκανος να αγωνιστεί, επιτρέπεται και σε αυτή την περίπτωση να γίνει επαναπροσδιορισμός του. Ο Λίμπερο που δηλώθηκε ανίκανος να αγωνιστεί, δεν επιτρέπεται να αγωνιστεί για το υπόλοιπο του αγώνα.

19.4.2.3 Ο προπονητής, ή ο αρχηγός του αγώνα αν δεν υπάρχει προπονητής, έρχεται σε επαφή με τον δεύτερο διαιτητή πληροφορώντας τον για τον επαναπροσδιορισμό. 5.1.2.1, 5.2.1

19.4.2.4 Αν ένας επαναπροσδιορισμένος Λίμπερο καταστεί ή δηλωθεί ανίκανος να αγωνιστεί, επιτρέπονται περαιτέρω επαναπροσδιορισμοί. 19.4.1

19.4.2.5 Αν ο προπονητής ζητήσει να επαναπροσδιοριστεί ο αρχηγός της ομάδας ως ο νέος Λίμπερο, αυτό θα επιτραπεί. 5.1.2, 19.4.1

19.4.2.6 Σε περίπτωση επαναπροσδιορισμένου Λίμπερο, ο αριθμός του παίκτη που επαναπροσδιορίστηκε ως Λίμπερο πρέπει να καταγραφεί στο φύλλο αγώνα στο χώρο των παρατηρήσεων και στο φύλλο ελέγχου Λίμπερο (ή στο ηλεκτρονικό φύλλο αγώνα, αν χρησιμοποιείται). 25.2.2.7, 26.2.2.1

19.4.3 Ομάδα με δύο Λίμπερο

19.4.3.1 Όταν μια ομάδα έχει καταγράψει στο φύλλο αγώνα δύο Λίμπερο, αλλά ο ένας καθίσταται ανίκανος να αγωνιστεί, η ομάδα έχει το δικαίωμα να αγωνιστεί μόνο με έναν Λίμπερο. 4.1.1, 19.1.1

Δεν θα επιτραπεί επαναπροσδιορισμός, εκτός αν ο Λίμπερο που απέμεινε είναι ανίκανος να συνεχίσει να παίζει στον αγώνα. 19.4

19.5 ΣΥΝΟΨΗ

Αν ο Λίμπερο αποβληθεί ή αποκλειστεί, επιτρέπεται να αντικατασταθεί άμεσα από τον δεύτερο Λίμπερο της ομάδας. Αν η ομάδα έχει μόνο έναν Λίμπερο, τότε έχει το δικαίωμα να κάνει επαναπροσδιορισμό.

19.4, 21.3.2, 21.3.3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Δείτε Κανονισμούς

20 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

20.1 ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

20.1.1 Οι συμμετέχοντες πρέπει να γνωρίζουν τους «Επίσημους Κανονισμούς Βόλεϊ» και να τους τηρούν.

20.1.2 Οι συμμετέχοντες πρέπει να δέχονται τις αποφάσεις των διαιτητών με αθλητική συμπεριφορά, χωρίς να τις αμφισβητούν.

Σε περίπτωση αμφιβολίας, διευκρίνιση μπορεί να ζητηθεί μόνο μέσω του αρχηγού αγώνα. 5.1.2.1

20.1.3 Οι συμμετέχοντες πρέπει να απέχουν από ενέργειες ή συμπεριφορές, που αποσκοπούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις των διαιτητών ή να καλύψουν σφάλματα που διέπραξε η ομάδα τους.

20.2 ΕΥ ΑΓΩΝΙΖΕΣΘΑΙ

20.2.1 Οι συμμετέχοντες πρέπει να συμπεριφέρονται κόσμια και με σεβασμό προς το πνεύμα του «ΕΥ ΑΓΩΝΙΖΕΣΘΑΙ», όχι μόνο προς τους διαιτητές, αλλά επίσης προς τους επισήμους, τους αντιπάλους, τους συμπαίκτες και τους θεατές.

20.2.2 Η επικοινωνία μεταξύ των μελών μιας ομάδας, κατά τη διάρκεια του αγώνα, επιτρέπεται. 5.2.3.4

21 Η ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΤΗΣ

21.1 ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Οι ελάχιστου επιπέδου κακές συμπεριφορές δεν υπόκεινται σε τιμωρία. Είναι καθήκον του 1ου διαιτητή να αποτρέψει τις ομάδες να φτάσουν στο επίπεδο των τιμωριών. 5.1.2, 21.3

Αυτό γίνεται σε δύο στάδια: Δ9, Δ11 (6α)

Στάδιο 1: απευθύνοντας προφορική προειδοποίηση μέσω του αρχηγού αγώνα.

Στάδιο 2: δείχνοντας ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ στο (στα) μέλος (μέλη) της ομάδας που το (τα) αφορά. Αυτή η επίσημη προειδοποίηση δεν είναι καθαυτή μια τιμωρία, αλλά συμβολίζει ότι το μέλος της ομάδας (και κατ' επέκταση η ομάδα) έχει φτάσει στο επίπεδο των τιμωριών για τον αγώνα. Καταγράφεται στο φύλλο αγώνα, αλλά δεν έχει άμεσες συνέπειες.

21.2 ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΟΥ ΣΥΝΕΠΑΓΕΤΑΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ

Η μη σωστή συμπεριφορά από ένα μέλος μιας ομάδας προς επισήμους, αντιπάλους, συμπαίκτες ή θεατές κατατάσσεται σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος. 4.1.1

21.2.1 Απρεπής συμπεριφορά: ενέργεια αντίθετη στους καλούς τρόπους ή στις ηθικές αρχές.

21.2.2 Προσβλητική συμπεριφορά: δυσφημιστικές ή υβριστικές λέξεις ή χειρονομίες ή οποιαδήποτε ενέργεια εκφράζει περιφρόνηση.

21.2.3 Έκφραση επιθετικότητας: φυσική επίθεση ή επιθετική ή απειλητική συμπεριφορά.

21.3 ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΙΜΩΡΙΩΝ Δ9

Σύμφωνα με την κρίση του 1ου διαιτητή και ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, οι τιμωρίες που επιβάλλονται και καταγράφονται στο φύλλο αγώνα είναι: **Ποινή, Αποβολή, Αποκλεισμός.** 21.2, 25.2.2.6

21.3.1 Ποινή Δ11 (6β)

Η πρώτη απρεπής συμπεριφορά στον αγώνα από οποιοδήποτε μέλος της ομάδας, τιμωρείται με έναν πόντο και το σερβίς στους αντιπάλους. 4.1.1, 21.2.1

21.3.2 Αποβολή Δ11 (7)

21.3.2.1 Ένα μέλος της ομάδας που τιμωρείται με αποβολή, δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει στο υπόλοιπο του σετ, πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας μέχρι την ολοκλήρωση του τρέχοντος σετ, χωρίς άλλες συνέπειες. 1.4.6, 4.1.1, 5.2.1, 5.3.2, Δ1α, Δ1β

Ένας προπονητής που αποβλήθηκε χάνει το δικαίωμα να παρεμβαίνει στο σετ και πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας μέχρι την ολοκλήρωση του τρέχοντος σετ. 5.2.3.3

21.3.2.2 Η πρώτη προσβλητική συμπεριφορά από ένα μέλος της ομάδας τιμωρείται με αποβολή, χωρίς άλλες συνέπειες. 4.1.1, 21.2.2

21.3.2.3 Η δεύτερη απρεπής συμπεριφορά στον ίδιο αγώνα από το ίδιο μέλος της ομάδας τιμωρείται με αποβολή, χωρίς άλλες συνέπειες. 4.1.1, 21.2.1

21.3.3 Αποκλεισμός Δ11 (8)

21.3.3.1 Ένα μέλος της ομάδας που τιμωρείται με αποκλεισμό, πρέπει να αλλαχθεί με κανονική ή κατ' εξαίρεση αλλαγή αμέσως αν βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο και πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας για το υπόλοιπο του αγώνα, χωρίς άλλες συνέπειες. 4.1.1, Δ1α

21.3.3.2 Η πρώτη φυσική επίθεση ή υπονοούμενη ή απειλητική έκφραση επιθετικότητας τιμωρείται με αποκλεισμό, χωρίς άλλες συνέπειες. 21.2.3

21.3.3.3 Η δεύτερη προσβλητική συμπεριφορά στον ίδιο αγώνα από το ίδιο μέλος της ομάδας τιμωρείται με αποκλεισμό, χωρίς άλλες συνέπειες. 4.1.1, 21.2.2

21.3.3.4	Η τρίτη απρεπής συμπεριφορά στον ίδιο αγώνα από το ίδιο μέλος ομάδας τιμωρείται με αποκλεισμό, χωρίς άλλες συνέπειες.	4.1.1, 21.2.1
21.4	**ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΡΙΩΝ ΓΙΑ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**	
21.4.1	Όλες οι τιμωρίες κακής συμπεριφοράς είναι ατομικές, παραμένουν σε ισχύ για όλο τον αγώνα και καταγράφονται στο φύλλο αγώνα.	21.3, 25.2.2.6
21.4.2	Η επανάληψη κακής συμπεριφοράς από το ίδιο μέλος της ομάδας στον ίδιο αγώνα, τιμωρείται προοδευτικά (το μέλος της ομάδας δέχεται βαρύτερη τιμωρία για κάθε επαναλαμβανόμενο παράπτωμα).	4.1.1, 21.2, 21.3, Δ9
21.4.3	Για αποβολή ή αποκλεισμό εξαιτίας προσβλητικής συμπεριφοράς ή έκφρασης επιθετικότητας δεν απαιτείται μια προηγούμενη τιμωρία.	21.2, 21.3
21.5	**ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΣΕΤ**	
	Κάθε κακή συμπεριφορά, που συμβαίνει πριν ή ανάμεσα στα σετ, τιμωρείται σύμφωνα με τον Κανονισμό 21.3 και οι τιμωρίες εφαρμόζονται στο επόμενο σετ.	18.1, 21.2, 21.3
21.6	**ΣΥΝΟΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΡΤΩΝ**	Δ11 (6α, 6β, 7, 8)
	Προειδοποίηση: χωρίς τιμωρία – Στάδιο 1: Προφορική προειδοποίηση – Στάδιο 2: Κίτρινη κάρτα	21.1
	Ποινή: τιμωρία – Κόκκινη κάρτα	21.3.1
	Αποβολή: τιμωρία – Κόκκινη + Κίτρινη κάρτα μαζί	21.3.2
	Αποκλεισμός: τιμωρία – Κόκκινη + Κίτρινη κάρτα χωριστά	21.3.3

ΜΕΡΟΣ 2

ΤΜΗΜΑ 2:

ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ, ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΗΜΗ ΧΕΙΡΟΣΗΜΑΝΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8
ΟΙ ΔΙΑΙΤΗΤΕΣ

		Δείτε Κανονισμούς
22	**Η ΟΜΑΔΑ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ**	
22.1	ΣΥΝΘΕΣΗ	
	Η ομάδα των διαιτητών ενός αγώνα, αποτελείται από τους παρακάτω επισήμους:	
	– τον 1° διαιτητή,	23
	– τον 2° διαιτητή,	24
	– τον διαιτητή επανελέγχου (challenge)	25
	– τον αναπληρωματικό διαιτητή,	26
	– τον σημειωτή,	27, 28
	– τέσσερις (δύο) κριτές γραμμών.	29
	Η θέση τους φαίνεται στο Διάγραμμα 10.	
	Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις είναι υποχρεωτική η συμμετοχή ενός διαιτητή Επανελέγχου (challenge) (αν χρησιμοποιείται αντίστοιχο σύστημα), ενός Αναπληρωματικού διαιτητή και ενός Βοηθού σημειωτή.	25, 26, 28
22.2	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
22.2.1	Μόνο ο 1ος και ο 2ος διαιτητής επιτρέπεται να χρησιμοποιούν σφυρίχτρα κατά τη διάρκεια του αγώνα:	
22.2.1.1	Ο 1ος διαιτητής δίνει το σήμα για το σερβίς που ξεκινά τη φάση.	6.1.3, 12.3 Δ11 (1)
22.2.1.2	Ο 1ος ή ο 2ος διαιτητής δίνουν το σήμα για το τέλος της φάσης, με την προϋπόθεση ότι είναι σίγουροι πως έχει διαπραχθεί κάποιο σφάλμα και έχουν διαπιστώσει το είδος του.	
22.2.2	Μπορούν να σφυρίξουν όταν η μπάλα είναι εκτός παιδιάς, για να υποδείξουν ότι εγκρίνουν ή απορρίπτουν κάποιο αίτημα μιας ομάδας.	5.1.2, 8.2
22.2.3	Αμέσως μετά το σφύριγμα του διαιτητή για την ολοκλήρωση μιας φάσης, οι διαιτητές πρέπει να δείξουν με την επίσημη χειροσήμανση:	22.2.1.2, 30.1
22.2.3.1	αν το σφάλμα σφυρίζεται από τον 1° διαιτητή, πρέπει να υποδείξει κατά σειρά:	
	α) την ομάδα που θα σερβίρει,	12.2.2, Δ11 (2)
	β) το είδος του σφάλματος,	
	γ) τον (τους) παίκτη (-ες) που υπέπεσε (-αν) σε σφάλμα (αν είναι αναγκαίο).	

22.2.3.2 Αν το σφάλμα σφυρίζεται από τον 2ο διαιτητή, πρέπει να υποδείξει κατά σειρά:

α) το είδος του σφάλματος,

β) τον παίκτη που υπέπεσε σε σφάλμα (αν είναι αναγκαίο),

γ) την ομάδα που θα σερβίρει, ακολουθώντας τη χειροσήμανση του 1ου διαιτητή. 12.2.2

Σε αυτή την περίπτωση ο 1ος διαιτητής δεν δείχνει **ούτε** το είδος του σφάλματος ούτε τον παίκτη που υπέπεσε στο σφάλμα, αλλά μόνο την ομάδα που θα σερβίρει. Δ11 (2)

22.2.3.3 Σε περίπτωση λανθασμένου επιθετικού χτυπήματος ή σφάλματος στο μπλοκ από παίκτες της πίσω ζώνης ή από τον Λίμπερο, το υποδεικνύουν και οι δύο διαιτητές, σύμφωνα με τους πιο πάνω κανονισμούς 22.2.3.1 και 22.2.3.2. 12.2.2, 13.3.3, 13.3.5, 19.3.1.2, 23.3.2.3δ, ε, Δ11 (21)

22.2.3.4 Σε περίπτωση διπλού σφάλματος και οι δύο διαιτητές υποδεικνύουν κατά σειρά:

α) το είδος του σφάλματος, 17.3, Δ11 (23)

β) τους παίκτες που υπέπεσαν σε σφάλμα (αν είναι αναγκαίο).

Την ομάδα που θα σερβίρει μετά την υποδεικνύει ο 1ος διαιτητής. 12.2.2, Δ11 (2)

23 1ος ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ

23.1 ΘΕΣΗ

Ο 1ος διαιτητής εκτελεί τα καθήκοντά του όρθιος πάνω στη σκάλα του διαιτητή που είναι τοποθετημένη στο ένα άκρο του φιλέ, στην αντίθετη πλευρά από τον σημειωτή. Τα μάτια του πρέπει να βρίσκονται περίπου 50 εκ. πάνω από το φιλέ. Δ1α, Δ1β, Δ10

23.2 ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

23.2.1 Ο 1ος διαιτητής διευθύνει τον αγώνα από την αρχή έως το τέλος του. Έχει την εξουσία πάνω σε όλα τα μέλη του σώματος των διαιτητών και στα μέλη των ομάδων. 4.1.1, 6.3

Κατά τη διάρκεια του αγώνα οι αποφάσεις του είναι οριστικές. Έχει την εξουσία να απορρίπτει τις αποφάσεις άλλων μελών του σώματος των διαιτητών, αν διαπιστώσει ότι έχουν κάνει λάθος.

Μπορεί ακόμα και να αντικαταστήσει ένα άλλο μέλος του σώματος των διαιτητών, το οποίο δεν εκτελεί τα καθήκοντά του σωστά.

23.2.2 Ελέγχει επίσης την εργασία των επαναφορέων της μπάλας και αυτών που φροντίζουν για το γρήγορο σκούπισμα του δαπέδου. 3.3

23.2.3 Έχει την εξουσία να αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν στον αγώνα συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που δεν προβλέπονται στους κανονισμούς.

23.2.4 Δεν πρέπει να επιτρέπει καμία συζήτηση για τις αποφάσεις του. 20.1.2

	Ωστόσο, με αίτημα του αρχηγού αγώνα, ο 1ος διαιτητής θα δώσει μια επεξήγηση για την εφαρμογή και ερμηνεία των κανονισμών στους οποίους βασίστηκε η απόφασή του.	5.1.2.1
	Αν ο αρχηγός αγώνα δεν συμφωνεί με την επεξήγηση του 1ου διαιτητή και επιλέξει να υποβάλει ένσταση κατά της απόφασης, πρέπει να δηλώσει άμεσα ότι διατηρεί το δικαίωμα να υποβάλει και να καταγράψει αυτήν την ένσταση στο τέλος του αγώνα. Ο 1ος διαιτητής υποχρεούται να εγκρίνει αυτό το δικαίωμα του αρχηγού αγώνα.	5.1.2.1, 5.1.3.2, 25.2.3.2
23.2.5	Ο 1ος διαιτητής είναι υπεύθυνος για να αποφασίσει πριν και κατά τη διάρκεια του αγώνα αν ο εξοπλισμός του αγωνιστικού χώρου και οι συνθήκες ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή του αγώνα.	Κεφάλαιο 1, 23.3.1.1
23.3	**ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ**	
23.3.1	Πριν τον αγώνα, ο 1ος διαιτητής:	
23.3.1.1	επιθεωρεί τις συνθήκες του αγωνιστικού χώρου, τις μπάλες και τον υπόλοιπο εξοπλισμό,	Κεφάλαιο 1, 23.2.5
23.3.1.2	κάνει την κλήρωση με τους αρχηγούς των ομάδων,	7.1
23.3.1.3	ελέγχει την προθέρμανση των ομάδων.	7.2
23.3.2	Κατά τη διάρκεια του αγώνα, ο 1ος διαιτητής έχει την εξουσία:	
23.3.2.1	να προειδοποιήσει τις ομάδες,	21.1
23.3.2.2	να τιμωρήσει για παραπτώματα και καθυστερήσεις,	16.2, 21.2, Δ9, Δ11 (6α, 6β, 7, 8, 25)
23.3.2.3	να αποφασίζει για:	
	α) τα σφάλματα του παίκτη που σερβίρει και τα σφάλματα θέσεων της ομάδας που σερβίρει, συμπεριλαμβανομένου του προπετάσματος,	7.5, 12.4, 12.5, 12.7.1, Δ4, Δ6, Δ11 (12,13, 22)
	β) τα σφάλματα στο παίξιμο της μπάλας,	9.3, Δ11 (16, 17, 18)
	γ) τα σφάλματα πάνω από το φιλέ και την εσφαλμένη επαφή του παίκτη με το φιλέ, κατά κύριο λόγο (αλλά όχι αποκλειστικά) στην πλευρά της ομάδας που επιτίθεται,	11.3.1,11.4.1, 11.4.4, Δ11 (20)
	δ) τα εσφαλμένα επιθετικά χτυπήματα του Λίμπερο και των παικτών της πίσω ζώνης,	13.3.3, 13.3.5, 24.3.2.4, Δ8, Δ11 (21)
	ε) το ολοκληρωμένο επιθετικό χτύπημα παίκτη που χτύπησε την μπάλα πάνω από το ύψος του φιλέ, αφού τη δέχτηκε από πάσα με δάχτυλα του Λίμπερο που βρίσκεται στην μπροστινή ζώνη του,	1.4.1, 13.3.6, 24.3.2.4, Δ11 (21)
	στ) την μπάλα που διασχίζει εξ ολοκλήρου το διάστημα κάτω από το φιλέ,	8.4.5, 24.3.2.7, Δ5α, Δ11 (22)

	ζ) το ολοκληρωμένο μπλοκ από παίκτες της πίσω ζώνης ή την προσπάθεια για μπλοκ του Λίμπερο,	14.6.2, 14.6.6, Δ11 (12)
	η) την μπάλα που διασχίζει το φιλέ ολικά ή μερικά έξω από το οριοθετημένο διάστημα προς τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων ή την μπάλα που ακουμπά στην αντένα της πλευράς του,	Δ11 (15)
	θ) την μπάλα από σερβίς και από το τρίτο χτύπημα που περνάει πάνω ή έξω από την αντένα της πλευράς του.	Δ11 (15)
23.3.3	Στο τέλος του αγώνα, ελέγχει το φύλλο αγώνα και το υπογράφει.	24.3.3, 25.2.3.3

24 2ος ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ

24.1 ΘΕΣΗ

	Ο 2ος διαιτητής εκτελεί τα καθήκοντά του όρθιος, έξω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο, κοντά στο στυλοβάτη, στην αντίθετη πλευρά και απέναντι από τον 1ο διαιτητή.	Δ1α, Δ1β, Δ10

24.2 ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

24.2.1	Ο 2ος διαιτητής είναι ο βοηθός του 1ου διαιτητή, αλλά έχει και τις δικές του αρμοδιότητες. Σε περίπτωση που ο 1ος διαιτητής βρεθεί σε αδυναμία να συνεχίσει το έργο του, ο 2ος διαιτητής μπορεί να τον αντικαταστήσει.	24.3
24.2.2	Επιτρέπεται, χωρίς να σφυρίξει, να υποδείξει λάθη εκτός της αρμοδιότητάς του, αλλά δεν πρέπει να επιμένει για αυτά στον 1ο διαιτητή.	24.3
24.2.3	Ελέγχει την εργασία του (των) σημειωτή (-ών).	25.2, 28.2
24.2.4	Επιβλέπει τα μέλη των ομάδων στους πάγκους και αναφέρει την κακή συμπεριφορά τους στον 1ο διαιτητή.	4.2.1
24.2.5	Ελέγχει τους παίκτες στις περιοχές προθέρμανσης.	4.2.3
24.2.6	Δίνει έγκριση για τις κανονικές διακοπές του αγώνα, ελέγχει τη διάρκειά τους και απορρίπτει αντικανονικά αιτήματα.	15, 15.11, 25.2.2.3
24.2.7	Ελέγχει τον αριθμό των τάιμ-άουτ και των αλλαγών που χρησιμοποιήθηκαν από κάθε ομάδα και αναφέρει το 2ο τάιμ-άουτ και την 5η και 6η αλλαγή στον 1ο διαιτητή και στον προπονητή που τον αφορά.	15.1, 25.2.2.3
24.2.8	Σε περίπτωση τραυματισμού παίκτη, επιτρέπει μια κατ' εξαίρεση αλλαγή ή δίνει χρόνο 3 λεπτών για να συνέλθει ο παίκτης.	15.7, 17.1.2
24.2.9	Ελέγχει την κατάσταση του δαπέδου, κυρίως στην μπροστινή ζώνη. Επίσης, ελέγχει κατά τη διάρκεια του αγώνα ότι οι μπάλες εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές.	1.2.1, 3
24.2.10	**Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, τα καθήκοντα που περιγράφονται στους κανονισμούς 24.2.5 τα εκτελεί ο Αναπληρωματικός Διαιτητής.**	1.4.6, 21.3.2

24.3 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

24.3.1 Στη αρχή κάθε σετ, στην αλλαγή των γηπέδων στο αποφασιστικό σετ και όποτε κρίνεται αναγκαίο, ο 2ος διαιτητής ελέγχει ότι οι πραγματικές θέσεις των παικτών στον κυρίως αγωνιστικό χώρο αντιστοιχούν με αυτές των φύλλων αρχικής παράταξης. 5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 18.2.2

24.3.2 Κατά τη διάρκεια του αγώνα, ο 2ος διαιτητής, αποφασίζει, σφυρίζει και δείχνει:

24.3.2.1 το πέρασμα στον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων και στο διάστημα κάτω από το φιλέ, 1.3.3, 11.2, Δ5α, Δ11 (22)

24.3.2.2 τα σφάλματα θέσεων της ομάδας που υποδέχεται το σερβίς, 7.5, Δ4, Δ11 (13)

24.3.2.3 την εσφαλμένη επαφή του παίκτη με το φιλέ, κατά κύριο λόγο (αλλά όχι αποκλειστικά) από την πλευρά του μπλοκέρ και με την αντένα της πλευράς του, 11.3.1

24.3.2.4 το ολοκληρωμένο μπλοκ από παίκτες της πίσω ζώνης ή την προσπάθεια για μπλοκ από τον Λίμπερο ή το εσφαλμένο επιθετικό χτύπημα από παίκτες της πίσω ζώνης ή από τον Λίμπερο, 13.3.3, 14.6.2, 14.6.6, 23.3.2.3δ, ε, ζ, Δ8, Δ11 (12, 21)

24.3.2.5 την επαφή της μπάλας με κάποιο εξωτερικό αντικείμενο, 8.4.2, 8.4.3, Δ11 (15)

24.3.2.6 την επαφή της μπάλας με το δάπεδο, όταν ο 1ος διαιτητής δεν είναι σε θέση να δει την επαφή, 8.3

24.3.2.7 την μπάλα που διασχίζει το επίπεδο του φιλέ ολικά ή μερικά έξω από το οριοθετημένο διάστημα προς τον κυρίως αγωνιστικό χώρο των αντιπάλων ή έρχεται σε επαφή με την αντένα της πλευράς του, 8.4.3, 8.4.4, Δ5α, Δ11 (15)

24.3.2.8 την μπάλα από σερβίς και από το τρίτο χτύπημα που περνάει πάνω ή έξω από την αντένα της πλευράς του. Δ11 (15)

24.3.3 Στο τέλος του αγώνα, ελέγχει το φύλλο αγώνα και το υπογράφει. 23.3.3, 25.2.3.3

25 ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ ΕΠΑΝΕΛΕΓΧΟΥ (CHALLENGE)

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, αν χρησιμοποιείται Σύστημα Επανελέγχου με τη χρήση Βίντεο (Video Challenge System-VCS) είναι υποχρεωτικό να υπάρχει Διαιτητής Επανελέγχου (Challenge).

25.1 ΘΕΣΗ

Ο διαιτητής επανελέγχου (challenge) εκτελεί τα καθήκοντά του/της στον ειδικό χώρο για το σύστημα επανελέγχου (challenge system) που βρίσκεται σε ξεχωριστή θέση όπως καθορίζεται από τον Τεχνικό Υπεύθυνο της FIVB.

25.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

25.2.1 Επιβλέπει τη διαδικασία επανελέγχου και εξασφαλίζει ότι διεξάγεται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς επανελέγχου (challenge).

25.2.2 Ο διαιτητής Επανελέγχου (Challenge) πρέπει να φοράει επίσημη στολή διαιτητή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του.

25.2.3 Μετά τη διαδικασία του επανελέγχου, συμβουλεύει τον 1° διαιτητή σχετικά με το είδος του σφάλματος.

25.2.4 Στο τέλος του αγώνα, υπογράφει το φύλλο αγώνα.

26 ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις είναι υποχρεωτικό να υπάρχει Αναπληρωματικός διαιτητής.

26.1 ΘΕΣΗ

Ο Αναπληρωματικός διαιτητής εκτελεί τα καθήκοντά του βρισκόμενος σε ειδική θέση που καθορίζεται στο διάγραμμα αγωνιστικού χώρου της FIVB.

26.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Ο Αναπληρωματικός διαιτητής υποχρεούται να:

26.2.1 φορά την επίσημη στολή διαιτητή την ώρα που εκτελεί τα καθήκοντά του,

26.2.2 αντικαθιστά τον 2° διαιτητή σε περίπτωση απουσίας του ή σε περίπτωση που δεν είναι σε θέση να συνεχίσει το έργο του ή στην περίπτωση που ο 2ος διαιτητής πάρει τη θέση του 1ου διαιτητή,

26.2.3 ελέγχει τις πινακίδες αλλαγής (αν χρησιμοποιούνται), πριν από την έναρξη του αγώνα και ανάμεσα στα σετ,

26.2.4 ελέγχει τη λειτουργία των τάμπλετ του πάγκου πριν και ανάμεσα στα σετ, αν τυχόν υπάρχει πρόβλημα,

26.2.5 βοηθάει τον 2° διαιτητή στο να διατηρεί την ελεύθερη ζώνη καθαρή, 1.1

26.2.6 βοηθάει τον 2° διαιτητή στο να καθοδηγεί το μέλος της ομάδας που αποβλήθηκε/αποκλείστηκε να αποχωρήσει στα αποδυτήρια της ομάδας, 21.3.2.1, 21.3.3.1

26.2.7 ελέγχει τους αναπληρωματικούς παίκτες στην περιοχή προθέρμανσης και στον πάγκο, 1.4.5, 24.2.5, 24.2.10

26.2.8 φέρνει στον 2° διαιτητή τέσσερις μπάλες για τον αγώνα, αμέσως μετά την παρουσίαση των παικτών που αρχίζουν τον αγώνα και δίνει στον 2° διαιτητή την μπάλα του αγώνα, μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου των αρχικών θέσεων των παικτών, 24.3.1

26.2.9 βοηθάει τον 1° διαιτητή στην επίβλεψη των παιδιών για το σκούπισμα. 23.2.2

27 ΣΗΜΕΙΩΤΗΣ

27.1 ΘΕΣΗ

Ο σημειωτής εκτελεί τα καθήκοντά του, καθισμένος στο τραπέζι της γραμματείας στην αντίθετη πλευρά του αγωνιστικού χώρου και απέναντι από τον 1° διαιτητή. Δ1α, Δ1β, Δ10

27.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Συμπληρώνει το φύλλο αγώνα σύμφωνα με τους κανονισμούς, σε συνεργασία με το 2° διαιτητή.

Χρησιμοποιεί μία κόρνα ή κάποια άλλη ηχητική συσκευή για να επισημάνει αντικανονικότητες ή να δώσει σήματα στους διαιτητές με βάση τα καθήκοντά του.

27.2.1 Πριν τον αγώνα και τα σετ, ο σημειωτής:

27.2.1.1 καταγράφει τα δεδομένα του αγώνα και των ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων και των αριθμού των Λίμπερο, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν και λαμβάνει τις υπογραφές των αρχηγών και των προπονητών, 4.1, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.2, 19.1.2, 19.4.2.6

27.2.1.2 καταγράφει την αρχική παράταξη κάθε ομάδας από το φύλλο αρχικής παράταξης (ή ελέγχει τα δεδομένα που στάλθηκαν ηλεκτρονικά). 5.2.3.1, 7.3.2

Αν δεν μπορέσει να λάβει τα φύλλα αρχικής παράταξης εγκαίρως, πρέπει αμέσως να το επισημάνει στο 2° διαιτητή. 5.2.3.1

27.2.2 Κατά τη διάρκεια του αγώνα ο σημειωτής:

27.2.2.1 καταγράφει τους πόντους που κερδίζονται, 6.1

27.2.2.2 ελέγχει τη σειρά του σερβίς για κάθε ομάδα και υποδεικνύει οποιοδήποτε σφάλμα στους διαιτητές αμέσως μετά το χτύπημα για σερβίς, 12.2

27.2.2.3 έχει την εξουσιοδότηση να γνωστοποιεί και να ανακοινώνει τα αιτήματα για αλλαγές παικτών με την χρήση της κόρνας, ελέγχοντας τους αριθμούς τους και να καταγράφει τις αλλαγές και τα τάιμ-άουτ ενημερώνοντας τον 2° διαιτητή, 15.1, 15.4.1, 15.10.3.3, 24.2.6, 24.2.7

27.2.2.4 ενημερώνει τους διαιτητές για αίτημα για κανονική διακοπή αγώνα, το οποίο δεν επιτρέπεται να γίνει δεκτό, 15.11

27.2.2.5 ανακοινώνει στους διαιτητές το τέλος των σετ και τον 8° πόντο στο αποφασιστικό σετ, 6.2, 15.4.1, 18.2.2

27.2.2.6 καταγράφει τις προειδοποιήσεις για κακή συμπεριφορά, τις τιμωρίες και τα αντικανονικά αιτήματα, 15.11.3, 16.2, 21.3

27.2.2.7 καταγράφει όλα τα γεγονότα, όπως υποδεικνύονται από τον 2° διαιτητή, π.χ. κατ' εξαίρεση αλλαγές, χρόνο ανάρρωσης, παρατεταμένες διακοπές, εξωτερική παρέμβαση, επαναπροσδιορισμό κτλ., 15.7, 17.1.2, 17.2, 17.3, 19.4

27.2.2.8 ελέγχει τον χρόνο των διαλειμμάτων ανάμεσα στα σετ. 18.1

27.2.3 Στο τέλος του αγώνα, ο σημειωτής:

27.2.3.1 καταγράφει το τελικό αποτέλεσμα, 6.3

27.2.3.2 σε περίπτωση ένστασης, με την προηγούμενη έγκριση του 1ου διαιτητή, γράφει ή επιτρέπει στον αρχηγό της ομάδας/του αγώνα να γράψει στο φύλλο αγώνα μια δήλωση για το περιστατικό για το οποίο υποβάλλει ένσταση, 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4

27.2.3.3 υπογράφει ο ίδιος το φύλλο αγώνα, πριν λάβει τις υπογραφές των αρχηγών των ομάδων και κατόπιν των διαιτητών. 5.1.3.1, 23.3.3, 24.3.3

28 ΒΟΗΘΟΣ ΣΗΜΕΙΩΤΗΣ

28.1 ΘΕΣΗ 22.1, Δ1α, Δ1β, Δ10

Ο βοηθός σημειωτής ασκεί τα καθήκοντά του καθισμένος δίπλα στο σημειωτή στο τραπέζι της γραμματείας.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις είναι υποχρεωτικό να υπάρχει βοηθός σημειωτής.

28.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ 19.3

Καταγράφει τις αντικαταστάσεις στις οποίες εμπλέκεται ο Λίμπερο.

Βοηθά το σημειωτή στα διαχειριστικά καθήκοντά του.

Αν ο σημειωτής βρεθεί σε αδυναμία να συνεχίσει την εργασία του, ο βοηθός σημειωτής τον αντικαθιστά.

28.2.1 Πριν από τον αγώνα και τα σετ, ο βοηθός σημειωτής:

28.2.1.1 ετοιμάζει το φύλλο ελέγχου του Λίμπερο,

28.2.1.2 ετοιμάζει το αναπληρωματικό φύλλο αγώνα.

28.2.2 Κατά τη διάρκεια του αγώνα, ο βοηθός σημειωτής:

28.2.2.1 καταγράφει τις λεπτομέρειες των αντικαταστάσεων και των επαναπροσδιορισμών του Λίμπερο, 19.3.1.1, 19.4

28.2.2.2 επισημαίνει στους διαιτητές κάθε σφάλμα κατά την αντικατάσταση του Λίμπερο, χρησιμοποιώντας την κόρνα, 19.3.2

28.2.2.3 λειτουργεί το χειροκίνητο πίνακα σκορ στο τραπέζι της γραμματείας,

28.2.2.4 ελέγχει ότι όλοι οι πίνακες σκορ συμφωνούν, 27.2.2.1

28.2.2.5 αν χρειαστεί, ενημερώνει το αναπληρωματικό φύλλο αγώνα και το δίνει στο σημειωτή. 27.2.1.1

28.2.3 Στο τέλος του αγώνα, ο βοηθός σημειωτής:

28.2.3.1 υπογράφει το φύλλο ελέγχου του Λίμπερο και το υποβάλλει για έλεγχο.

28.2.3.2 Υπογράφει το φύλλο αγώνα.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, στις οποίες χρησιμοποιείται ηλεκτρονικό φύλλο αγώνα, ο Βοηθός Σημειωτής συνεργάζεται με το Σημειωτή για να ανακοινώνουν τις αλλαγές, να κατευθύνουν τον 2° διαιτητή στην ομάδα που ζήτησε μια διακοπή και να επισημαίνουν τις αντικαταστάσεις του Λίμπερο.

29 ΕΠΟΠΤΕΣ ΓΡΑΜΜΩΝ

29.1 ΘΕΣΗ

Αν χρησιμοποιούνται μόνο δύο επόπτες γραμμών, στέκονται στις γωνίες του κυρίως αγωνιστικού χώρου προς το δεξί χέρι κάθε διαιτητή, διαγωνίως στα 1 ως 2 μέτρα από τη γωνία. Δ1α, Δ1β, Δ10

Ο κάθε ένας ελέγχει τόσο την τελική όσο και την πλάγια γραμμή της πλευράς του.

Για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις, αν χρησιμοποιούνται τέσσερις επόπτες, στέκονται στην ελεύθερη ζώνη 1 ως 3 μέτρα από κάθε γωνία του κυρίως αγωνιστικού χώρου, στη νοητή προέκταση της γραμμής που ελέγχουν. Δ10

29.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

29.2.1 Οι επόπτες γραμμών εκτελούν τα καθήκοντά τους χρησιμοποιώντας μία σημαία (40 x 40 εκ.), για να υποδεικνύουν: Δ12

29.2.1.1 την μπάλα "μέσα" ή "έξω", όποτε η μπάλα χτυπήσει στο έδαφος κοντά στη (στις) γραμμή (-ές) τους, 8.3, 8.4, Δ12 (1, 2)

29.2.1.2 τις επαφές της μπάλας που πηγαίνει "έξω", από την ομάδα που υποδέχεται την μπάλα, 8.4, Δ12 (3)

29.2.1.3 την μπάλα που ακουμπά την αντένα, την μπάλα από το σερβίς και από το τρίτο χτύπημα της ομάδας που θα διασχίσει το φιλέ έξω από το οριοθετημένο διάστημα, κλπ., 8.4.3, 8.4.4, 10.1.1, Δ5α, Δ12 (4)

29.2.1.4 αν κάποιος παίκτης (εκτός του παίκτη που σερβίρει) πατάει έξω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο του τη στιγμή του χτυπήματος για σερβίς, 7.4, 12.4.3, Δ12 (4)

29.2.1.5 το λανθασμένο πάτημα του παίκτη που σερβίρει, 12.4.3

29.2.1.6 κάθε επαφή με τα πάνω 80 εκ. της αντένας της πλευράς τους από οποιονδήποτε παίκτη κατά τη διάρκεια της ενέργειάς του να παίξει την μπάλα ή να παρέμβει στο παιχνίδι, 11.3.1, 11.4.4, Δ3, Δ12 (4)

29.2.1.7 την μπάλα που διασχίζει το φιλέ έξω από το οριοθετημένο διάστημα προς τον αντίπαλο κυρίως αγωνιστικό χώρο ή αγγίζει την αντένα της πλευράς τους. 10.1.1, Δ5α, Δ12 (4)

29.2.2 Αν ο 1ος διαιτητής το ζητήσει, ο επόπτης γραμμών πρέπει να επαναλάβει την υπόδειξή του.

30 ΕΠΙΣΗΜΑ ΣΗΜΑΤΑ

30.1 ΧΕΙΡΟΣΗΜΑΝΣΗ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Δ11

Οι διαιτητές πρέπει να υποδεικνύουν με την επίσημη χειροσήμανση το λόγο, για τον οποίο σφύριξαν (το είδος του σφάλματος που σφυρίχτηκε ή την αιτία της διακοπής που εγκρίθηκε). Η χειροσήμανση πρέπει να διατηρείται για μια στιγμή και, αν υποδεικνύεται με ένα χέρι, το χέρι αντιστοιχεί στην πλευρά της ομάδας που έχει κάνει το σφάλμα ή το αίτημα.

30.2 ΣΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΜΕ ΣΗΜΑΙΑ

Δ12

Οι επόπτες γραμμών πρέπει να υποδεικνύουν με την επίσημη σήμανση με σημαία το είδος του σφάλματος που υποδείχτηκε και να διατηρούν τη σήμανση για μια στιγμή.

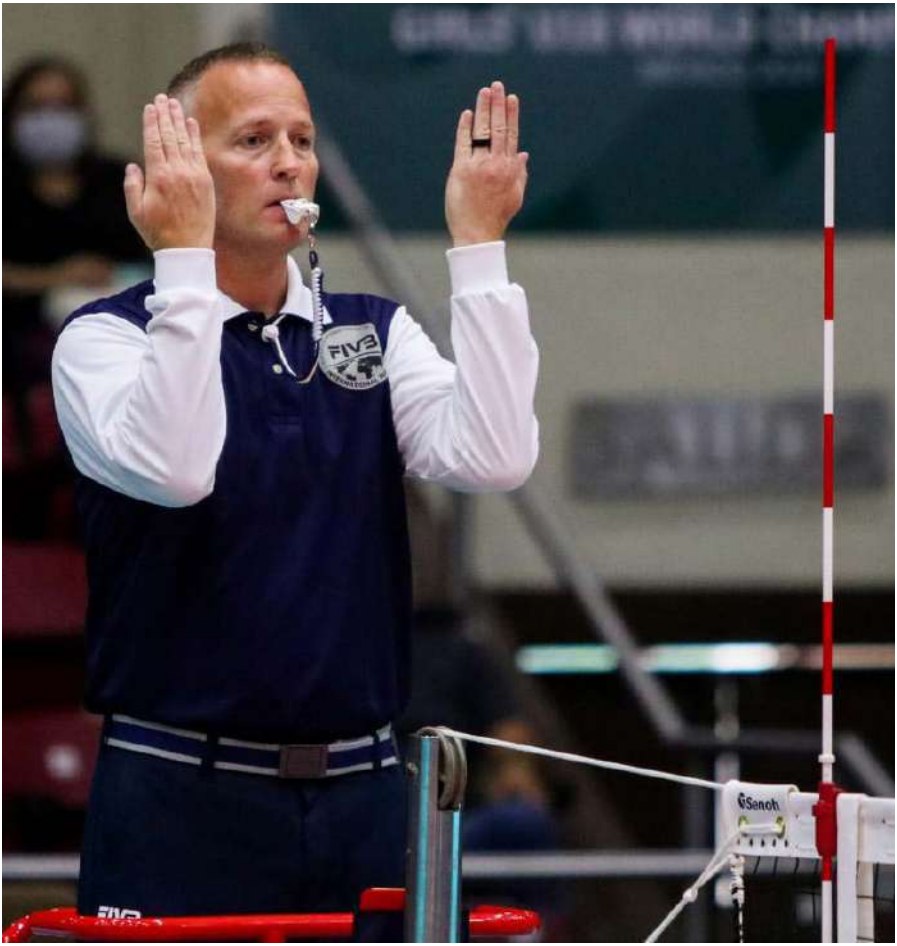

ΜΕΡΟΣ 2

ΤΜΗΜΑ 3: **ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1α: ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ / ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Σχετικοί Κανόνες: 1, 1.4.5, 4.2.1, 4.2.3.1, 15.4.2, 21.3.2.1, 21.3.3.1, 27.1, 28.1

(...) Οι τιμές ισχύουν για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις

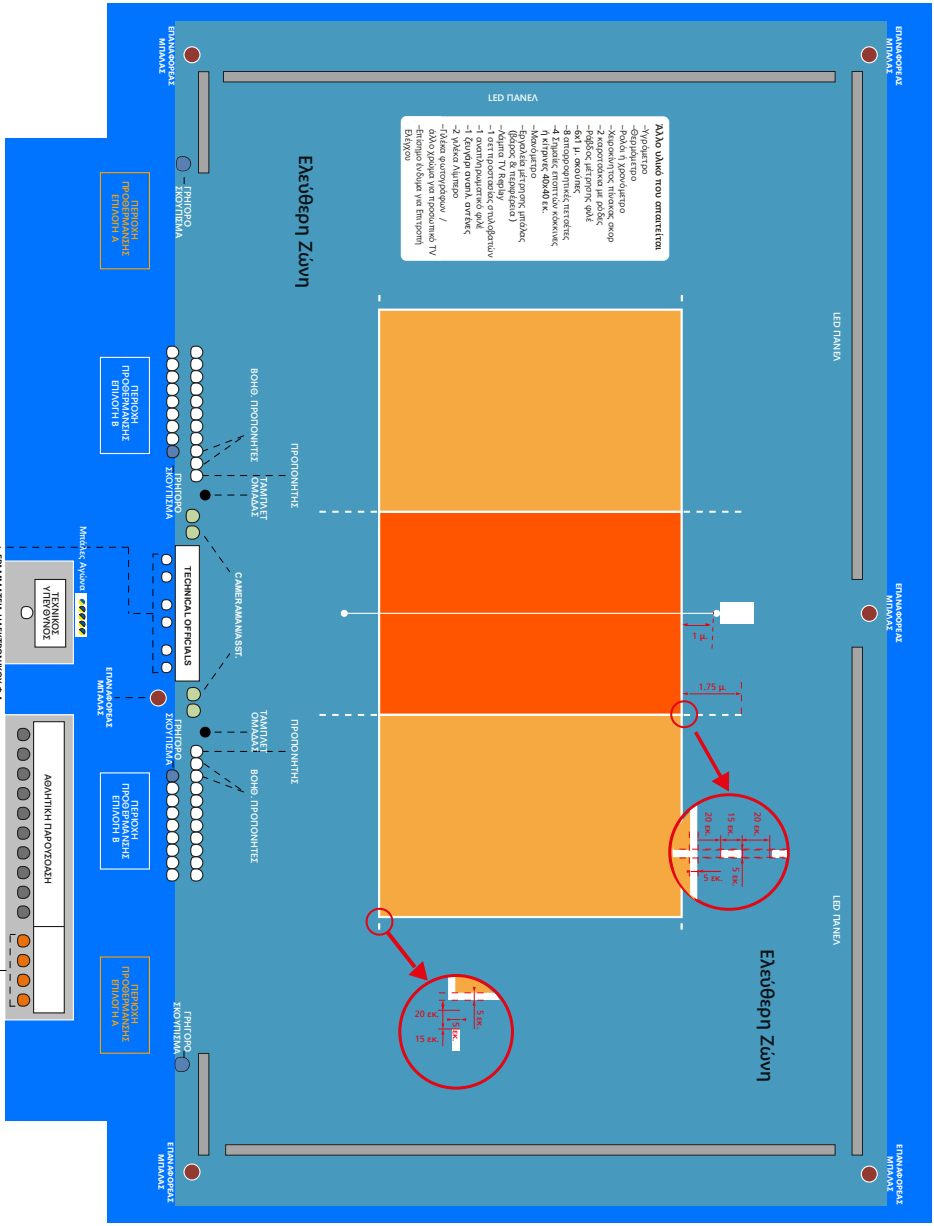

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1β: Ο ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Σχετικοί Κανονισμοί: 1, 1.4, 1.4.2, 1.4.3,1.4.4, 1.4.5, 4.2.1, 4.2.3.1, 15.10.1, 19.3.1.4, 19.3.2.7, 23.1, 24.1, 27.1, 28.1

(...) Οι τιμές ισχύουν για FIVB, Παγκόσμιες και Επίσημες Διοργανώσεις

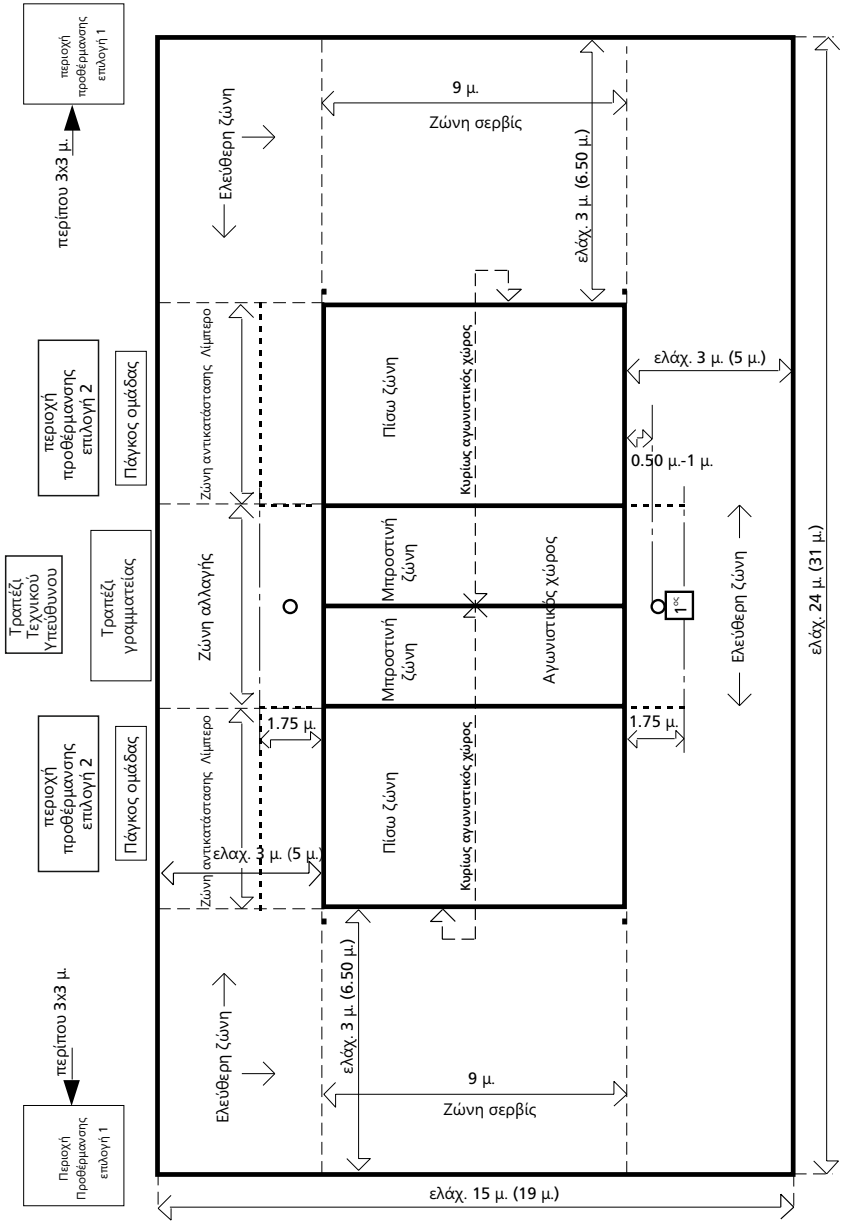

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Ο ΚΥΡΙΩΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

Σχετικοί Κανονισμοί: 1.1, 1.3, 1.3.3, 1.3.4, 1.4.1

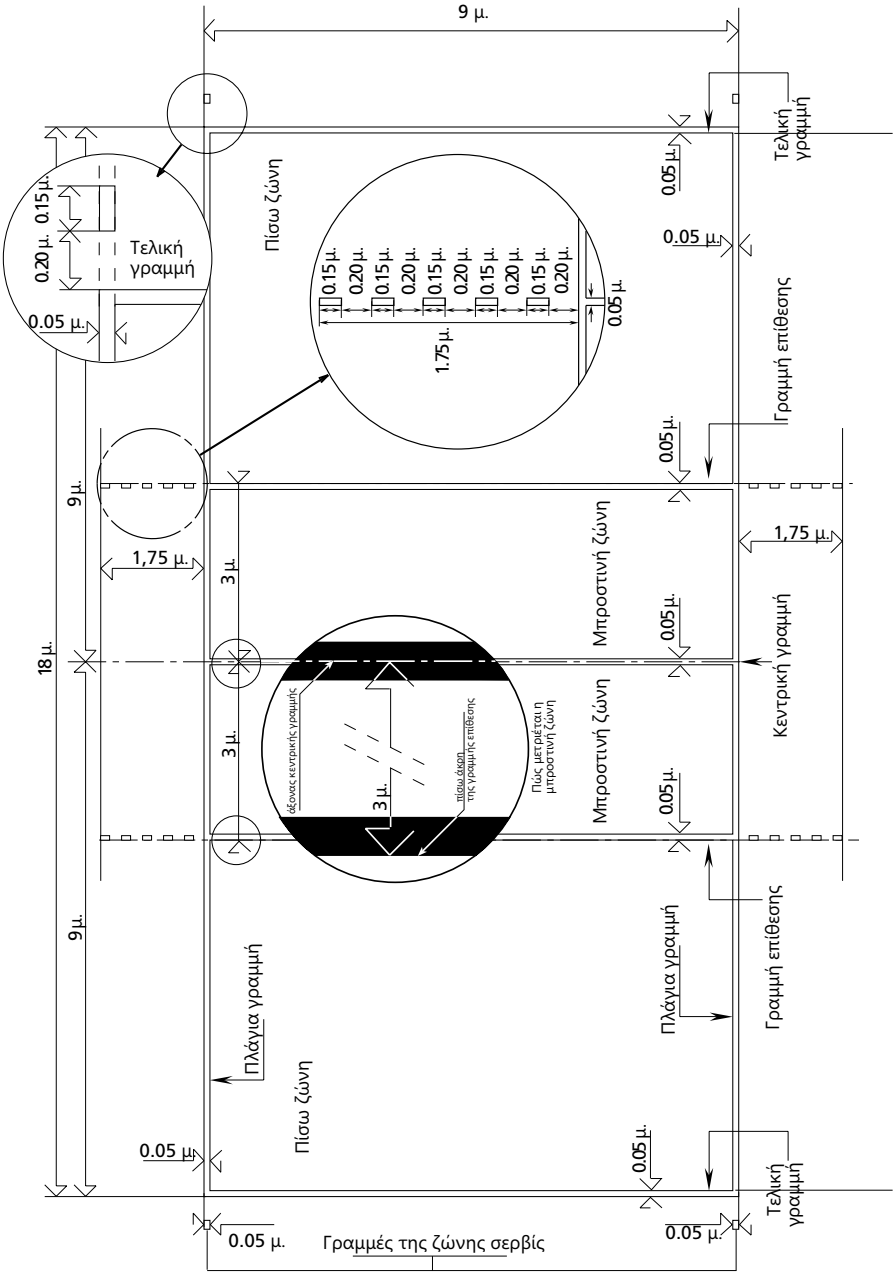

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΦΙΛΕ

Σχετικοί Κανονισμοί: 2, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5.1, 11.3.1, 11.3.2, 29.2.1.6

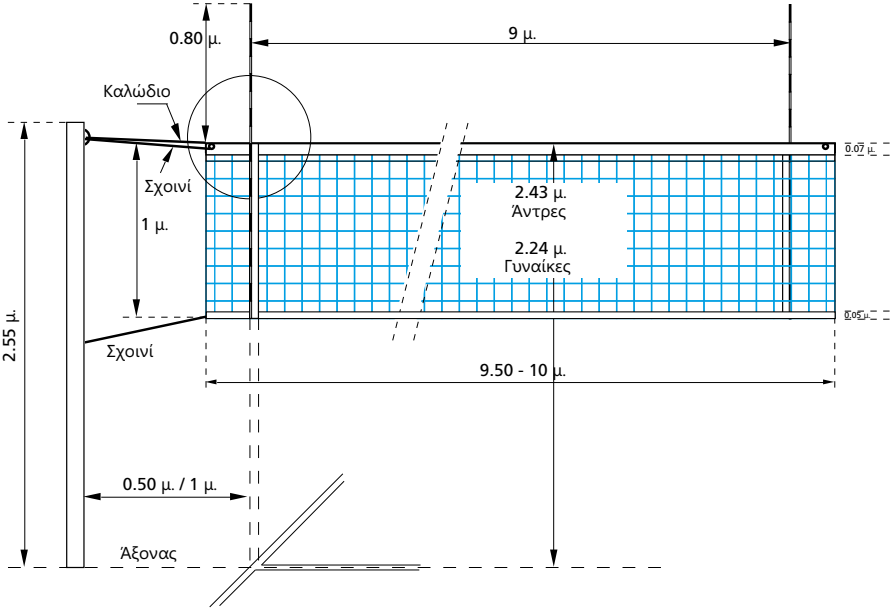

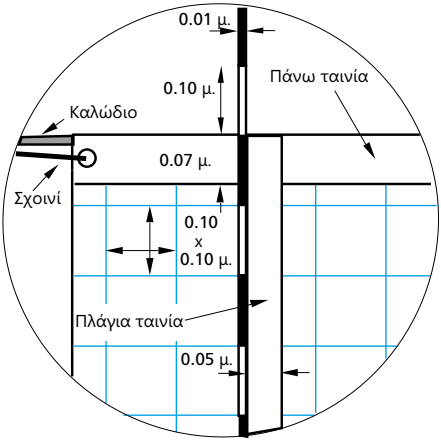

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: ΘΕΣΕΙΣ ΠΑΙΚΤΩΝ

Σχετικοί Κανονισμοί: 7.4, 7.4.3, 7.5, 23.3.2.3 , 24.3.2.2

Παράδειγμα Α:

Καθορισμός θέσεων ανάμεσα σε έναν παίκτη της μπροστινής ζώνης και στον αντίστοιχο παίκτη της πίσω ζώνης

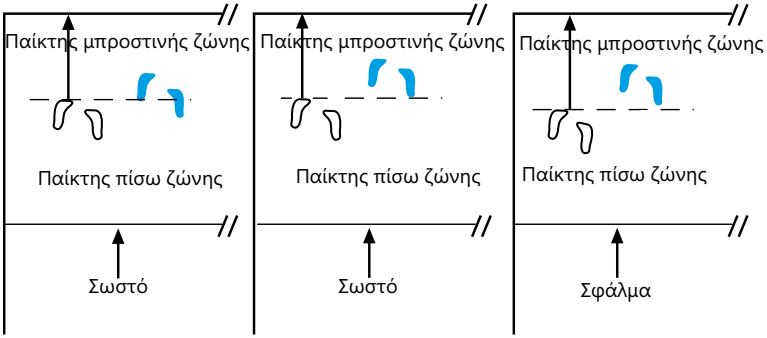

Παράδειγμα Β:

Καθορισμός θέσεων ανάμεσα σε παίκτες της ίδιας ζώνης

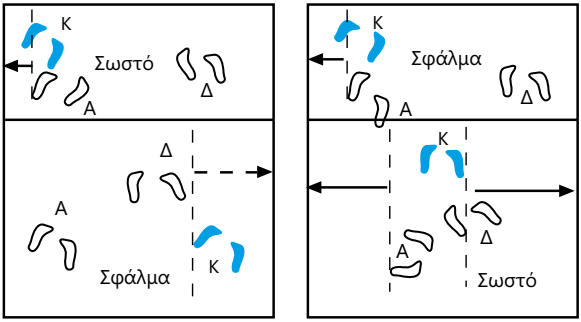

Σωστό

K = Παίκτης στο κέντρο
Δ = Παίκτης δεξιά
A = Παίκτης αριστερά

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5α:Η ΜΠΑΛΑ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΚΑΘΕΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΦΙΛΕ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΥΣ

Σχετικοί Κανονισμοί: 2.4, 8.4.3, 8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, 10.1.3, 24.3.2.7, 29.2.1.3, 29.2.1.7

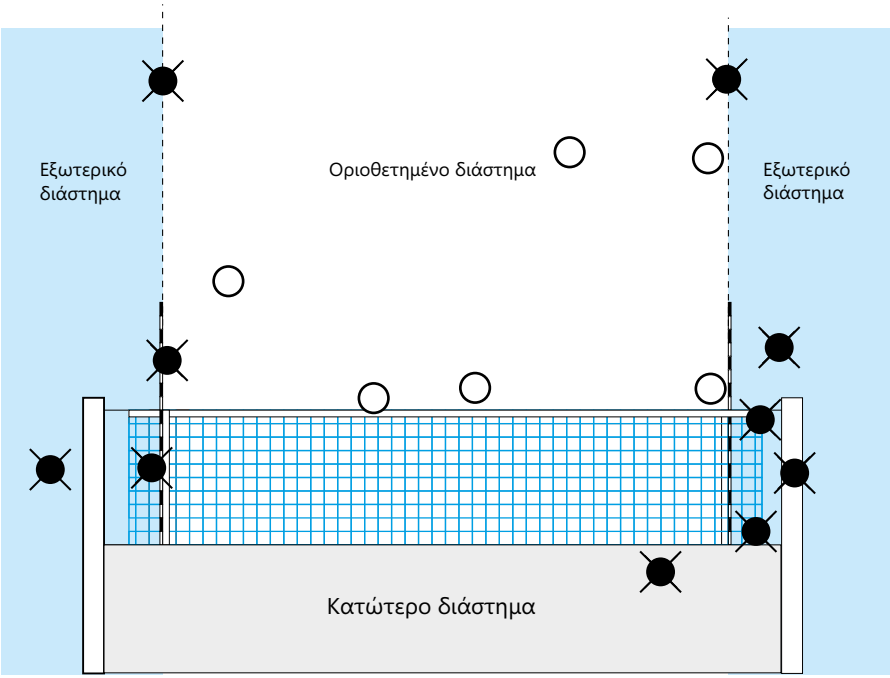

= Σφάλμα

= Σωστό πέρασμα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5β: Η ΜΠΑΛΑ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΚΑΘΕΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΦΙΛΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΤΙΠΑΛΗ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΝΗ

Σχετικοί Κανονισμοί: 10.1.2, 10.1.2.2, 24.3.2.7

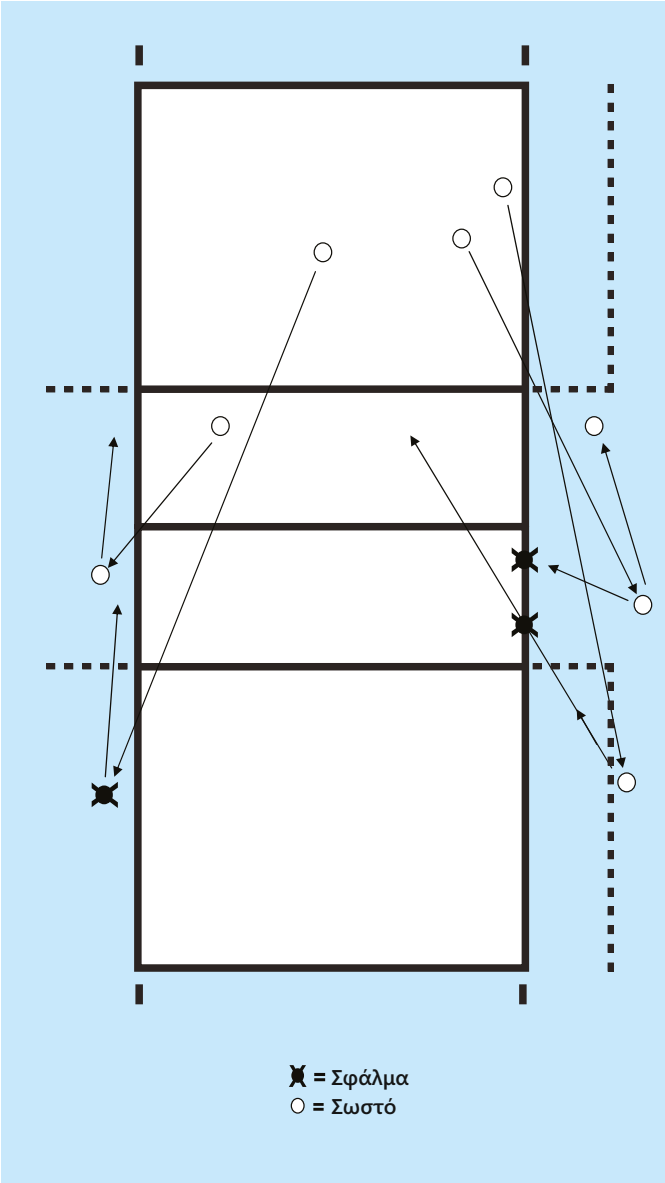

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: ΟΜΑΔΙΚΟ ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑ

Σχετικοί Κανονισμοί: 12.5, 12.5.2, 23.3.2.3α

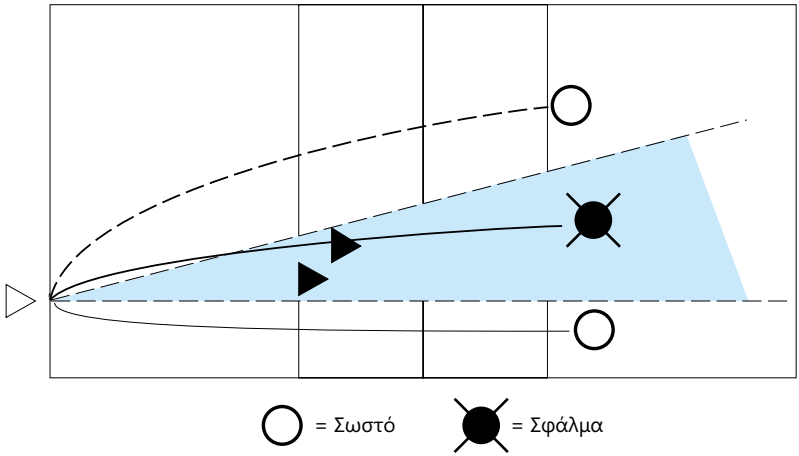

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΜΠΛΟΚ

Σχετικοί Κανονισμοί: 14.1.3

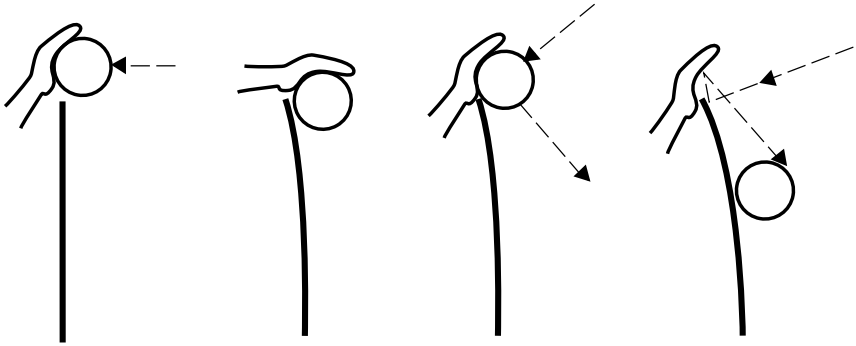

Μπάλα πάνω από το φιλέ

Μπάλα χαμηλότερα από την κορυφή του φιλέ

Μπάλα αγγίζει το φιλέ

Μπάλα αναπηδάει στο φιλέ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΑΠΟ ΠΑΙΚΤΗ ΤΗΣ ΠΙΣΩ ΖΩΝΗΣ

Σχετικοί Κανονισμοί: 13.2.2, 13.2.3, 23.3.2.3δ, 24.3.2.4

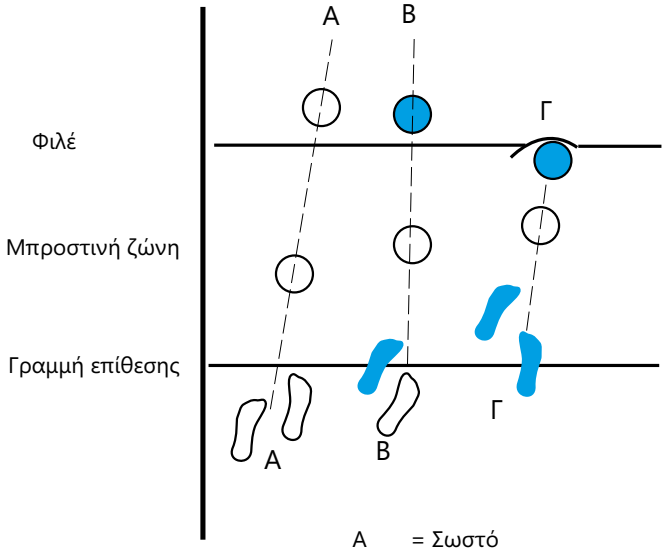

A = Σωστό
Β, Γ = Σφάλμα

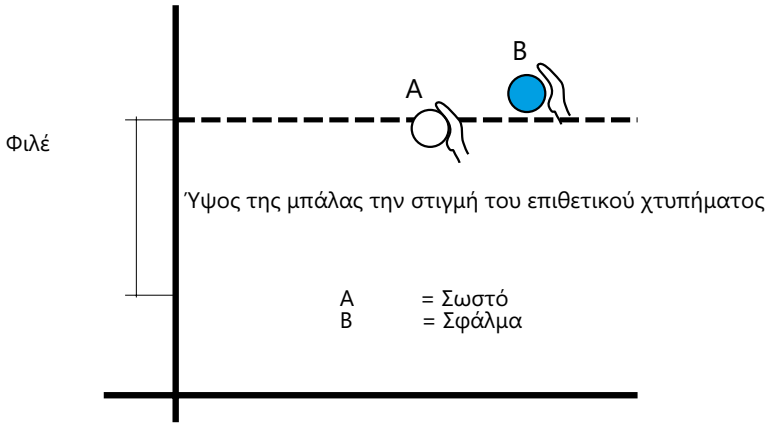

A = Σωστό
B = Σφάλμα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ, ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΙΜΩΡΙΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥΣ

Σχετικοί Κανονισμοί: 16.2, 21.3, 21.4.2

9α:ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΣΥΜΒΑΝ	ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ	ΤΙΜΩΡΙΑ	ΚΑΡΤΕΣ	ΣΥΝΕΠΕΙΑ
ΕΛΑΧΙΣΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΚΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	**Στάδιο 1**	Οποιοδήποτε μέλος	Δεν θεωρείται τιμωρία	Καμία	Πρόληψη μόνο
	Στάδιο 2			Κίτρινη	
	επανάληψη οποτεδήποτε		Ποινή	όπως παρακάτω	όπως παρακάτω
ΑΠΡΕΠΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	**Πρώτη φορά**	Οποιοδήποτε μέλος	Ποινή	Κόκκινη	Πόντος και σερβίς στους αντιπάλους
	Δεύτερη φορά	Ίδιο μέλος	Αποβολή	Κόκκινη + κίτρινη κάρτα μαζί	Το μέλος της ομάδας πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας για το υπόλοιπο του σετ
	Τρίτη φορά	Ίδιο μέλος	Αποκλεισμός	Κόκκινη + κίτρινη κάρτα χωριστά	Το μέλος της ομάδας πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας για το υπόλοιπο του αγώνα
ΠΡΟΣΒΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	**Πρώτη φορά**	Οποιοδήποτε μέλος	Αποβολή	Κόκκινη + κίτρινη κάρτα μαζί	Το μέλος της ομάδας πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας για το υπόλοιπο του σετ
	Δεύτερη φορά	Οποιοδήποτε μέλος	Αποκλεισμός	Κόκκινη + κίτρινη κάρτα χωριστά	Το μέλος της ομάδας πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας για το υπόλοιπο του αγώνα
ΕΠΙΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	**Πρώτη φορά**	Οποιοδήποτε μέλος	Αποκλεισμός	Κόκκινη + κίτρινη κάρτα χωριστά	Το μέλος της ομάδας πρέπει να πάει στα αποδυτήρια της ομάδας για το υπόλοιπο του αγώνα

9β:ΣΥΜΒΟΛΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΗΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΣΥΜΒΑΝ	ΠΑΡΑΒΑΤΗΣ	ΠΡΟΛΗΨΗ ή ΤΙΜΩΡΙΑ	ΚΑΡΤΕΣ	ΣΥΝΕΠΕΙΑ
ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ	**Πρώτη φορά**	Οποιοδήποτε μέλος της ομάδας	Προειδοποίηση καθυστέρησης	Χειροσήμανση No. 25 με κίτρινη κάρτα	Πρόληψη – καμία ποινή
	Δεύτερη φορά και επόμενες	Οποιοδήποτε μέλος της ομάδας	Ποινή καθυστέρησης	Χειροσήμανση No. 25 με κόκκινη κάρτα	Πόντος και σερβίς στους αντιπάλους

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: ΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΤΟΥΣ

Σχετικοί Κανονισμοί: 3.3, 23.1, 24.1, 27.1, 28.1, 29.1

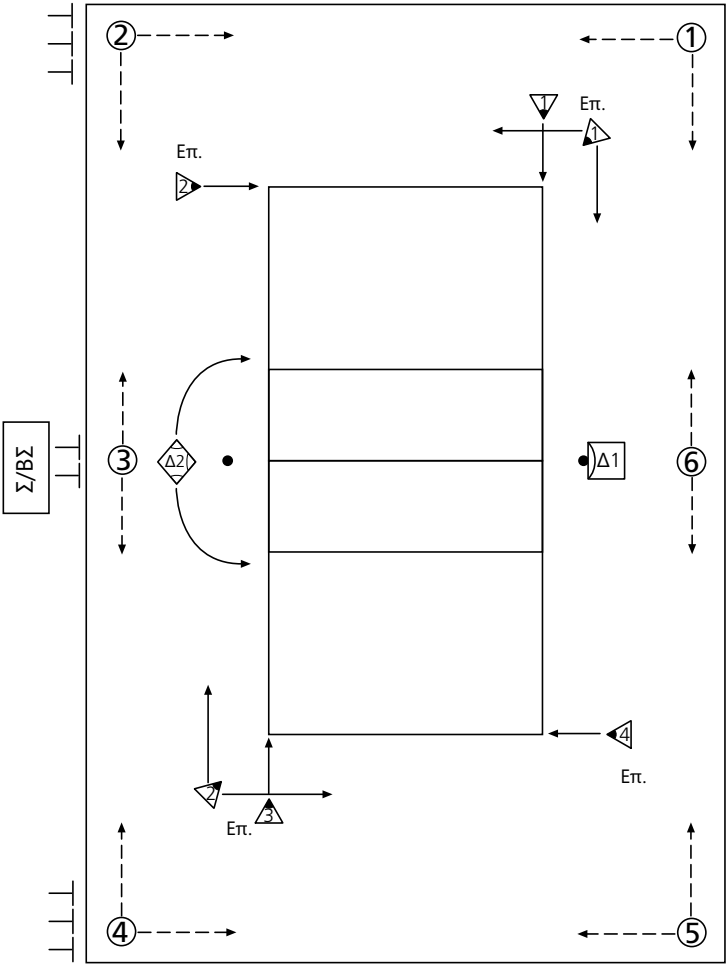

Δ1 = Πρώτος διαιτητής

Δ2 = Δεύτερος διαιτητής

Σ/ΒΣ = Σημειωτής/Βοηθός Σημειωτής

2 = Κριτές γραμμών (αριθμοί 1-4 ή 1-2)

4 = Επαναφορείς μπάλας (αριθμοί 1-6)

= Παιδιά για το σκούπισμα

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΧΕΙΡΟΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ

Υπόμνημα: Π Δ Διαιτητής(τες) που πρέπει να κάνουν το σήμα σύμφωνα με τα καθήκοντά τους

(Π)(Δ) Διαιτητής(τες) που κάνουν το σήμα σε ειδικές περιπτώσεις

1 ΕΓΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΣΕΡΒΙΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 12.3, 22.2.1.1

Κινεί το χέρι για να υποδείξει την κατεύθυνση του σερβίς

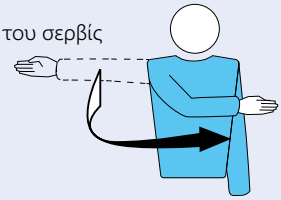

Π

2 ΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΘΑ ΣΕΡΒΙΡΕΙ

Σχετικοί Κανονισμοί: 22.2.3.1, 22.2.3.2, 22.2.3.4

Εκτείνετε τον βραχίονα προς την πλευρά της ομάδας που θα σερβίρει

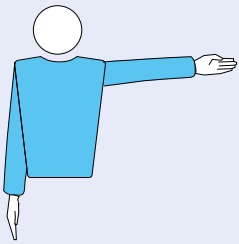

Π Δ

3 ΑΛΛΑΓΗ ΓΗΠΕΔΩΝ

Σχετικοί Κανονισμοί: 18.2

Σηκώνει τα χέρια μπροστά και πίσω και τα περιστρέφει γύρω από το σώμα

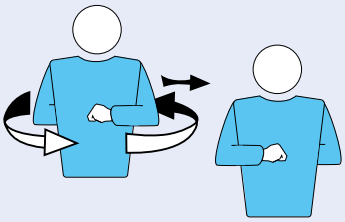

Π

4 ΤΑΪΜ-ΑΟΥΤ

Σχετικοί Κανονισμοί: 15.4.1

Τοποθετεί την παλάμη τους ενός χεριού κάθετα πάνω από τα δάχτυλα του άλλου (σχηματίζοντας ένα Τ) και μετά υποδεικνύει την ομάδα που το αιτήθηκε

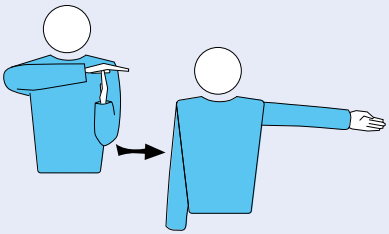

(Π) Δ

5 ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΙΚΤΗ

Σχετικοί κανονισμοί: 15.5.1, 15.5.2, 15.8

Κυκλική κίνηση των χεριών το ένα γύρω από το άλλο

Π Δ

6α ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 21.1, 21.6, 23.3.2.2

Δείχνει κίτρινη κάρτα για προειδοποίηση

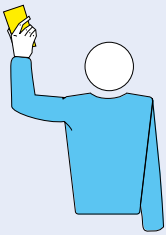

Π

6β ΠΟΙΝΗ

Σχετικοί κανονισμοί: 21.3.1, 21.6, 23.3.2.2

Δείχνει κόκκινη κάρτα για ποινή

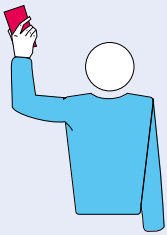

Π

7 ΑΠΟΒΟΛΗ

Σχετικοί κανονισμοί: 21.3.2, 21.6, 23.3.2.2

Δείχνει και τις δύο κάρτες μαζί για αποβολή

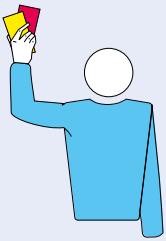

Π

8 ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 21.3.3, 21.6, 23.3.2.2

Δείχνει κόκκινη και κίτρινη κάρτα χωριστά για αποκλεισμό

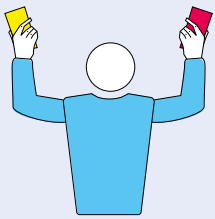

Π

9 ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΕΤ (Η ΤΟΥ ΑΓΩΝΑ)

Σχετικοί κανονισμοί: 6.2, 6.3

Σταυρώνει τα χέρια ανοιχτά μπροστά από το στήθος

Π Δ

10 Η ΜΠΑΛΑ ΔΕΝ ΥΨΩΘΗΚΕ Ή ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ

Σχετικοί κανονισμοί: 12.4.1

Υψώνει τον τεντωμένο βραχίονα, η παλάμη στραμμένη προς τα πάνω

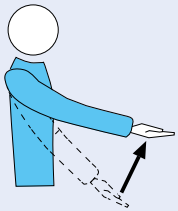

Π

11 ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ ΣΤΟ ΣΕΡΒΙΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 12.4.4

Υψώνει οχτώ δάχτυλα ανοιχτά

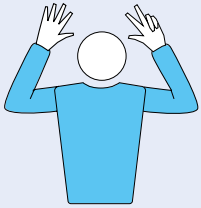

Π

12 ΣΦΑΛΜΑ ΣΤΟ ΜΠΛΟΚ Ή ΠΡΟΠΕΤΑΣΜΑ

Σχετικοί κανονισμοί: 12.5, 12.6.2.3, 14.6.3, 19.3.1.3, 23.3.2.3α, ζ, 24.3.2.4

Υψώνει και τους δύο βραχίονες κάθετα, οι παλάμες κοιτάζουν μπροστά

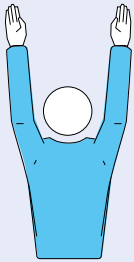

Π Δ

13 ΛΑΘΟΣ ΘΕΣΕΙΣ Ή ΛΑΘΟΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗ

Σχετικοί κανονισμοί: 7.5, 7.7, 23.3.2.3α, 24.3.2.2

Κάνει μια κυκλική κίνηση με το δείκτη του χεριού

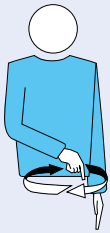

Π Δ

14 ΜΠΑΛΑ "ΜΕΣΑ"

Σχετικοί κανονισμοί: 8.3

Δείχνει το δάπεδο με το χέρι και τα δάχτυλα

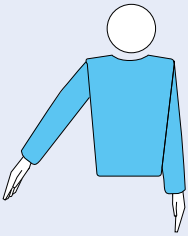

Π Δ

15 ΜΠΑΛΑ "ΕΞΩ"

Σχετικοί κανονισμοί: 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 24.3.2.5, 24.3.2.7, 24.3.2.8

Υψώνει τα χέρια κάθετα, οι παλάμες ανοιχτές στραμμένες προς το σώμα

Π Δ

16 ΠΙΑΣΤΟ

Σχετικοί κανονισμοί: 9.2.2, 9.3.3, 23.3.2.3β

Σηκώνει αργά τον πήχη του χεριού, η παλάμη στραμμένη προς τα κάτω

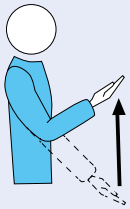

Π

17 ΔΙΠΛΗ ΕΠΑΦΗ

Σχετικοί κανονισμοί: 9.3.4, 23.3.2.3β

Υψώνει δύο δάχτυλα ανοιχτά

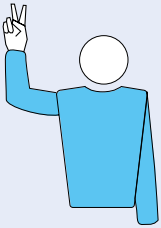

Π

18 ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΕΠΑΦΕΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 9.3.1, 23.3.2.3β

Υψώνει τέσσερα δάχτυλα ανοιχτά

Π

19 ΠΑΙΚΤΗΣ ΑΓΓΙΞΕ ΤΟ ΦΙΛΕ - Η ΜΠΑΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΕΡΒΙΣ ΑΚΟΥΜΠΑ ΣΤΟ ΦΙΛΕ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΑΝΤΕΝΕΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΠΕΡΝΑΕΙ ΤΟ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΦΙΛΕ

Σχετικοί κανονισμοί: 11.4.4, 12.6.2.1

Δείχνει τη σχετική πλευρά του φιλέ με το αντίστοιχο χέρι

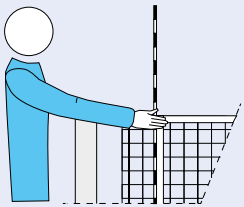

Π Δ

20 ΥΠΕΡΒΑΣΗ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΙΛΕ

Σχετικοί κανονισμοί: 11.4.1, 13.3.1, 14.3, 14.6.1, 23.3.2.3γ

Τοποθετεί το χέρι πάνω από το φιλέ με την παλάμη στραμμένη προς τα κάτω

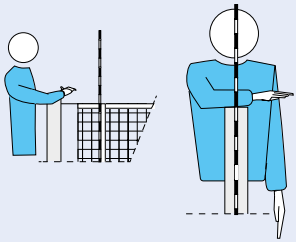

Π

21 ΣΦΑΛΜΑ ΣΤΟ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟ ΧΤΥΠΗΜΑ

Σχετικοί κανονισμοί:
- από παίκτη της πίσω ζώνης, από τον Λίμπερο ή στο σερβίς των αντιπάλων:
  13.3.3, 13.3.4, 13.3.5, 23.3.2.3δ, ε, 24.3.2.4
- από πάσα με δάχτυλα του Λίμπερο που βρίσκεται στην μπροστινήζώνη του ή στην προέκτασή της:
  13.3.6

Κάνει μια κίνηση προς τα κάτω με τον πήχη του χεριού, με το χέρι ανοιχτό

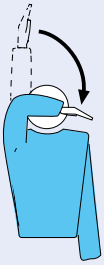

Π Δ

22 ΠΕΡΑΣΜΑ ΣΤΟΝ ΑΝΤΙΠΑΛΟ ΚΥΡΙΩΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ Η ΜΠΑΛΑ ΔΙΑΣΧΙΖΕΙ ΤΟ ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ Ή Ο ΣΕΡΒΕΡ ΠΑΤΑΕΙ ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ (ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ) Ή Ο ΠΑΙΚΤΗΣ ΠΑΤΑΕΙ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΟΥ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΡΒΙΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 8.4.5, 11.2.2, 12.4.3, 23.3.2.3α, στ, 24.3.2.1

Δείχνει την κεντρική γραμμή ή τη σχετική γραμμή

Π Δ

23 ΔΙΠΛΟ ΣΦΑΛΜΑ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Σχετικοί κανονισμοί: 6.1.2.2, 17.2, 22.2.3.4

Υψώνει και τους δύο αντίχειρες κάθετα

Π

24 ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΑΛΑ

Σχετικοί κανονισμοί: 23.3.2.3β, 24.2.2

Τρίβει τα κάθετα δάχτυλα του ενός χεριού με την παλάμη του άλλου

Π

25 ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ / ΠΟΙΝΗ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 15.11.3, 16.2.2, 16.2.3, 23.3.2.2

Καλύπτει τον καρπό με κίτρινη κάρτα (προειδοποίηση) και με κόκκινη κάρτα (ποινή)

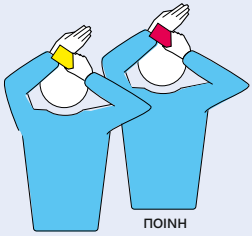

Π

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: ΕΠΙΣΗΜΑ ΣΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

1 ΜΠΑΛΑ "ΜΕΣΑ"

Σχετικοί κανονισμοί: 8.3, 29.2.1.1

Δείχνει με τη σημαία προς τα κάτω

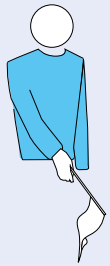

E

2 ΜΠΑΛΑ "ΕΞΩ"

Σχετικοί κανονισμοί: 8.4.1, 29.2.1.1

Υψώνει τη σημαία κάθετα

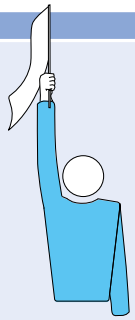

E

3 ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΠΑΛΑ

Σχετικοί κανονισμοί: 29.2.1.2

Υψώνει τη σημαία και αγγίζει την κορυφή της με την παλάμη του άλλου χεριού

E

4 ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΟ ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ, ΜΠΑΛΑ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ Ή ΣΦΑΛΜΑ ΠΟΔΙΩΝ ΑΠΟ ΚΑΠΟΙΟΝ ΠΑΙΚΤΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΕΡΒΙΣ

Σχετικοί κανονισμοί: 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 12.4.3, 29.2.1.3, 29.2.1.4, 29.2.1.6, 29.2.1.7

Κουνάει τη σημαία πάνω από το κεφάλι και δείχνει την αντένα ή την αντίστοιχη γραμμή

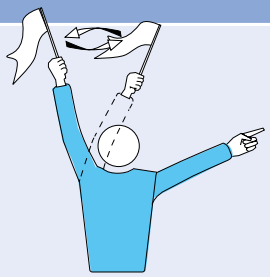

E

5 ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΥΠΟΔΕΙΞΗΣ

Υψώνει και σταυρώνει και τα δύο χέρια μπροστά από το στήθος

E

ΜΕΡΟΣ 3

ΟΡΙΣΜΟΙ

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΛΕΓΧΟΥ / ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Η Περιοχή Ελέγχου / Διοργάνωσης είναι ένας διάδρομος γύρω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και την ελεύθερη ζώνη που περιλαμβάνει όλους τους χώρους μέχρι τα εξωτερικά εμπόδια ή τις μπάρες που οριοθετούν την εξέδρα. Βλ. διάγραμμα 1α .

ΖΩΝΕΣ

Οι ζώνες είναι τμήματα μέσα στον αγωνιστικό χώρο (δηλαδή τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και την ελεύθερη ζώνη), οι οποίες ορίζονται για έναν συγκεκριμένο σκοπό (ή με συγκεκριμένους περιορισμούς) στο κείμενο των κανονισμών. Αυτές είναι: η Μπροστινή Ζώνη, η Ζώνη Σερβίς, η Ζώνη Αλλαγής, η Ελεύθερη Ζώνη, η Πίσω Ζώνη και η Ζώνη Αντικατάστασης Λίμπερο .

ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι περιοχές είναι τμήματα του δαπέδου ΕΞΩ ΑΠΟ την ελεύθερη ζώνη, οι οποίες ορίζονται από τους κανονισμούς για να εξυπηρετούν μια συγκεκριμένη λειτουργία. Αυτές είναι: η περιοχή προθέρμανσης και η περιοχή ποινής .

ΚΑΤΩΤΕΡΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Αυτό είναι το διάστημα που ορίζεται στο ανώτερο μέρος του από το κάτω μέρος του φιλέ και το σκοινί που το ενώνει με τους στυλοβάτες, στα πλάγια από τους στυλοβάτες και στο κατώτερο μέρος του από το δάπεδο του αγωνιστικού χώρου.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Το οριοθετημένο διάστημα ορίζεται από :

– Την οριζόντια ταινία στο πάνω μέρος του φιλέ
– Τις αντένες και την προέκτασή τους
– Την οροφή

Η μπάλα πρέπει να περάσει προς τον ΚΥΡΙΩΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ των αντιπάλων μέσα από το οριοθετημένο διάστημα.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ

Το εξωτερικό διάστημα είναι το κατακόρυφο επίπεδο του φιλέ έξω από το οριοθετημένο και το κατώτερο διάστημα.

ΖΩΝΗ ΑΛΛΑΓΗΣ

Είναι το μέρος της ελεύθερης ζώνης, στο οποίο γίνονται οι αλλαγές παικτών .

ΕΚΤΟΣ ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ FIVB

Αυτή η δήλωση αναγνωρίζει ότι, ενώ υπάρχουν ρυθμίσεις στα πρότυπα και εξειδίκευση σχετικά με τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις, σε κάποιες περιπτώσεις είναι δυνατό να γίνουν ειδικές ρυθμίσεις από την FIVB, προκειμένου να προαχθεί το άθλημα του βόλεϊ ή να δοκιμαστούν νέες συνθήκες.

ΠΡΟΤΥΠΑ FIVB

Οι τεχνικές προδιαγραφές ή όρια που τίθενται από την FIVB στους κατασκευαστές του εξοπλισμού .

ΣΦΑΛΜΑ

α) Μια ενέργεια παιχνιδιού αντίθετη με τους κανονισμούς.
β) Μια παράβαση των κανονισμών με άλλο τρόπο και όχι με ενέργεια παιχνιδιού .

ΠΑΙΞΙΜΟ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ ΜΕ ΤΑ ΧΕΡΙΑ

Το παίξιμο της μπάλας με τα χέρια σημαίνει την αναπήδηση της μπάλας (συνήθως σαν προετοιμασία για το πέταγμά της και το σερβίς). Άλλες παρόμοιες κινήσεις προετοιμασίας για το σερβίς θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν (ανάμεσα στα άλλα) τη μετακίνηση της μπάλας από χέρι σε χέρι .

ΕΠΑΝΑΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΡΗΓΟΡΟ ΣΚΟΥΠΙΣΜΑ

Είναι προσωπικό που έχει την αποστολή να διατηρεί τη ροή του αγώνα με το να δίνει την μπάλα στον παίκτη που σερβίρει ανάμεσα στις φάσεις.

Παιδιά για το γρήγορο σκούπισμα: είναι προσωπικό που έχει την αποστολή να διατηρεί τα δάπεδο καθαρό και στεγνό. Καθαρίζουν τον κυρίως αγωνιστικό χώρο πριν τον αγώνα, ανάμεσα στα σετ και, αν χρειάζεται, μετά από κάθε φάση χρησιμοποιώντας μικρές πετσέτες.

ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΠΟΝΤΩΝ

Αυτό είναι το σύστημα όπου μια ομάδα κερδίζει έναν πόντο όταν κερδίζει μία φάση .

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Ο χρόνος ανάμεσα στα σετ. Η αλλαγή των γηπέδων στο 5° (αποφασιστικό) σετ δεν θεωρείται διάλειμμα .

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Είναι η ενέργεια, όπου ένας Λίμπερο αδυνατεί να συνεχίσει τον αγώνα ή δηλώνεται από την ομάδα του "ανίκανος να αγωνιστεί" και παίρνει το ρόλο του Λίμπερο οποιοσδήποτε παίκτης (εκτός από τον αντικατεστημένο κανονικό παίκτη) που δεν βρίσκεται στον κυρίως αγωνιστικό χώρο τη στιγμή του επαναπροσδιορισμού .

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Είναι η ενέργεια, όπου ένας κανονικός παίκτης βγαίνει από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και ένας από του ς Λίμπερο (αν η ομάδα έχει παραπάνω από έναν) παίρνει τη θέση του. Ως αντικατάσταση θεωρείται και η εναλλαγή των Λίμπερο μεταξύ τους. Ο κανονικός παίκτης επιτρέπεται να αντικαταστήσει οποιονδήποτε από τους Λίμπερο. Πρέπει να μεσολαβήσει μία ολοκληρωμένη φάση ανάμεσα στις αντικαταστάσεις όπου εμπλέκεται Λίμπερο.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Είναι οποιαδήποτε ενέργεια δημιουργεί πλεονέκτημα έναντι της αντίπαλης ομάδας ή οποιαδήποτε ενέργεια παρεμποδίζει έναν αντίπαλο από το να παίξει την μπάλα.

O-2bis

Μια επίσημη φόρμα της FIVB στην οποία καταγράφονται οι παίκτες και τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας. Πρέπει να παρουσιαστεί κατά τη διάρκεια του Προκαταρκτικού Ελέγχου.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Είναι ένα αντικείμενο ή ένα πρόσωπο που βρίσκεται έξω από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο ή κοντά στο όριο του ελεύθερου αγωνιστικού διαστήματος και παρεμβάλλει εμπόδιο στην πορεία της μπάλας. Για παράδειγμα: τα φώτα, η σκάλα του διαιτητή, ο εξοπλισμός της τηλεόρασης, το τραπέζι της γραμματείας και οι στυλοβάτες. Στα εξωτερικά αντικείμενα δεν περιλαμβάνονται οι αντένες, καθώς θεωρούνται μέρος του φιλέ.

ΑΛΛΑΓΗ ΠΑΙΚΤΩΝ

Είναι η ενέργεια όπου ένας κανονικός παίκτης βγαίνει από τον κυρίως αγωνιστικό χώρο και ένας άλλος κανονικός παίκτης παίρνει τη θέση του

ΠΡΩΤΟ ΧΤΥΠΗΜΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Υπάρχουν τέσσερις περιπτώσεις, όπου η ενέργεια παιχνιδιού θεωρείται το πρώτο χτύπημα της ομάδας:

- Η υποδοχή του σερβίς
- Η υποδοχή της επίθεσης των αντιπάλων
- Το παίξιμο της μπάλας που προέρχεται από το μπλοκ της ομάδας του
- Το χτύπημα στην μπάλα που προέρχεται από το μπλοκ των αντιπάλων

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Η σειρά ενεργειών πριν από την έναρξη του αγώνα, που συμπεριλαμβάνει την κλήρωση, την περίοδο προθέρμανσης, την παρουσίαση των ομάδων και των διαιτητών, περιγράφεται στο Ειδικό Εγχειρίδιο Διοργάνωσης.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Α

Αγωνιστική επιφάνεια....12
Αγωνιστικός χώρος....12, 63
Αθλητική συμπεριφορά....46
Αίτημα για κανονικές διακοπές του αγώνα....36
Αλλαγή παίκτη....37
Αλλαγή γηπέδων....41, 73
Αλλαγή λόγω αποβολής ή αποκλεισμού....38
Αλλαγή στον εξοπλισμό....19
Αναπληροματικός Διαιτητής....55
– Θέση....55
– Καθήκοντα....55
Αντένες....15
Αντικανονική αλλαγή....38
Αντικανονικά αιτήματα....39
Απαγορευμένα αντικείμενα....19
Απαιτούμενη συμπεριφορά....46
Αποκλεισμός και ελλιπής ομάδα....23
Αριθμός κανονικών διακοπών του παιχνιδιού..36
Αρχηγός....19
Αρχική παράταξη ομάδας....24

Β

Βοηθός Προπονητή....21
Βοηθός Σημειωτή....57
-Θέση....57
-Καθήκοντα....57

Γ

Γραμμές του γηπέδου....13

Δ

Δεύτερος Διαιτητής....53
– Δικαιοδοσία....53
– Θέση....53
– Καθήκοντα....54
Διαδικασία αλλαγής....38
Διαδοχικές διακοπές του αγώνα....36
Διακοπές του αγώνα....36, 40
Διαλείμματα....41
Διαλείμματα και αλλαγή γηπέδων....41
Διαστάσεις....12
Διαιτητής Επανελέγχου (Challenge)....54
– Θέση....54
– Καθήκοντα....54
Δομή....15
Δομή του αγώνα....23

Ε

Εκτέλεση του σερβίς....32
Ελάχιστη κακή συμπεριφορά....46
Ενέργειες του Λίμπερο....42
Εξοπλισμός....18, 42
Εξουσιοδότηση για σερβίς....32
Εξωτερική παρέμβαση....40
Επαφή με το φιλέ....31
Επαφή πέρα από το φιλέ....30, 78
Επαφή στο μπλοκ....35
Επιθετικό χτύπημα....33
Επικεφαλής των ομάδων....19
Επίσημες Χειροσημάνσεις....58, 71-77, 78-79
Επίσημη περίοδος προθέρμανσης....23
Επόπτες γραμμών....59, 80-81
– Θέση....58
– Καθήκοντα....58
Ευ αγωνίζεσθαι....46
Εφαρμογή τιμωριών κακής συμπεριφοράς....48

Ζ

Ζώνες και περιοχές....13

Θ

Θερμοκρασία....14
Θέσεις....25
Θέση της ομάδας....18

Κ

Καθυστερήσεις αγώνα....39
Κακή συμπεριφορά και οι τιμωρίες....46
Κακή συμπεριφορά που συνεπάγεται τιμωρία...47
Κακή συμπεριφορά πριν και μεταξύ των σετ...48
Κάρτες τιμωριών....48, 71, 74, 75
Κατ' εξαίρεση αλλαγή....37
Κατ' εξαίρεση διακοπές του αγώνα....40
Κατάκτηση πόντου....22
Κατάκτηση πόντου, νικητής σετ και νικητής αγώνα..22
Καταστάσεις του παιχνιδιού....27
Κλήρωση....23
Κλίμακα τιμωριών....47, 71

Λ

Λάθος θέσεις....25
Λάθος περιστροφή....26, 76

Μ

Μπάλα εκτός παιδιάς....27
Μπάλα εντός παιδιάς....27
Μπάλα "έξω"....27, 76, 80
Μπάλα "μέσα"....27, 76, 80
Μπάλα που ακουμπά το φιλέ....30
Μπάλα που διασχίζει το φιλέ....29
Μπάλα στο φιλέ....29

Μπάλες....16
Μπλοκ....34, 69
Μπλοκ και χτυπήματα ομάδας....35
Μπλοκ στο γήπεδο του αντίπαλου....35
Μπλοκ στο σερβίς....35

Ν

Νικητής ενός σετ....22
Νικητής του αγώνα....23

Ο

Ομάδες....17
Ομοιομορφία στις μπάλες....16
Ο παίκτης Λίμπερο....42

Π

Παίξιμο της μπάλας....28
Παρατεταμένες διακοπές....40
Περιορισμοί στις αλλαγές....37
Περιορισμοί στο επιθετικό χτύπημα....33
Περιστροφή....26
Πλάγιες ταινίες....15
Προδιαγραφές....16
Προπέτασμα....32, 76
Προπονητής....20
Προσδιορισμός του Λίμπερο....42
Πρώτο σερβίς στο σετ....31
Πρώτος Διαιτητής....51
– Δικαιοδοσία....51
– Θέση....51
– Καθήκοντα....52

Σ

Σειρά στο σερβίς....32
Σερβίς....31
Σήματα εποπτών γραμμών με σημαία..58, 78-79
Σημειωτής....56
– Θέση....56
– Καθήκοντα....56
Στυλοβάτες....15
Συμπληρωματικός εξοπλισμός....16
Σύνθεση ομάδας....17
Σύστημα με πέντε μπάλες....16
Σφάλματα κατά την διάρκεια του σερβίς...33
Σφάλματα παικτών στο φιλέ....31
Σφάλματα στο επιθετικό χτύπημα....34
Σφάλματα στο μπλοκ....35
Σφάλματα στο παίξιμο της μπάλας....29
Σφάλματα στο σερβίς και λάθος θέσεις....33

Τ

Τάιμ-άουτ και Τεχνικά Τάιμ-άουτ....37
Τιμωρίες καθυστέρησης....40
Το σώμα των διαιτητών....50, 72
– Σύνθεση....50
– Διαδικασίες....50
– Καθήκοντα....52, 54, 55, 56, 57, 58
Τραυματισμός / Ασθένεια....40
Τύποι καθυστερήσεων....39

Υ

Ύψος του φιλέ....14

Φ

Φιλέ και στυλοβάτες....14
Φωτισμός....14

Χ

Χαρακτηριστικά του επιθετικού χτυπήματος...33
Χαρακτηριστικά του χτυπήματος....28
Χειροσημάνσεις διαιτητών...59, 73-79, 80-81
Χτυπήματα της ομάδας....28, 35

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

FIVB™

fivb.org